

पवित्र कुरानका केही संकलीत पदहरू

Published by
ISLAM INTERNATIONAL PUBLICATIONS LTD.

© 1988 ISLAM INTERNATIONAL PUBLICATIONS LTD.

ISBN 1 85372 028 3

Printed by
RAQEEM PRESS
Islamabad, Sheephatch Lane, Tilford, Surrey U. K.

विषय - सूची

क्रम संख्या

पृष्ठ संख्या

१.	अल्लाह-ईश्वर	1
२.	देवदूत	7
३.	पवित्र कुरआन	10
४.	पैगम्बर	15
५.	ईस्लामका पवित्र पैगम्बर	22
६.	उपासना (पूजा)	27
७.	उपवास	29
८.	अल्लाहको मार्गमा घन खंड गर	31
९.	तीर्थयात्रा (हज) र काबा (ईश्वरको घर)	35
१०.	मानवजाति समक्ष पवित्र सन्देशको प्रचार	38
११.	उपासना, नैतिकता अनि सद्व्यवहार	41
१२.	अर्थनैतिक सिद्धान्तका प्राथमिकता नीति	47
१३.	धर्मयुद्ध (जेहाद) अल्लाह प्राप्तिका चरम मार्ग	49
१४.	विश्वासीजनका गुण अनि चरित्र	53
१५.	स्त्री-पुरुषका निम्नि समान अधिकार	58
१६.	व्याजका प्रतिरोध	61
१७.	भविष्यवाणी	63
१८.	प्रकृति सम्बन्धको निरिक्षण	67
१९.	कुरआनका चिन्तन गरिएका केही प्रवचनहरू	70
२०.	कञ्चस्थ गर्न पवित्र सकिने कुरआनका केही अनुच्छेदहरू	74

प्राक्कथन (प्रस्तावना)

कुरानका प्रत्येक पद सहज अनि सठीक अर्थ लिएका हुनाले यसका अनुवादित अंश कुरान पढ्न शुरू गर्ने पाठकले सहजे बुझी यसबारे धारणा लिन सक्नेछन् । यति मात्र होइन, प्रत्येक पद आफैमा वृहत्तर पदसित सम्बन्धित भएका हुनाले यसमा बाँधिएका गौण अर्थ क्रमैसित अन्यान्य पछि देखा पर्ने पदहरूसित साथै परिच्छेदहरूसित धारावाहिक रूपमा समावेश भई एउटा ठोस अर्थ र लक्ष्य सिद्ध गर्दैन ।

माथिका कथनमा विशेष दुईवटा विशेषता देखा पर्दैन—

- i) अनुवाद गरिएको अंश जति नै विविध रूपमा देखा परे पनि वास्तवमा यो व्यापक अर्थले पूर्ण भएको पवित्र कुरानसित नै मैल खाएको हुन्छ । बस्तुतः कुरानको कुनै एक अंशको अनुवाद घुट्टै अर्थ लिएको भन्न कदापि सकिन्दैन—पाठकको निम्ति यो वृहत्तर कुरानको अर्थ स्पष्ट गर्ने एउटा हेतु नै मात्र पर्दैन ।
- ii) एउटा विशेष पदमा त्यहि पदसित सम्बन्धित बिषयको व्याख्या स्पष्ट गर्न अनुवाद गरिएको हो भन्नु माथिको सन्दर्भमा असम्भव मात्र होइन तर अति ग्राही पर्ने कुरो हुन जान्छ । उदाहरणार्थ, कुरान सरिफका केही पदहरू यदि अर्थनैतिक क्षेत्रका परिपाटि व्याख्या गर्न लिएका छन भने त्यो विशेष पदसित सम्बन्ध राख्ने अर्थनैतिक विषय मात्र बुझाउदैनन् तर ठूलो क्षेत्रमा व्याप्त इस्लाम धर्ममा निर्देशित सम्पूर्ण इस्लाम अर्थनैतिक दर्शनका परिपुष्टि गर्दछ अनि यो सामान्य अर्थनैतिक सिद्धान्तका बिषय भन्दा भिन्न पनि हुन सक्छन् । तर यो खेतको विषय हो कि दिश्वका अनेक भाषा भएका जनसंख्या र विभिन्न संस्कारले वद्ध भएको जातिमा पवित्र कुरान शरिफ जस्तो अद्भुत ग्रन्थको व्यापक पठन-पाठन हुन अज्ञ बाँकी नैछ । यो दुःखको कुरो हो विगत चौदह सय वर्ष भित्र कुरानको अनुवाद ६५ वटा भाषा भन्दा बढी भाषामा हुन सकेन जब कि ‘बाइबल

‘सोसाइटी’ को रपट अनुसार पवित्र बाष्पबलको अनुवाद १६०९ भाषामा भइसकेको छ ।

उत्तर कथनलाई मध्य नजरमा राखी विश्वग्रामि ‘अहमादिया मुस्लिम समुदाय’ आफ्नो सत्तार्थिकी समारोहको उपलक्षमा ले १६८६ सम्ममा विश्वका प्रमुख ५० भाषाहरूमा कुरानको अनुवाद गरि व्यापक प्रचार र प्रसार गर्ने सुप्रयास लिने अठोट गरेको छ ।

यो भन्दा बढी विश्वका अनेक भाषो जन समुदाय माझ पवित्र कुरानका केही अंशहरू अनुवाद गरी प्रस्तुत गर्ने सुप्रयास लिइन्दैछ साथै ग्रन्थहरूमा ती भाषामा सम्पूर्ण पवित्र कुरान प्रस्तुत गर्ने प्रयास जारी नै छ । यसैले ती अन्य जनसमुदाय समक्ष इस्त्रापका मौलिक औदेशिक प्रवचनहरू भएका पवित्र कुरानका पदहरूका अनुवादित अंश प्रस्तुत गर्ने चेष्टा गरिन्दैछ जुन जन समुदायमा इस्लामको विशेष कुनै ठोस धारणा छैन ।

यसैले हामी विनित भई आशा राख्दछौं कि हाम्रो यस प्रयासले ज्ञान पिपासा पृष्ठ गर्ने दिशातिर धेरैलाई अगुवाई गर्नेछ साथै आध्यात्म दिशातिर प्रेरित गराउने पवित्र कुरान जो ईश्वरीय अवतरणको सठिक निर्देशन ग्रन्थ हो— यस प्रतिको ज्ञानार्जन चेष्टामा पनि अगुवाई गर्नेछ ।

यहाँ प्रस्तुत गरिएका विशेष पदहरूले निम्नलिखित विषयहरूको व्याख्या गरेका छन्—

१. अल्लाह— ईश्वर
२. देवदूत
३. पवित्र—कुरान
४. पैगम्बर
५. इस्लामका पवित्र पैगम्बर
६. उपासना (पूजा)
७. उपवास
८. अल्लाहको मार्गमा धन खर्च गन्ह
९. तीर्थ यात्रा (हज) र काबा (ईश्वरको घर)

१०. मानवजाति समक्ष पवित्र सन्देगको प्रचार
९९. उपासना नैतिकता अनि सद् व्यवहार
- ९२ अर्थनैतिक सिद्धान्तका प्राथामिक निति
- १३ धर्म युद्ध (जेहाद) अल्लाह प्राप्तिका चरम मार्ग
१४. विश्वासीजनका शुण र चरित्र
१५. स्त्रो - पुरुषका निम्ति समान अधिकार
१६. व्याजको प्रतिरोध
१७. भविष्यवाणी
१८. प्राकृति सम्बन्धको निरिक्षण
१९. कुरानमा चिन्तन गरिएका कैही प्रवचनहरू
२०. कण्ठस्थ गर्न सकिने पवित्र कुरानका कहीं अनुच्छेदहरू

अहमादीया मुस्लिम समुदायका प्रयासले निम्नलिखित भाषाहरूमा अल्लाहका अनुग्रह अनुसार पवित्र कुरानका सम्पूर्ण अंश यस अघि नै अनुवादित भइसकेका छन्—

बंगाली, केनीस, डच, अंग्रेजी, फान्टी, फिजी, फ्रेन्च, जर्मन, गुरुमुखी, हउसा; हिन्दी, इन्दोनेसेयाई, इटालीयी, किकचु, लुगान्डा, पोर्टुगी, रसीयाली, स्प्राइटो, स्वाहिली, स्वेडीसी, उर्दू, युरोवा।

हामीलाई यो जानकारी दिंदा आनन्द हुन्छ कि अन्य २० भाषाहरूमा पवित्र कुरान अनुग्रह भइसकेका छन् अनि अल्लाहको अनुप्रह रहे यिनलाई प्रकाशनमा चार्डे ल्याउन सफल हुने छौं— ती २० भाषा हुन—

अल्बानी, आसामी, अरीया, चीनी, गुजराती, जापानी, कोरीयन, मलायालम भान्डली, मराठी, नर्बेजीयन, पस्तु, सिन्धी, स्पेनी, स्वेडीसी, तामील, तेलेगु, मियतनामी, तुकी, कानरी।

कुनै पनि भाषामा अनुवादित पवित्र कुरानका प्राप्ति बारे जानकारीको निम्ति प्रकाशक समक्ष अथवा विश्वको कुनै पनि देशमा अवस्थित अहमादीया मुस्लीम संस्थानसित सम्पर्क राख्ने निवेदन गरिन्छ। यो पनि जानकारी दिन आवश्यक छ

कि जुन शिर्षकमा पवित्र कुरान अस्थापित गरिएको छ ती मूल ग्रन्थका अंश होइनन्, यसेले तिनलाई छुट्टै अंशका रूपमा देखाइएका छन्।

यस अंकमा प्रस्तुत गरिएका विशेष पदहरू हजरत मिर्जा ताहीर अहमदद्वारा छानिएका हुन अनि यी विश्वव्यापी अहमादीया मुस्लिम समुदायका सर्वभौम अधिकर्ता हुन्।

S.H. ABBASI
Vakilut Tasneef & Nazir Ashaat
LONDON

1.

समर्पन

अन्तर्राष्ट्रीय अहमदिया सभ्प्रदायको प्रथम शताब्दी
 समारोहको शुभ उपलक्षमा । ऐकेंश्वरवाद मन्तव्यको प्रचार र
 प्रसारका प्रेममय सभ्प्रदायमा कठोर दण्ड भोग्नेहरूलाई तथा
 ईश्वरका मार्गमा प्राण विसर्जन गर्ने शहीद तथा बिलालका पद-
 चिन्हमा अग्रसर ती अहमदी मुस्सलमानहरूका पक्षबाट यो एक
 समर्पित पवित्र भेट ॥

अति कृपालु अनि दयावान अल्लाहको
 नाममा ।

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ۝

यी समर्पण प्रशंसा-प्रशस्ती सम्पूर्ण संसार-
 का उनै मालिकको निम्ति समर्पित छ ।

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ۝

अति कृपालु र दयावान प्रति समर्पित
 रहेको छ ।

الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ۝

अन्तिम न्याय दिनका न्यायकर्त्ताको निम्ति
 समर्पित छ ।

مَلِكِ يَوْمِ الدِّينِ ۝

एक मात्र तिन्है हामी उपासना गर्दछौं
 अनि तिमीलाई नै सहयोगको निम्ति
 पुकार्दछौं ।

إِيَّاكَ نَتَبَدَّلُ وَإِيَّاكَ نَشْتَعِلُ ۝

यसर्थ अगुवाई गर्नुहोस् हामीलाई उचित
 मार्गतिर ।

رَاهِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ ۝

उनि भारयवानहरूको मार्गतिर जसमाथी
तपाईंको दया र आशीर्वाद भयो, उनी-
हरूको मार्ग होइन जो पथब्रष्ट भएन उनोको
मार्ग जो तपाईंको प्रकोपमा परे ।

अल फातिहा १. १—७

आकाश अनि धरतीमा जे जति छन् ती
सबैले अल्लाहका महानताका गुणगान गर्दछन्
अनि उनी सर्वशक्तिमान र सर्वबुद्धिमान
पनि हुन् ।

उनी नै आकाश अनि धरतीका अधि-
राज्य हुन् । उनीद्वारा नै जीवनदान हुन्छ
अनि मृत्यु घट्दछ अनि सम्पूर्ण वस्तुहरू-
माथि उनको शक्ति रहेको हुन्छ ।

उनी नै प्रारम्भ अनि अन्त हुन— उनी
दृश्य अनि अदृश्य हुन अनि उनले नै सम्पूर्ण
वस्तुबारे पूर्ण जानकारी राख्दछन् ।

उनी छ अवविहरूमा आकाश र धरतो-
को सृष्टि गरी सिंहासनमा विराजमान भए ।
पृथ्वीमा के प्रवेश हुन्छ अनि के पृथक हुन्छ
अनि स्वर्गबाट पृथ्वीमा के अवतरण हुन्छ के
स्वर्गतिर आरोहण हुन्छ भन्ने कुरो उनी
जान्दछन् तिमो जे जस्तो छौ तिमोसित
अल्लाह सदैव छन् अनि तिमीले गरेको सम्पूर्ण
कर्मबारे उनलाई ज्ञात छ ।

आकाश र धरती उनी नै अधिराज्य
हुन अनि सबैकुरो उनीद्वारा नै उद्घृत छन् ।

صَرَاطَ الْذِينَ أَنْهَمْتَ عَلَيْهِمْ غَيْرُ
الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الصَّابِرِينَ ۝
الفاتحة : ٧-١

سَبَّحَ بِلِوْمَاتِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ
الْعَكِيرُ ۝

لَهُ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ ۝ يُنْجِي وَيُمْبَيِّثُ ۝
وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَوِيرٌ ۝

هُوَ الْأَوَّلُ وَالْآخِرُ الظَّاهِرُ وَالْبَاطِنُ ۝ وَهُوَ
يُكْلِلُ شَيْءًا عَلَيْهِ ۝

هُوَ الْوَيْلُ لِخَلْقِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ فِي يَشْوَى
أَيَّا هِيَ ثُمَّ اسْتَوَى عَلَى الْعَرْشِ ۝ يَعْلَمُ مَا يَلْجُمُ فِي
الْأَرْضِ وَمَا يَخْرُجُ مِنْهَا وَمَا يَنْثُلُ مِنْ
السَّمَاءِ وَمَا يَعْرُجُ فِيهَا ۝ وَهُوَ مَعْلُومُ كُلِّ مَا
كُلُّهُ ۝ وَاللَّهُ إِيمَانًا تَعْمَلُونَ بِصَيْرَةٍ ۝

لَهُ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَلَهُ اللَّهُ
تُرْجَمُ الْأُمُورُ ۝

उनले नै दिनलाई रात र रातलाई दिनमा परिवर्तन गराउँछन् । अनि यो विश्वास सबैको हुदयान्तरमा छ भन्ने कुराको पूर्ण ज्ञान उनमा छ ।

अल्लाह र उनका पैगम्बरमाथि विश्वास राख अनि अल्लाहका मार्गमा हिड्ने गर किनकि आपनो संतान बनाई उनले तिमीलाई पठाएका हुन् । जसले उनको मार्ग अनुसरण गर्दछ उसले निश्चय नै उनको वरदान पाउने छ ।   अल हदीद ५७. २—८

आकाश अनि पृथ्वीमा जे जति छन ती सबैले अल्लाहका महानताका गुणगान गर्दछन् । उनी नै राज्य उनी नै प्रशंसाका पात्र हुन् । अनि उनले सबै वस्तुहरूको शक्ति राखेका छन् ।

उनले तिमीलाई सृष्टि गरेका हुन अनि तिमीहरूमध्ये कतिपय विश्वासी र कतिपय अविश्वासी छ । अनि तिमीहरूले के गर्दैछौ अल्लाहले सबै हेरिरहेका छन् ।

उनले आकाश र पृथ्वी सत्यताद्वारा सृष्टि- गरे सनि सुन्दर ढाँचामा तिम्रो निर्माण गरे । उनकोमा नै तिमीहरू फर्कने छ्यो ।

आकाश र पृथ्वीमा जे जति छन् ती सब उनी जान्दछन् । तिमीले के लुकाउँछौ, के व्यक्ताउँछौ ती सब पनि उनी जान्दछन् । हुदयान्तरमा रहेका सबैकुरो नै त वास्तवमा अल्लाहले जान्दछन् ।   अल - तगाबुन ६४. २—५

يُؤلِمُهُ اللَّيلُ فِي النَّمَاءِ وَيُؤلِمُهُ النَّهَارُ فِي اللَّيلِ، وَهُوَ عَلَيْهِمْ بِذَاتِ الصُّدُورِ

أَمْنُوا بِالثُّوَرَ وَرَسُولِهِ وَأَنْقُوَ امْمًا جَعْلَكُمْ مُّسْتَخْلِفِينَ فِيهِ، فَالَّذِينَ أَمْنُوا مُنْكَحُهُمْ أَنْقُوْهُمْ أَجْرًا كَبِيرًا ۝

الحاديذ : ٨-٢

يُسْتَعِمُ بِلُؤْمَاتِ السَّمَاوَاتِ وَمَكَافِي الْأَرْضِ، لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ، وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ۝

هُوَ الَّذِي خَلَقَ كُلَّهُ فَمِنْكُمْ كَافِرٌ وَمِنْكُمْ مُّؤْمِنٌ، وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ۝

خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِيقَةِ وَصَوَرَ كُلَّهُ فَأَخْسَنَ صُورَهُ حُكْمُ الْيَوْمِ الْمَصِيرِ ۝

يَعْلَمُهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَيَعْلَمُهُ مَا تَبْدِي وَمَا تَعْلِمُونَ، وَاللَّهُ عَلَيْهِمْ بِذَاتِ الصُّدُورِ ۝

التغابن : ٥-٢

अल्लाहद्वारा नै बाँजो जमीनबाट अन्न उत्पादित हुन्छन् । मृतावस्थादेखि जीवित अवस्थामा ल्याउन सक्ने अनि जीवित अवस्थादेखि मृतावस्थामा पुरुषाउन सक्ने क्षमता लिएका अल्लाह हुन् भने तिमी कसरी उनको दृष्टिदेखि दूर रहन सक्छौ ।

उनीद्वारा नै दिनको शुरुवात हुन्छ उनले नै विश्रामको निम्नि रात बनाए अनि समय झानको निम्नि सूर्य र चन्द्रको सृष्टि गरे । सबै उनका सामर्थका ध्योतक हुन् ।

अल्लाह नै हुन जसले तिमोहरूको निम्नि ताराहरू निर्मित गरे किनको समुद र घरतीको गहिरो अङ्धग्रामोमा ठीक दिशाको ज्ञान प्राप्त गर्न सक्छौं । यसरी मैले झानका विस्तृत चिन्हहरू, बुद्धिमानहरूका निम्नि बनाए ।

अल्लाहले नै तिमोहरूलाई एकलो उत्पत्तिबाट खडा गर्थ्यो । अनि यहाँ तिमोहरूको निम्नि घर र कुटि छ । यसरी मैले आपनो झानको संकेतहरू झानीहरूको निम्नि बनाए ।

म (अल्लाह) द्वारा नै त बादलबाट बृष्टि हुन्छ जुन बृष्टिबाट हामी विविध अन्न उत्पादन गर्द्यो । खाद्यका रूपमा तो खजुरका बोटहरू हरियो पात र फलले लहलहाउँछन्, अङ्गुरका बधेचा र जैतुन अनि दारिमहरू समान र असमान हामीद्वारा उत्पन्न हुँदैछ, उनको फल हेर जब उनले फल ल्याउनु भयो

رَأَ اللَّهُ فِلْقُ الْحَيَّ وَالْمَوْتَىٰ يُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ
الْمَيِّتَةِ وَمُخْرِجُ الْمَيِّتَةِ مِنَ الْحَيَّ ذَلِكُمْ اللَّهُ
فَإِنْ يُؤْتُ كُلَّهُنَّ

فَلَيْلُ الْأَضْبَارِ وَجَعَلَ لَيْلَ سَكَنًا لِّالشَّفَسَ
وَالْقَمَرَ حُسْبَانًا ذَلِكَ تَقْرِيرُ الرَّحِيمِ
الْعَزِيزِ

وَهُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ النَّجْوَمَ رِلْتَمَدُوا
بِهَا فِي ظُلْمِ الْبَرِّ وَالْبَحْرِ قَدْ فَضَلَنَا
الْأَيَّتِ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ

وَهُوَ الَّذِي أَنْشَأَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةً
فَمُشْتَقَرٌ مُشْتَدَعٌ قَدْ فَضَلَنَا الْأَيَّتِ
لِقَوْمٍ يَنْقَمُونَ

وَهُوَ الَّذِي أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْرَجَنَا
بِهِ نَبَاتٍ كُلِّ شَيْءٍ فَأَخْرَجَنَا مِنْهُ خَيْرًا
يُخْرِجُ مِنْهُ جَنَانًا مُسْتَرَّا كَثِيرًا وَمِنَ التَّغْلِيلِ مِنْ
طَلْعَمَانًا قَنْوَانَ دَانِيَّةً وَجَنَبَتِ مِنْ آغْنَابِ

अनि त्यो फल पाकनसम्म जब पाकछन्,
निश्चय पनि यसमा विश्वासीहरूको निम्नि
स्पष्ट संकेत हो। कि ममाथि (अल्लाहः
माथि) आस्था र विश्वास जाग्न सकोस ।

तिनीहरूले जिनलाई अल्लाहका सहयोगी
ठहराए र कतिपयले अल्लाहका छोरा छोरी
हुने भटो कुरा भने, अल्लाह यी सबै मिथ्याहरू
भन्दा पवित्र र महान हुन् ।

(अनाम—६६—१०१)

अल्लाह नै सदैव जिवीत सर्व-साक्षी र
सर्व-च्यापि चराचर परमेश्वर हुन जसलाई
न त घोर निद्राले प्रभाव पार्न-सक्छ न कुनै
सुसक्षिले नै । आकाश र पृथ्वीमा जे जति
छन् ती सबै उनैको अधिकारमा रहेका
छन् । को त्यस्ता सामर्थ्यावान होलान जसले
अल्लाहको अनुमति बिना कसेको अनुरोध
उसको समक्ष गर्न सक्लान् । अल्लाहले
तिनको अधि-पछि भएका सबैकुरो देख्खन् ।
कसैले पनि उसको आज्ञाको बिना उसको
ज्ञानको अंश मात्र पनि पाउन सक्ने छैन ।
अनि तिनको रक्षा गर्नेमा उनी थाक्ने छैन ।
उनी सर्वश्रेष्ठ र महान हुन् ।

बल बाकारह—२. २—५६

उनी अल्लाह हुन अनि उनी बाहेक कुनै—
ईश्वर छैन । उनी नै दृश्य र अदृश्य ज्ञाता
हुन् । उनी अति कृपालु र दयावान हुन् ।
उनी अल्लाह हुन अनि उनका अतृक्त

وَالرَّٰئِسُونَ وَالرَّٰمَانَ مُشْتَهِيَّاً وَغَيْرَ مُتَشَابِيِّوْ
أَنْظَرْنَا لَهُ شَمِّرَةً رَّادَّاً أَنْتَمَرَ وَبَنَثَيْهُ مَرَانَ
فِي ذِرْكُمْ لَآيَتِ لَقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ۝

وَجَعَلُوا إِلَيْهِ شُرَكَاءَ الْعِنَّ وَخَلَقَهُمْ
خَرْقَوَالَّهَ بَنِينَ وَبَنِتَيْ بِغَيْرِ عِلْمٍ
سَبِّحَتْهُ وَتَعْلَى عَمَّا يَصْفُوْ ۝
الانعام: ٩٦-٩١

أَنَّهُ لَهُ لَرَّاهٌ هُوَ، أَنْجِيْ الْقَيْوُمُهُ، لَهُ
شَأْخَذَهُ سَتَّةَ وَكَلَّا تَوْهُدَ لَهُ كَافِ السَّنْوَتِ
وَمَاقِفَ الْأَرْضَ، مِنْ ذَا الْذِي يَشْفَعُ عَنْهُ
رَّاهٌ بِإِذْنِهِ، يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا
خَلْفُهُمْ، وَلَا يُحِيطُونَ بِشَيْءٍ، مِنْ عِلْمِهِ
إِلَّا بِمَا شَاءَ، وَسَمَّ كُزْبِيْهُ السَّمْوَتِ
وَالْأَرْضَ، وَلَا يَمُوْدَهُ حَفْظُهُمْ، وَهُوَ الْعَلِيُّ
الْكَظِيْمُ ۝

البقرة: ٢٥٦

هُوَ اللَّهُ الَّذِي لَهُ لَا هُوَ، عِلْمُ الْعَيْبِ وَ
الشَّهَادَةِ، هُوَ الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ ۝

कुनै ईश्वर छैन । उनी स्वामी, पवित्र हुन् ।
उनी शान्तिका आधार हुन्, सुरक्षाका
ध्योतक हुन्, उनी महान् हुन्, विजेता र
संरक्षक हुन् । समूर्ण अपवित्रतादेखि उच्च
रहने अल्लाह मात्र हुन् ।

उनी अल्लाह हुन जो सृष्टिकर्ता हुन जो
रूप र आकारका निर्माणकर्ता हुन् । उनका
असंख्या सुन्दर नामहरू छन् । स्वर्ग र
पृथ्वी समूर्ण वस्तुहरूले तिनका महिमा
गाउँछन् । उनी सर्वशक्तिमान र बुद्धिमान
प्रभु हुन् ।   अल हशर—५६. २३—२५

❖❖❖

هُوَ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ، الْمَلِكُ
الْقُدُّوسُ السَّلَمُ الْمُؤْمِنُ الْمُهَمِّمُ الْعَزِيزُ
الْجَبَارُ الْمُتَكَبِّرُ، سَبِّحْنَاهُ عَمَّا يُشَرِّكُونَ ۝

هُوَ اللَّهُ الْخَالِقُ الْبَارِئُ الْمَصْوُرُ لَهُ الْأَسْمَاءُ
الْحُسْنَى، يُسْتَغْفَرُ لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَ
الْأَرْضِ، وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ۝

الحضر: ٢٥-٢٣

२.

देवदूत

अरबी भाषामा जुन शब्द ‘देवदूत’ भनी प्रयोग गरिएको छ त्यसको अर्थ हो “सन्देश-वाहक” अथवा “मध्यस्थ” यस अर्थमा ‘देवदूतको’ सृष्टिको उहेश्य आवश्यक देखिन्छ । देवदूतले ईश्वरका सुसमाचार या सन्देश ल्याई विश्व व्रह्माण्डमा ईश्वरका इच्छाका प्रचार गर्दछन् । यसैले त देवदूत ईश्वरद्वारा निर्धारीत गरिएका व्यवस्थाका अंग मानीन्द्रन जसले ईश्वरका इच्छालाई भौतिक र अध्यात्म जगतमा कार्यरूप दिने प्रयास गर्दछन् ।

अध्यात्म जगतमा देवदूतका प्रभाव प्रत्यक्ष रूपमा देखा पर्द्दन यस कार्यमा कुनै अर्को तत्त्व समावेश भएको हुँदैन । देवदूत प्रतिको अविश्वासले मनुष्यका निम्ति ईश्वरले प्रदान गर्ने ज्ञान-मार्गमा अवरोध र वाधा पर्न गएको संकेत पाइन्दछ ।

आकाश र पृथ्वीका निर्माणकर्ता अल्लाहका निम्ति उनेक आरावता छन् । उनेले दुइ, तीन चारवटा पखेटा भएका देवदूतलाई आपना दूत र सुसमाचार वाहक बनाएका छन् । अल्लाहले जस्तो चाहन्दछन् सृष्टिमा बढाएर बनाउछन् कारण अल्लाह नै त सर्वशक्तिमान हुन् ।

अल फातिर—३५—२

الْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعٰالَمِينَ وَالْأَرْضُ جَاءَ عَلٰى
الْمَلِكَةِ مُسْلِمًا وَلَنِّي أَجِزَّهُ مَثْنَى وَثُلَثَةَ
وَرْبَعَةَ، يَزِيدُ فِي الْخَلْقِ مَا يَشَاءُ، إِنَّ اللّٰهَ
عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ۝

فاطر: ۲

भन को हो जो जिब्रिल्को शत्रु हुन सक्छ ?
जिब्रिल्ले नै अल्लाहका आदेशले तिम्रो
दृश्यमा यो कुरआन प्रवेश गरायो जुन
कुरआनले साँचो ठहराउँछ उसको अधि
आएका किताबहरूलाई, र उ मार्ग दर्शक
र सुसमाचार प्रदर्शक हो विश्वासीहरूको
निम्ति ।

जो अल्लाहका देवदूत पैगम्बर जिब्रिल
र मिखारालको शत्रु हो उही नै विश्वासो-
जनको परम शत्रु पनि हो ।

बल बाकारह—२ ६८—६९

यो तिम्रो पुण्य कर्म होइन यदि तिमी
तिप्रा नजर घरि पूर्व र घरि पश्चिमतिर
फिराउछौ । तर वास्तविक पुण्य यही हो
जब तिमी एक अल्लाहमा, अन्तिम दिनमा,
तिनका देवदूतमा, तिनका पुस्तकमा र
पैगम्बरमा विश्वास राख्छौ अनि आपना
धन-दौलतलाई अल्लाहका प्रेमको निम्ति
असहाय र अनाथहरूका निम्ति अभावमा
परेकाहरूको निम्ति, बाटामा बिपद परेका-
हरूका निम्ति, दानका आशा गर्नेहरूका
निम्ति अनि बन्दीहरूका उद्धारका निम्ति
खर्च गर्छ । तिम्रा पुण्यकर्म यही हुन जब
तिमी प्रार्थना - आराधना गर्छौ जब तिमी
जकात तिछौं । यही तिम्रो पुण्य हो ।
जब तिमीले दिएको वचन पालन गर्छौ जब
दरिद्रताको समयमा धैर्य लिन्छौ जब तिमी

قُلْ مَنْ كَانَ عَذُوًا لِّجِبْرِيلَ فَإِنَّهُ نَزَّلَهُ عَلَىٰ
قَلْبِكَ يَرَأْذِنُ اللَّهُ مُصْنَعًا لِّمَا بَيْتَنَ يَدَنِي وَ
هُدًى وَّبُشْرَىٰ لِلْمُؤْمِنِينَ ۝

مَنْ كَانَ عَذُوًا لِّإِلَهٍ وَّمَلِكَتْهُ وَ رُسْلِهِ وَ
جِبْرِيلَ وَ مِيكَلَ فَإِنَّ اللَّهَ عَذُوٌّ
لِّلْخُفَرِينَ ۝

البقرة : ٩٩-٩٨

لَيَسَ الْبِرُّ أَنْ تُوَلِّوا وَجْهَكُمْ قَبْلَ
الْمَسْرِقِ وَالْمَغْرِبِ وَلَكِنَّ الْبِرَّ مَنْ أَمَّنَ
إِيمَانَهُ وَالْيَوْمَ الْآخِرِ وَالنَّاسَكَةَ وَالْكِبْرَىٰ وَ
الْتَّوَبَّىٰ وَأَنَّ الْمَالَ عَلَىٰ حُصُبِهِ ذَوِي الْقُرْبَىٰ وَ
الْيَتَمَىٰ وَالْمَسْكِيَّىٰ وَابْنَ السَّيِّدِيٰ وَ
السَّائِلَيَّى وَفِي الرِّقَابِ وَأَنَّمَا الْمَصْلُوَةَ
وَأَنَّ الرَّحْمَةَ وَالْمُؤْمَنُ بِعَهْدِهِ هُنْ مُهَاجِرَاتِ
عَاهَدُوا وَالصَّابِرِيَّى فِي الْبَأْسَاءِ وَالضَّرَّاءِ

وَجِئْنَ أَبْنَائِنَا، وَأُولَئِكَ الَّذِينَ صَدَ قُوَّادَ
وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُتَّقُونَ ۝

البقرة : ١٧٨

युद्धमा पनि धीर स्थिर बन्दछौ। जो सत्यवादी छन् अनि जो ईश्वरका डर राख्छ बास्तवमा ती नै पुण्यात्मा हुन।

अल बाकारह—२—१७८

ईश्वरबाट जे निर्देश छ त्यहीमाथि विश्वास राख्ने हाम्रा यी पैगम्बर हुन् अनि साथै विश्वासीजन पनि, ती नै हुन् जो विश्वास राख्नेन् अल्लाहमाथि उसका फरिश्ताहरूमाथि र उसको किताब अनि पैगम्बरहरूमाथि ।

अल बाकारह—२—२८६

अल्लाहले आपना देवदूतहरूबाट अनि आपना मानिसहरूबाट नै आपना पैगम्बर छान्छन्, निश्चय नै अल्लाह सर्वश्रवणशील र सर्वदृश्यमान हुन् । अल-हज—२२—७६

हे विश्वासीजन । अल्लाहमा विश्वास राख उनका पैगम्बरमा विश्वास राख अनि उनका पुस्तकमा विश्वास गर जसले किताब पैगम्बरमाथी प्रकट गर्खो अनि किताब जो यसको प्रकट पहिला उत्रोको थियो अल्लाहमा, उनका देवदूतमा उनका पुस्तकमा, उनका पैगम्बर र अन्तिम दिनमा अविश्वास गर्छ उ निश्चय नै पथभ्रष्ट भएको हुन्छ ।

अल - नीसा ४—१३७

أَمَّنِ الرَّسُولُ بِمَا أَنْزَلَ إِلَيْهِ مِنْ رِّبِّهِ وَ
الْمُؤْمِنُونَ، كُلُّ أَمَّنِ إِلَيْهِ وَمَلِئَكَتِهِ
وَكُلُّهُ وَرُسُلِهِ ۝

البقرة : ٢٨٦

آتِهِ يَضْطَفِنِي وَمِنَ الْمَلِئَةِ ذُلْلًا ۝ وَ مَنْ
النَّاَيِّنِ ۝ إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ بَصِيرٌ ۝

الحج : ٧٦

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا مَلَئْتُمْ
وَأَلْكَثَيْتُمُ الْأَذْيَنِ تَرْكَلَ عَلَى رَسُولِهِ وَأَنْكِثَيْتُمُ
الَّذِي آتَيْتُمْ مِنْ قَبْلِهِ وَمَنْ يَكْفُرْ بِإِلَهِ
وَمَلِئَكَتِهِ وَكُلُّهُ وَرُسُلِهِ وَأَلْيَهُ
الْأَخْرَقَدَ حَدَّ ضَلَالًا بَوِينَةً ۝

النساء : ١٣٧

3.

पवित्र कुरान

कुरान शब्द इस्लामका पवित्र पैगम्बरका आगमनबारे व्याख्या गर्ने पुस्तकको निम्ति ईश्वर स्वयंमूले दिएको नाम हो अनि यसमा मनुष्य जातिका निम्ति सर्वश्रेष्ठ नियमहरू उल्लेख गरिएका हुन्छन्। कुरान शब्दको अर्थ हो त्यस्तो पुस्तक जसलाई पढ़ने पर्छ। साँचै भनु भने संसार भरि ने पढिने पुस्तक हो। विश्वका सम्पूर्ण मानव जातिमा ईश्वर सन्देश प्रचार गर्ने पुस्तक भन्ने अर्थमा पनि कुरान प्रयोग गरिन्छ। विश्वका अन्य धर्म-ग्रन्थ या पुस्तक जब कि एउटा विशेष उद्देश्यले एउटा विशेष जातिमाझ रचना भएका छन् तर कुरान मात्र एउटा यस्तो धर्म-पुस्तक हो जो अनियन्त्रित रूपमा अनेक उद्देश्यहरू लिएर अनि सम्पूर्ण जातिहरूका निम्ति रचना भएको छ। (३४. २६)

अलीफ लाम बीम

यो एउटा स्वयंमा सम्पूर्ण पुस्तक हो,
यसमा केही शंका छन्। धर्मोहरूका निम्ति
यो एउटा अनुशरणयोग्य पुस्तक हो।

अल - बाकारह २—३

वास्तवमा नै यो एउटा आदर्शवान कुरान
हो।   अल वाकिशा ५६. ७८—७९

यस पुस्तकमा दीर्घ स्थायी निर्देशहरू छन्।

अल - बाइनाह ६८—४

الْكِتَابُ الْمُبِينُ
ذُلِّكَ الْكِتَابُ لَا يَرِيبُ شَرِيفٌ مُهَمَّدٌ
لِلْمُمْتَقِينَ
البقرة : ٢-٣

الواقعة : ٧٩-٧٨

البقرة : ٣

رَسْكَ لِقُرْآنِ كَرِيمَةِ فِي كِتَابٍ مَكْحُونِينَ
فِيهَا كِتَابٌ قَيِّمَةٌ

अल्लाहद्वारा पठाइएको उत्तम सुसमाचार पुस्तकको रूपमा देखिएको छ जसमा ईश्वरका भय राख्नहरूले तो सुसमाचारहरूलाई विभिन्न रूपमा सहस्र स्वीकार गरेका छन् । —अल्लाहका स्मृतिमा तिनका देह र हृदय अति कोमल र पुनित भएका छन् । यसरी अल्लाहको नेतृत्वमा रहेको छ । अल्लाह उसलाई अगुवाई गर्दछन् जसलाई उनले रूचाएका हुन्छन् । अनि जसलाई अल्लाहले पतित ठान्दछन् तिनलाई कहिले अगुवाई हुने छैन । अल-जुमर ३६—२४

हा मीम

यस समृद्धशाली पुस्तकद्वारा

अल्लाहले यो कुरआनलाई तिम्रो अरबी भाषामा उतारेका छन् ताकि तिमीहरू स्पष्ट रूपले बुझ सकोस ।

अनि निश्चय नै यो हामीसित संरक्षित छ कारण यो समूर्ण पुस्तकहरूको जननी हो जसमा ज्ञानक विषयहरू प्रशस्तै छन् ।

अल जुखरफ ४३ २—५

हामोले निश्चय नै आकाश पृथ्वी र पर्वत श्रुंखलामाथि यो जिम्मेवारी प्रस्तुत गरे तर डरको कारणले तो सबैले यो ग्रहण गर्न सकेनन् । तर मनुष्यले स्वीकार र ग्रहण गरे कारण मनुष्य मात्र आफैमा निष्ठुर हुने दक्षता राख्दछ अनि यसको परिणाम जान्देनन् ।

أَنَّهُ تَرَكَ أَحْسَنَ الْعِوْنَىٰ كَتِبًا مُّتَشَا بِهَا مَثَانِيٰ مَدْقُلَةٌ مِّنْهُ جَلُودُ الْأَذْيَنَ يَخْشَونَ رَبَّهُمْ، ثُمَّ تَلَيْنَ جَلُودُهُمْ وَ قُلُوبُهُمْ لِلَّهِ الْمُوْلَىٰ، ذَلِكَ هُدَى اللَّهِ يَهْدِي بِهِ مَنْ يَشَاءُ إِذَا مَنْ يُضْلِلِ اللَّهُ فَمَآلَهُ مَنْ هَذِهِ ۝

الزمر : २४

حَمْ

وَالْكِتَبِ الْمُّبَيِّنِ ۝

إِنَّا جَعَلْنَاهُ زَانًا عَرَبِيًّا لَعَلَّهُمْ تَفَرَّعُونَ ۝

وَرَأَهُ فِي أُمَّةِ الْكِتَبِ لَدَهَا نَكِيرٌ حَكِيمٌ ۝

الزخرف : ५-२

إِنَّا عَرَضْنَا الْأَكْمَانَةَ عَلَى السَّمُوتِ وَالْأَرْضِ وَالْجِبَالِ فَأَبَيْنَ أَنْ يَعْمَلُنَّهَا وَأَشْفَقْنَ مِنْهَا وَحَمَلَهَا الْإِنْسَانُ إِنَّهُ كَانَ طَلُومًا جَهُولًا ۝

यसको परिणाम यो हुन्छ कि अल्लाहले पाखण्डी पुरुष र पाखण्डी स्त्रीलाई मूर्तिका पुजारी पुरुष र स्त्रीलाई निश्चय नै शास्ति दिनेछन्। अल्लाहले विश्वासी पुरुष र स्त्रीलाई आफ्नो कृपादृष्टि फिराई क्षमा गर्नेछन् कारण अल्लाह नै त सर्वश्रेष्ठ क्षमावान र कृपालु हुन्।

अल-अहजाब ३३. ७३—७४

यदि मनुष्यजाति र जीन कुरानका समान अर्को पुस्तक बनाउनको निम्ति एकत्रित भए तिनोहरूले कुरानको दर्जोमा अर्को पुस्तक अघि राख्न सक्दैनन् यद्यपि यसो गर्नमा दुवैले परस्परमा सहयोग नै गर्न किन नपरोस।

यद्यपि कुरानमा मनुष्य जातिको निम्ति अनेक औपदेशिक विषयहरू अघि सारेका छौं तेरै पनि धेरै संख्यामा मनुष्यले ग्रहण गर्नका सट्टा अविश्वास देखाएका छन्।

बणी इसराइल १७. ८६—८०

यदि कुरानलाई हामीले पर्वतका चोटी समक्ष राखेका भए यसका महत्वले ती काँधे अनि निश्चय नै अल्लाहका डरले तिनलाई भँझोरथे। यस्तो मिसाल र उदाहरण बुद्धिमानहरूको निम्ति अल्लाहबाट दिइएको हो। अल हशर २६—२२

لَيَعْزِّبَ اللَّهُ الْمُنْفِقِينَ وَالْمُنْفِقَتَ
الْمُشْرِكِينَ وَالْمُشْرِكَاتَ وَيَتُوبَ اللَّهُ عَلَى
الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا
وَحَيْمًا ۝

الاحزاب : ٧٤-٧٣

قُلْ لَئِنِ اجْعَمَتِ النَّاسُ وَالْجِنَّةُ عَلَىٰ آنِ
إِنَّمَا تُؤْمِنُ بِمِثْلِ هَذَا الْقُرْآنَ لَا يَأْتُونَ بِمِثْلِهِ
وَلَكُوْكَانَ تَهْضُمُهُ لِيَغْيِرُ فَلَيْسَ إِنْ ۝

وَكَفَأَتْ صَرَفَنَا بِلِنَاسٍ فِي هَذَا الْقُرْآنِ وَمِنْ
كُلِّ مَثَلٍ ۚ فَأَبَيْ أَكْثَرُ الْنَّاسِ إِلَّا كُفُورًا ۝
بني اسراءيل : ٩٠-٨٩

لَوْأَنْزَلْنَا هَذَا الْقُرْآنَ عَلَى جَبَلٍ لَرَأَيْتَهُ
خَائِفًا تَصَمِّدُ شَاهِنَ حَشَّرَةً اَلْمُوْدَّةَ تَلْكَأَ
الْأَمْثَالُ نَصَرِ بِهَا بِلِنَاسٍ لَعَلَمَهُمْ يَتَعَذَّرُونَ ۝

तसर्थं जसले ईश्वरप्रतिको पूर्ण प्रमाण प्राप्त गरेको छ, उनोप्रतिको सत्यता अनुभव गरेको छ, त्यसताको अनुशारण गर्दा उनी के विश्वासघाती र पाखण्डो हुन्छन् । १
जसले ती सब विषय बुझदछ उ विश्वासी बन्दछ जसले विरोध गर्दछ उसका निम्नि अग्नि प्रलय हुन सक्छ । यसैले शंका नगर ।
यही नै सत्य हो जसलाई अल्लाहले प्रदान गरेका छन् तर धेरै जसो मानिसले विश्वास गर्दैनन् ।

हुद ११—१६

यही नै त त्यो पुस्तक हो जसले अघि अघिका सम्पूर्ण पुस्तकहरूदेखि श्रेष्ठ छ कारण यस पुस्तकमा ईश्वरका आशिष छन्—यही कुरो शहरका केन्द्र (मका) वासीहरूलाई निर्देष गरिएको छ जसले यहाँ अन्य मानिसहरूलाई प्रचार गरून ।

अल अनाम ६—६३

आज मैले तिमीहरूका निम्नि यो धर्मविधान पूरा गरिदिए अनि तिमीहरूका निम्नि ईस्लामलाई पूर्णरूपले स्वीकृत गरे । मैले तिम्रो धर्ममा पूर्णतथा शुद्धिकरण गरेर तिमीप्रतिको मेरो कर्तव्य पूरा गरे अनि तिमी ईस्लाम-लाई आपनो धर्म भनी स्वीकार गरिसक्यौ ।

अल—मैदाह ५—४

आशिष र वरदानले पूर्ण भएको यो पुस्तक हामीले तिमी समक्ष पठाएका छौं ।

أَفَمَنْ كَانَ عَلَىٰ بَيِّنَاتٍ مِّنْ رَّبِّهِ وَيَسْلُوْهُ شَاهِدًا
يَئِنْهُ وَمِنْ قَبْلِهِ كَتَبَ مُؤْسَىٰ إِمَامًا مَّا دَرَخَمَهُ
أَوْ لَيْلَكَ يُؤْمِنُونَ بِهِ وَمَنْ يَكُفِرُ بِهِ مِنْ
الْأَخْزَابِ فَالنَّارُ مَوْعِدُهُ فَلَا تَكُنْ فِي مُزِيَّةٍ
مَّنْهُ دَرَأَهُ الْحَقُّ مِنْ رَّبِّكَ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ
لَا يُؤْمِنُونَ ۝

हुद : १८

وَهَذَا كَتَبَ اللَّهُ مُبَرَّكٌ مُصَدِّقٌ
الَّذِي بَيْنَ يَدَيْهِ وَلَيَسْأَلُ زَانَ الْفُرْقَىٰ وَ
مَنْ حَوَّلَهَا ۝
الانعام : ٩٣

الْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ ۚ مِّنَ الْكُفْرِ
عَلَيْكُمْ نِعْمَتِي وَرَضِيَتُ لَكُمُ الْإِشْلَامَ
ۚ ۝
السادسة : ٤

وَهَذَا كَتَبَ اللَّهُ مُبَرَّكٌ فَاتَّبِعُوهُ ۝

यसलाई अनुशरण गर अनि तिमी पापदेखि
मुक्त भई क्षमा पाउनेछौ ।

अल - अनाम ६—१८६

विश्वासीजनका निम्ति उपचार र क्षमा
प्रदान हुने यस पुस्तकलाई हामी बिस्तारै
प्रचार गर्दैछौं, तर कुकृत्य गर्नेहरूको निम्ति
यो एउटा थप अनर्थ पनि हुन सक्छ ।

बणी इसराइल १७—८३

وَأَتَقْوِيَ الْعَلَّمَهُ تُرْحَمُونَ ۝

الانعام : ١٥٦

وَئِنَّرُ مِنَ الْقُرْآنِ مَا هُوَ شَفَاءٌ وَرَحْمَةٌ
لِلْمُرْسَلِينَ ۚ وَكَمْ يَزِيدُ الظَّالِمُونَ رَأْبًا
خَسَارًا ۝

بنت اسرائيل : ١٣

4.

پے گمبَر

پवਿਤ੍ਰ ਕੁਰਾਨਲੇ ਘੋ਷ਣਾ ਗੰਢ ਕਿ ਵਿਸ਼ਵਕਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਜਾਤਿਕਾ ਨਿਸ਼ਿਤ ਈਸ਼ਵਰਲੇ ਏਡਟਾ ਆਗੋਚਰਕੋ (ਅਗ੍ਰਦੂਤ ਠਿਕ ਗਰੇਕਾ ਛਨ, ਧਸਲੇ ਕੁਰਾਨਮਾ ਧਸਤਾ ਆਗੋਚਰ ਅਥਵਾ ਅਗ੍ਰਦੂਤਕਾ ਸਤਿਤਾ ਰ ਨੈਤਿਕਤਾ ਜਸਤਾ ਗੁਣ ਵਾਰੇ ਤੁਲਾਖ ਗਰਿਏਕੋ ਛ)। ਧਸਤਾ ਪੈਗਮਬਰ ਤਥਾ ਆਗੋਚਰ ਅਥਵਾ ਅਗ੍ਰਦੂਤ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਮਯਮਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜਾਤਿ ਸਮਝ ਅਵਤਰਿਤ ਮਹਾਂਮਾਨ ਪ੍ਰਮਾਣ ਪਾਇਨਛਨ्, ਜਸਲੇ ਮਨੁਥ ਜਾਤਿਲਾਈ ਅਲਾਹ ਪ੍ਰਾਂਸਿ ਮਾਂਸਮਾ ਆਗੁਆਈ ਗਰੇਕਾ ਛਨ्। ਪਵਿਤ੍ਰ ਪੈਗਮਬਰ ਧਸਤਾ ਅਗ੍ਰਦੂਤਹੁਣ ਮਧੇਕਾ ਅਨਿਤਮ ਹੁਨ ਜਸਲੇ ਈਸ਼ਲਾਮਕਾ ਸਨਦੇਸ਼ਲਾਈ ਵਿਸ਼ਵ ਸਮਝ ਪ੍ਰਚਾਰ ਗੰਨੌ ਚੇ਷ਟਾ ਗਰੇ ਸਾਥੇ ਤਿਨਕਾ ਸਨਦੇਸ਼ਮਾ ਅਥਿ ਅਥਿਕਾ ਸਮਪੂਰਣ ਧਾਰਮਿਕ ਗ੍ਰਨਥਕਾ ਸਨਦੇਸ਼ਹੁਣ ਸਮਾਵੇਸ਼ ਮਹਾਂਮਾਨ ਪਾਇਨਛਨ्। ਪੈਗਮਬਰਕਾ ਆਗਮਨ ਕੇਵਲ ਈਸ਼ਲਾਮਮਾ ਮਾਤ੍ਰ ਜਾਰੀ ਛ। ਅਗ੍ਰਦੂਤਹੁਣ ਆਜਸ਼ਮਮ ਪਨਿ ਅਵਤਰਿਤ ਭਇਹੇਕਾ ਛਨ्। ਤਰ ਪ੍ਰਤੀਕ ਅਗ੍ਰਦੂਤਲੇ ਤੱਜੈ ਪਵਿਤ੍ਰ ਪੈਗਮਬਰਕਾ ਸਨਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਚਾਰ ਗਰੇਕਾ ਛਨ्। ਪਵਿਤ੍ਰ ਕੁਰਾਨਲੇ ਪੈਗਮਬਰਕਾ ਪ੍ਰਤਿਯਕਤਾਕੋ ਵਿਵਰਣ ਮਾਤ੍ਰ ਨਦਿਏਰ ਧਸਲੇ ਵਿਭਿੰਨ ਅਗ੍ਰਦੂਤਹੁਣ ਆਗਮਨ ਵਾਰੇਕਾ ਵਿਰੋਧ ਰ ਵਿਧ ਨਿਤਿਲਾਈ ਪਨਿ ਤੁਲਾਖ ਗਰੇਕੋ ਛ। ‘ਫਾਰੋਹ’ ਸ਼ਬਦ ਧਸਤਾ ਅਗ੍ਰਦੂਤਕਾ ਵਿਰੋਧਾਮਾਵ ਪ੍ਰਗਟ ਗੰਨੌ ਕੁਰਾਨਕੋ ਸ਼ਾਂਕੇਤ ਸ਼ਬਦ ਹੋ।

ਅਲਾਹਲੇ ਆਪਨਾ ਦੇਵਦੂਤ ਰ ਮਾਨਿਸਹੁਣ
ਮਾਮਕਾਟ ਆਪਨਾ ਪੈਗਮਬਰ ਛਾਨ੍ਹੇਛਨ्।
ਨਿਸ਼ਚਿ ਨੈ ਅਲਾਹ ਸਰਵ ਸ਼ਰਵਣਕਰਤਾ ਰ ਸਰਵ-
ਦੱਸਧਾਮੀ ਹੁਣ्।   (ਅਲ - ਹਜ ੨੨. ੭੬)

أَلَّا يَضْطَفِنَ مِنَ الْكُلَّ كُلُّ رُسُلٍ وَمِنَ النَّاسِ
إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ بِصَنِيرٍ

الحج: ٧٦

अनि हामीले प्रत्येक वर्गका मनुष्य माझ एकजना पैगम्बर अवतरण गरेका छौं जसले यस्तो प्रचार गर्नेछन्— ‘अल्लाहको उपासना गर अनि शैतानलाई तिरस्कार गर। तब मनुष्यहरूमध्ये कतिलाई अल्लाहले आगुवाई गरे अनि कति नष्ट भएर गए। यसैले तिमी पृथ्वीभरि धुमेर हेर— जसले पैगम्बर-लाई मिथ्यावादी भने तिनीहरूको गति के भयो। (अल - नाहल १६. ३७)

अनि अब तिन्हो मालिकले (ईश्वरले) फरिश्ताहरूलाई भने “म एउटा मनुष्य-लाई पृथ्वीमा पठाउँदैछु।” तब तिनीहरू-ले भने— उसले त पृथ्वीमा अशान्ति र रक्नपात ल्याउने छन् अनि हामी तपाईंको महिमा गाउने छौं, तपाईंको प्रशंसा गर्नेछौं अनि तपाईंको पवित्रताको प्रशस्ती गाउने छौं। तब अल्लाहले उत्तर दिए— “तिमी-हरू कतिको अज्ञानी छौं भन्ने कुरो म जान्दछु।” (अल बाकारह २. ३१)

निश्चय नै हामी तिन्हो समक्ष आपनो वाणो अवतरण गरेका छौं जसरी हामीले नुहको समक्ष अवतरण गरे तिनको पछि पनि पैगम्बर पठाएका थियौं। हामीले इब्राहिम र इस्माइल पठायौं, उसरी नै इसहाक र याकूब र तिनका सन्तानमाथि आपनो वाणी उतारे। यसरी ईशा, अथ्यूब,

وَلَقَدْ بَعَثْنَا فِي كُلِّ أُمَّةٍ رَّسُولًا إِنَّ اغْبُدُهُ وَاللَّهُ وَاجْتَنَبُوا الطَّاغُوتَ، تَبَيَّنَهُمْ مَنْ كَذَّى اللَّهُ وَمَنْهُمْ مَنْ حَقَّتْ عَلَيْهِ الْأَصْلَةُ، فَسَيَرُؤُونَ الْأَرْضَ فَإِنَّظِرُوهُا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُكَذِّبِينَ ۝

التحل : २७

وَرَأَذْكَارَ رَبِّكَ لِلْمُلْكِيَّةِ رَأَيْنِي جَاعِلُ فِي الْأَرْضِ خَلِيقَةً، قَالُوا أَتَجْعَلُ فِيهَا مَا يُغَيِّرُ فِيهَا وَيَسْوِي ثَالِثَ الْوَمَاءِ، وَتَخْرُقُ تُسَيِّرُهُ بِحَمْدِكَ وَتُقْرِسُ لَكَ، قَالَ رَأَيْنِي أَغْلَمُ مَا لَأَتَعْلَمُونَ ۝

البقرة : ٢١

إِنَّا أَوْحَيْنَا لِإِبْرَاهِيمَ كَمَا أَوْحَيْنَا لِإِبْرَاهِيمَ وَالْتَّيْمَى مِنْ بَعْدِهِ، وَأَوْحَيْنَا لِإِبْرَاهِيمَ وَإِشْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ وَالْأَسْبَاطَ وَيَسْعَى وَأَيُوبَ وَيَوْمَسَ وَهُرُونَ وَسُلَيْمَانَ،

یونوس، سولہ ماہان ماماثی انی دا عدال لارڈ ہامی-
لے جبور جستو کیتا اب دیوں ।

کتیپی پے گم्बر ہرلے میلے پਠਾਏ جੁਨਬਾਰੇ
تیਮیلارڈ جਾਨਕਾਰੀ ਦਿਏ ਕਤਿਪਿ ਪੈਗਮ्बਰ ہرلੁ
ਬਾਰੇ ਤਿਮੀਲਾਰਡ ਜਾਨਕਾਰੀ ਦਿਏਕੋ ਛੈਨ ਅਨਿ
ਮੂਸਾ ਸਿਤ ਅਲਾਹਲੇ ਅਧਰਤੇਕ ਰੂਪਮਾ ਬਾਤ ਪਨਿ
ਗਰੇ । (ਅਲ ਨੀਸਾ ۴. ۱۶۴—۱۶۵)

ਧਾਦ ਗਰ ਜਬ ਈਖਵਰਲੇ ਕੇਹੀ ਆਦੇਸ਼ ہرਲੁ-
ਦਾਰਾ ਇਕਾਹੋ ਮਲਾਰਡ ਪਰੀਕਥਾ ਗਰੇ ਜੋ ਉਨਲੇ ਪੂਰਾ
ਗਰਿਦਿਏ । ਈਖਵਰਲੇ ਇਕਾਹੋ ਮਲਾਰਡ ਭਨੇ — “ਮ
ਤਿਮੀਲਾਰਡ ਮਨੁਘਕਾ ਨੈ ਤਿਕ ਨੇਤਾ ਬਨਾਉੱਛੁ ।”
ਇਕਾਹੀ ਮਲੇ ਸੋਧੇ ‘ਕੇ ਮੇਰੇ ਸਨਤਾਨ ہਰਲੁ ਮਾਝ
ਪਨਿ ਨੇਤਾ ہਰਲੁ ਹੁਨਚਨ ? ਈਖਵਰਲੇ ਭਨੇ ਦਸ਼ਕ ਮੰ
ਹਰਲਾਰਡ ਮੇਰੋ ਧੀ ਵਾਦਾ ਛੈਨ ।

(ਅਲ - ਬਕਰਾਹ ۲. ۱۲۵—۱۲۶)

ہامੀ ਲੇ ਮੂਸਾ ਲਾਰਡ ਪਵਿਤ੍ਰ ਪੁਸ਼ਟਕ ਦਿਵਾਂ
ਅਨਿ ਉਨਕੋ ਪਛਿ ਪੈਗਮ्बਰ ہرਲੁ ਪਠਾਯੋਂ । ਅਨਿ
ہامੀ ਮੇਰੀ ਕਾ ਪੁਤ੍ਰ ਈਸਾ ਲਾਰਡ ਚਮਤਕਾਰ ہਰਲੁ ਦੀ
ਪਠਾਯੋਂ ਅਨਿ ਪਵਿਤ੍ਰ ਆਤਮਾ ਬਾਟ ਉਸਲਾਰਡ
ਸਹਾਯਤਾ ਗਰੇ । ਤਕ ਹੇ ਧੂਹ੍ਰੀ ہਰਲੁ ਜਬ ਕਹਿਲੇ
ਤਿਮੀਹਰੂ ਪ੍ਰਤਿ ਕੇਹੀ ਪੈਗਮ्बਰ ہرਲੇ ਧਸਤੀ ਚਿਜ
ਲਿਏ ਆਧੀ ਜਸਲਾਰਡ ਤਿਮੀਹਰੂ ਲੇ ਮਨ ਪਰਾਏਨੌ
ਅਨਿ ਧਸਕੋ ਤਿਮੀਹਰੂ ਲੇ ਘਮਣਡ ਗੁੜੀ ਮੈਲੇ
ਜਤਿ ਪੈਗਮ्बਰ ہਰਲੁ ਪਠਾਏ ਅਨਿ ਮਾਝ ਕਤਿਪਿ-
ਲਾਰਡ ਤਿਮੀਹਰੂ ਲੇ ਭੂਤੀ ਛਹਰਾਯੋ ਅਨਿ ਕਤਿਲਾਰਿ-
ਤ ਤਿਮੀਹਰੂ ਲੇ ਹਤਿਆ ਪਨਿ ਗਰਿਦਿਵੈ ।

(ਅਲ ਬਕਰਾਹ ۲. ۸۸)

وَأَتَيْنَا رَأْوَدَ زَبُورًا ۝

وَذُسْلَأَ قَصَصَنْمُ عَلَيْكَ مِنْ قَبْلٍ
وَرَسْلَأَ لَمْ تَقْصُصَنْمُ عَلَيْكَ ، وَكَلْمَ
اللَّهُ مُوسَى شَكْلِيَّمَا ۝

السَّاء : ۱۶۵-۱۶۴

وَإِذَا بَتَّلَ إِبْرَاهِيمَ رَبْعَةَ يَخْلِمِ
فَأَتَكَمْهُ ، قَالَ رَبِّنِي جَاءَ عِنْكَ لِيَلْتَائِ
إِمَامًا ، قَالَ وَمَنْ ذُرِّيَّتِي ، قَالَ كَيْنَاكَ
شَهْرِي الظَّلِيلِيَّنَ ۝

البقرة : ۱۲۵

وَلَقَدْ أَتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ وَقَنْيَنَا مِنْ
بَعْدِهِ بِالرُّسْلِ ، وَأَتَيْنَا عَيْنَسِي ابْنَ
مَرْيَمَ الْبَتِينَتِ وَأَيَّدَنَا بِرِزْوَهِ الرَّقْدَسِ ،
أَفَكَلَمَّا جَاءَكُمْ رَسُولٌ إِيمَانًا لَا تَهُوَى
أَنْفُسُكُمُ اشْكَبَرُتُمْ ، فَقَرِيرًا كَذَبَتُمْ
فِرِيقًا أَتَشْلُوَتَ ۝

البقرة : ۸۸

अनि हामीले इस्लाएलका सन्तानलाई समुद्रगारि लो। जसलाई फिरौनका आक्रमण-कारी सेनाले लखेटेका थिए तर जब फिरौन डुब्न लाग्यो उसले भने ‘मैले इमान लाए ईश्वर-माथि जसमाथि इस्लाएलका सन्तानले विश्वास गरेका छन् म पनि तिनैमाथि समर्पित छु।’

ईश्वरले भने अनि अब यसको अधि तैले घोर अत्याचार र अशान्तिको प्रसार गरिस्।

यसर्थ आज हामी तेरो शरीर मात्र सुरक्षित राख्ने छौं ताकि दैविक संकेत बनोस। पछि आउनेहरूको निम्नि। वास्तवमा धेरै मनुष्यजाति यस्ता दैविक संकेत बुझन असमर्थ छन्। (युनुस १० ६१-६३)

अनि मेरोको बारेमा कथा पुस्तकमा लेखिएका अनुसार मुनाउ जसमा मेरो आपना सम्प्रदायसित अलग भई पूर्वको एउटा स्थान-तिर लागिन।

आपना जनहरूसित अलग भई जब मेरी एकान्तमा बास गर्न लागिन तब हामीले हाम्रो देवदूतलाई तिनको समक्ष पठायौं अनि ती देवदूत मेरोको छेउमा एउटा पूर्ण मानिसको रूपमा प्रकट भए।

उनले भनिन्— “यदि तिमी ईश्वरसित डराउँछौ भने म उनै परम दयालु ईश्वरको अधि आश्रय लिन्छु।”

وَجَادُنَا يَمْرِئِي لَا شَرَاءِيلَ الْبَحْرَ
فَأَتَبْعَثُهُمْ فِرْعَوْنُ وَجُنُودُهُ بَعْيَا وَ
عَدْوَا، حَتَّىٰ إِذَا أَذَرَكُهُ الْغَرْقُ، قَالَ أَمْنَثَ
آتَهُ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ أَمْنَثَ بِهِ
بَئْنُوا لَا شَرَاءِيلَ وَأَنَا مِنَ الْمُسْلِمِينَ ۝

الْأَغْنَ وَقَدْ عَصَيْتَ قَبْلُ وَكُنْتَ مِنَ
الْمُفْسِدِينَ ۝

فَأَنِيَّوْمَ نُنْجِيْكَ بِبَدْنِكَ رِيشْكُونَ لِمَنْ
خَلْفَكَ آيَةً، وَإِنَّ كَثِيرًا مِنَ النَّاسِ عَنْ
أَيْتَنَا لَغَفِيلُونَ ۝

يونس : ٩٢-٩١

وَأَذْكُرْنِي الْكِتَابَ مَزَيْدَةً، إِذَا تَجَدَّثَ مِنْ
أَهْلِكَ مَكَانًا شَرِقِيًّا ۝

فَأَتَجَدَّثَ مِنْ دُونِيهِ حِجَابًا ۝ قَارَبَنَا
لِرِينَهَا رُؤْحَنَا فَتَمَثَّلَ لَهَا بَشَرًا سُوِّيًّا ۝

قَالَتْ رَأْيِي أَعْوَذُ بِالرَّحْمَنِ مِنْكَ لَا كُنْتَ
تَوْئِيًّا ۝

— طَرِيقَتِيَّا لَعْنَهُ عَلَيَّا طَرِيقَتِيَّا لَعْنَهُ طَرِيقَتِيَّا
كُلَّا طَرِيقَتِيَّا عَالِيَّا طَرِيقَتِيَّا لَعْنَهُ طَرِيقَتِيَّا ”
طَرِيقَتِيَّا لَعْنَهُ طَرِيقَتِيَّا طَرِيقَتِيَّا لَعْنَهُ طَرِيقَتِيَّا
لَعْنَهُ طَرِيقَتِيَّا — ،،، لَعْنَهُ اَنْ لَعْنَهُ طَرِيقَتِيَّا
لَعْنَهُ طَرِيقَتِيَّا طَرِيقَتِيَّا لَعْنَهُ طَرِيقَتِيَّا
لَعْنَهُ طَرِيقَتِيَّا كَلْمَاتِيَّا طَرِيقَتِيَّا لَعْنَهُ طَرِيقَتِيَّا
طَرِيقَتِيَّا حَفَظَتِيَّا طَرِيقَتِيَّا لَعْنَهُ طَرِيقَتِيَّا
لَعْنَهُ طَرِيقَتِيَّا طَرِيقَتِيَّا طَرِيقَتِيَّا طَرِيقَتِيَّا

طَرِيقَتِيَّا لَعْنَهُ طَرِيقَتِيَّا ،،،
طَرِيقَتِيَّا طَرِيقَتِيَّا طَرِيقَتِيَّا طَرِيقَتِيَّا طَرِيقَتِيَّا
— ،،، طَرِيقَتِيَّا طَرِيقَتِيَّا طَرِيقَتِيَّا طَرِيقَتِيَّا

طَرِيقَتِيَّا طَرِيقَتِيَّا طَرِيقَتِيَّا ،،،
طَرِيقَتِيَّا طَرِيقَتِيَّا طَرِيقَتِيَّا طَرِيقَتِيَّا طَرِيقَتِيَّا
طَرِيقَتِيَّا طَرِيقَتِيَّا طَرِيقَتِيَّا طَرِيقَتِيَّا طَرِيقَتِيَّا
— ،،، طَرِيقَتِيَّا طَرِيقَتِيَّا طَرِيقَتِيَّا طَرِيقَتِيَّا
“दुःख नमान कारण ईश्वरले तिन्हो मुनि
नै धारा प्रकट गरिदिए छ ।”

“त्यो खजुरको रुख हल्लाउ जसबाट तिमी-
ले ताजा अनि पाकेका खजुर पाउने छौ ।”

قَالَ رَبِّنَا أَنَّا رَسُولُ رَبِّكُوكَ وَلَا هَبَّ لَكَ
مُلْكًا أَيْجِيًّا ۝

قَالَ أَنَّى يَكُونُ لِيْ غَلَمَرٌ كَمِيمَسَشِينِي بَشَرٌ
وَلَمَّا أَكَ بَغْيَيْ ۝

قَالَ كَذِيلَتٍ ۝ قَالَ رَبِّكَ حُوَّالَيْ هَيْنَ ۝ وَ
لَنْجَعَلَهُ أَيْةً لِلنَّاسِ وَرَحْمَةً مَنَّا ۝ وَكَانَ أَنَّهُ
مَقْضِيًّا ۝

فَحَمَلَهُ فَأَنْتَبَدَثِيهِ مَحَاجَنَاقِيًّا ۝

فَأَجَاءَهَا الْخَاصُّ إِلَيْهِ جَذْعُ النَّخْلَةِ ۝ قَالَ
يَلَيْتَنِي مِثْ قَبْلَهُ هَذَا ۝ وَكُنْتَ تَسْئِي
مَنْسِيًّا ۝

فَتَنَاهَا مِنْ تَخْتِمَآ آكَهَ تَخْزِنَيْ قَدْ جَعَلَ
رَبِّكَ تَخْتَلِي سَرِيًّا ۝

وَهُزِيَّ رَأْسَيْ بِجَذْعِ النَّخْلَةِ تُسْقَطُ عَاهِلَهُ
رُهَبَنَاجِنِيًّا ۝

खाऊ पिऊ अनि मन शीतल राखेर हेर यदि तिन्हो अधि कुनै मानिस देख्यो भने भन— “मैले ईश्वरको निन्ति उपहास लिने संकल्प गरेको छु र आज म कसैसित बोलिदन ।”

त्यसपछि तिनले त्यस शिशु आफ्नो काखमा बोकेर मानिसहरूसमक्ष आइन— तो मानिस-हरूले भने— ओ हो मेरी ! तिमोले त बडो नराम्रो कर्म गरेर आयो ।

“हे हारोनकी बहिनी तिन्हा पिता भ्रष्ट व्यक्ति थिएनन् न त तिन्हो माता नै चरित्र-हीन स्त्री थिइन् ।”

तब तिनले त्यस शिशुतर्फ औलाई दिइन् अनि तिनीहरूले भने -- “अब हामो यो कोक्तो-मा भएको नानोसित कसरी बात गर्न सक्छौं र ?”

शिशु ईशा मसीहले भने— “म अल्लाहको दास १०, उनले मलाई पवित्र पुस्तक दिनु भएको छ अनि मलाई पैगम्बर बनाउनु भएको छ ।”

“अनि उनले म जहाँ रहे तापनि आशिष-को पात्र बनाएका छन् साथै म जोवित रहुङ्गेलसम्म ईश्वरको उपासना गर्न र जकात आशिष दिन आज्ञा दिएका छन् ।

अनि उनले मलाई आपनी आमाप्रति कर्तव्यपरायण हुने बनाएका छन्, हठी र कुचित हुने होइन ।

فَكُلُّنِي وَأَشْرِينَ وَقَرِئَنِي عَيْنِنَا . فَلَامًَا تَرَيْنَ
بِمَنَ الْبَشَرُ أَحَدًا وَفَقْوَلِي إِلَيْنِي تَذَرَّثُ
لِلرَّخْمَنِ صَوْمًا فَلَدَنْ أَكْلَمَ الْيَوْمَ لِأَنْسِيَنَا

فَأَتَثِ بِهِ قَوْمَهَا تَخْمُلُهُ ، قَالُوا يَمْزِيْهُ
لَقَدْ جِئْتَ شَيْئًا فَرِيَّهَا

يَا خُتَّ هَرْزَنْ مَا كَانَ أَبْنُوكِ امْرَأَ سَوْءٌ وَمَا
كَانَتْ أُمُّكِ بَغِيَّا

فَأَشَارَتْ إِلَيْهِ ، قَالُوا كَيْفَ نُكَلِّمُ مَنْ كَانَ
فِي الْمَهْمِصَبِيَّا

فَأَرَأَيْتَ عَبْدَ الْمُطَوَّهَةِ أَشْنِيَ الْكَشَبَ وَجَعَلَنِي
نَيِّيًّا

وَجَعَلَنِي مُبَرَّكًا أَيْنَ مَا كُنْتَ مَوْأِدَ صَنِيْهِ
يَا صَلَوةَ الرَّحْمَةِ مَا دُمْتَ حَمِيًّا

وَبَرَأْتُ الدَّرَيْ : وَلَمْ يَجْعَلْنِي جَبَارًا أَشْقِيَّا

“मेरो जन्म अवधिदेखि ममा अनन्त शान्ति प्रदान गरिएको छ अनि यो शान्ति मेरो मृत्यु-सम्म ममा रहनेछ। अनि मृत्युपछि केरि जीवनधारणको दिन पनि ममाथि शान्ति छ।

यस्ता थिए मेरोका पुत्र ईशा। यो एउटा शंका गर्नेहरूमाझ सत्यको व्याख्या थियो।

(मरीयम १६. १७—३५)

याद गर जब अल्लाहले मानिसहरूबाट पैगम्बरका मार्फत शपथ लिए भने— पुस्तक बारे म तिमीहरूलाई ज्ञान जे दिन्हु त्यसको पछि एउटा सुसमाचारवाहक आउनेछ जसमा तिन्हो इच्छा पूरा गर्न सक्ने क्षमता हुनेछ, उसमाथि विश्वास गर उसलाई सहायता गर। तब अल्लाहले सोधे “के तिमीहरू समर्थन गर्दौ? के यस विषयको जिम्मावारी निभाउन तिमीहरू सक्छौ? “हामी समर्थन गर्दौ?” भनि तिनीहरूले भने उनले भने— तब तिमीहरू साक्षी बन— म तिमी-हरूको साक्षीको साक्षी हुनेछु।”

जो यस साक्षीको घात गर्नेछ तो निश्चय नै अर्धम हुनेछन्।

(अल - इमरान ३. ८२—८३)

याद गर जब हामीले पैगम्बरहरूबाट यो विशेष शपथ लियौं अनि साथै तिनीहरू-बाट नुहबाट, इत्राहीमबाट, मूसाबाट, अनि मेरीका पुत्र धीशुबाट, पनि यो पवित्र शपथ साँच्चै हामीले तिनीहरूबाट पक्का लिएका हौं।

(अल अहजाब ३३—४)

وَالسَّلْمُ عَلَيْكُمْ يَوْمَ الْقِدْرَةِ وَيَوْمَ الْمُؤْمِنُونَ وَيَوْمَ
أُبَيْثُ خَيَّانَ
ذَلِكَ عَيْنَتِي أَبْنُ مَزِيمَ، قَوْلُ الْحَقِّ الَّذِي فَيَنْهَا
يَمْتَرُونَ ۝

مریم: ۳۵-۱۷

وَإِذَا أَخَذَ اللَّهُ مِنَّا مِنَّا قَاتَلَنَا لَمَّا
أَتَيْنَاهُمْ مِنْ كِتْبٍ وَجَعْلَهُ شَهَادَةً جَاءَهُمْ
رَسُولٌ مُصَرِّفٌ لِمَا مَعَكُمْ لَتَؤْمِنُنَّ بِهِ
وَلَكَتْصُرُّتُمْ، قَالَ إِنَّمَا تُرْكَذُ وَآخَذُ شَهَادَةً عَلَى
ذَلِكُمْ رَاضِيَ، قَالُوا أَقْرَرْنَا، قَالَ
فَاشَهَدُوا وَأَنَا مَعْكُمْ مِنَ الشَّهِيدِينَ ۝
آل عمران: ۸۲

وَإِذَا أَخَذْنَا مِنَ الظَّاهِرَةِ مِنَّا مِنَّهُمْ وَمِنْكُمْ وَ
مِنْ نُورِنَا قَابِرٌ هِيمَ وَمُؤْسِ وَعَيْسَى أَبْنُ مَزِيمَ
وَآخَذْنَا مِنْهُمْ مِنَّا مِنَّهُمْ قَائِمٌ بِنِيَطًا ۝
الاحزاب: ۸

5.

ईस्लामका पवित्र पैगम्बर

यी पवित्र पैगम्बरको जन्म ५७० खृष्टाब्दको अगष्ट महिनामा मकामा भएको थियो। यिनलाई मुहम्मद भनि नामकरण गरिएको थियो अनि मोहम्मदको अर्थ हो प्रशंसनीय व्यक्ति। तीस वर्षको अवस्थामा पुगा नपुग्दै मोहम्मदमा ईश्वरप्रतिको भक्ति र प्रेम बढ्न शुरू गर्थ्यो। यस बेलाका मकावासोमा प्रचलीत बहुधर्म व्यवस्था र अनेक रूढिवादका विरोध गर्दै तिनले शहरदेखि दुर्द माइल बाहिर एउटा गुफामा प्रत्येक दिन गइ गम्भीर चिन्ता गर्न शुरू गरे। चालिस वर्षको आयुमा उनले अनन्त दिव्य ज्ञान हासिल गरे। यही दिव्य ज्ञानको आधारमा सर्वप्रथम तिनले कुरानको प्रथम पदहरूमा (१६ २.६) 'ईश्वर एक छन्' भन्ने निर्देशनको घोषणा गरे। यहि घोषणा अनुसार सम्पूर्ण मानव ईश्वरको सृष्टि हुन अनि प्रत्येक मानवले आफ्ना सहवासी मानवलाई ईश्वरको प्रतिष्ठ प सम्झो प्रेम गर्न साथै कलमको सहायताले विश्वमा विभिन्न प्रकारका ज्ञानका प्रचार हुन सकून भनी ईश्वरका आदेश फैलाउने तिनले अठोट गरे। यिनै पदहरू वास्तवमा पवित्र कुरानका आधारभूत तथ्यहरू हुन्।

हे पैगम्बर साँच्चै हामीले तिमीलाई साक्षी
बनाई पठाएका हौं अनि संदेशवाहक र
चेतावनी दिने माध्यम बनाई तिमीलाई
पठाएका हौं।

بِسْمِهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
مُكَثِّرًا وَتَذَيِّرًا

अनि अल्लाहका आदेश बमोजीम संसार-लाई अल्लाहतर्फ बोलाउने माध्यम र ज्योति कैलाउन सक्ने प्रदोष बनाई पठाएका हौं।

अनि विश्वासीजन समक्ष सुखद संदेश दिन र अल्लाहका महानताका संदेश दिन पठाएको छौं।

सबैलाई भनिदेउ— हे मानवजाति ! म अल्लाहद्वारा पठाइएको तिमीहरूको निम्नि साँचो पैगम्बर हुँ, जुन अल्लाह आकाश र पृथ्वीका राज्यका अधिपति हुन् । उनी बाहेक अर्को ईश्वर छैन । उनीद्वारा नै जन्म अनि मृत्यु सम्भव हुन्छ । यसैले अल्लाह-माथि विश्वास गर अनि तिनका सुसमाचार-वाहक र पैगम्बरप्रति विश्वास गर कारण तिनीहरू नै अल्लाहका प्रतिनिधि र मध्यस्थ हुन्, यिनले अल्लाहलाई विश्वास गर्दैन्, उनका वचनमा विश्वास गर्दैन्, यसैले तिनीहरूको अनुशरण गर अनि मात्र यिनीहरू तिमीप्रति साँचो अनुवाई गर्नेद्दैन् ।

(अल अराफ ७. १५६)

हामीले तिमीलाई उद्देश्यहीन पठाएका होइनौं तर सम्पूर्ण मानव जातिमा शान्ति र आनन्दको राज्य स्थापना, संदेशवाहक र उद्धोषकको रूपमा पठाएका छौं तर धेरै जसो मानिसले यसबारे जानेका छैनन् ।

(अल - साबा ३४. २६)

وَدَاعِيًّا لَىٰ إِلَهِ يَرْأُ ذَنْبَهُ وَسَرَاجًا مُّنِيرًا ۝

وَتَشِّرِّيْرَ الْمُؤْمِنِيْنَ إِنَّ لَهُمْ مِنَ اللَّهِ فَضْلًا كَيْرًا ۝

الاحزاب : ٤٢ - ٤٣

قُلْ يَا أَيُّهَا النَّاسُ رَأَيْتِ رَسُولَ اللَّهِ رَبِيعَهُمْ جَمِيعًا لِيَكُونُوا كَمُلْكَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ لَأَرْأَيْتَ إِلَّا هُوَ يُحْيِي وَيُمِيتُ فَإِنَّمَا يُنَوِّي بِالثَّوَّابَ رَسُولُكُو الْأَكْرَبُ الْجَنِيْرِيْيُّ يُؤْمِنُ بِالثَّوَّابَ كَلِمَتِهِ وَأَتَيْعُونَهُ لَكَلَّكُمْ تَهَنَّدُونَ ۝

الاعرات : ١٥٩

وَمَا آذَرْ سَلْنَكَ لَا حَمَّةَ نَلَنَكَ مِنْ بَشِيرًا وَ نَزِيرًا وَ لِحَنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ۝

سبا : ٢٩

अनि निश्चय नै तिम्रो निम्ति परि-
तोषिक ठिक गरिएका हुनेछन् ।

अनि तिमी निश्चय नै महान नैतिक
आचरणका स्वामी छौ ।

(अल - कालाम ६८. ४५)

मोहम्मद तिनीहरू माझ कुनै पुरुषका
पिता होइनन् तर उनी अल्लाहका सुसमा-
चारवाहक हुन अनि पैगम्बरका प्रतीक हुन
अघि अल्लाहकहाँ यी सबै विषयका पूर्ण
जानकारी छन् । (अल - अहजाब ३३. ४१)

निश्चय नै तिमीहरू समक्ष अल्लाहको
पैगम्बरमा एउटा उत्तम आदेश छ, तिनको
निम्ति जो अल्लाह र अन्तिम दिनको डर
राख्छन् अनि निरन्तर अल्लाहका स्मरणमा
लागिरहन्छन् । (अल अहजाब ३३. २२)

अल्लाह र उनका फरिश्ताहरू आफ्ना
पैगम्बरलाई आशिषले विभूषित पारेका छन्
अनि जसले पैगम्बरमा विश्वास राख्दछन्
तो निश्चय नै आशिषका योग्य हुनेछन्
अनि शान्तिमय अभिवादन गरी तिनलाई
प्रणाम गर्नेछन् । (अल - अहजाब ३३. ५७)

उनी त्वाही परम परमेश्वर हुन जसले
आफ्ना पैगम्बरलाई सत्य धर्मका निर्देशन
दिएर पठाएका छन् अनि उनोद्वारा निर्देशित
गरिएका धर्म सम्पूर्ण अन्य धर्ममा श्रेष्ठ
हुनेछ अनि यसको निम्ति अल्लाह स्वयंम्
साक्षी हुनेछन् ।

وَإِنَّ لَكَ لَأَجْرًا غَيْرَ مَمْتُুنٍ

وَلَا تَكُنْ كَعَلْ قَعْدَ عَظِيمٍ ۝

الكلم : ٥-٤

مَا كَانَ مُحَمَّدًا أَبَا أَحَدٍ فَنِ زَجَارِكُمْ وَلِيَن
رَسُولُ اللَّهِ وَحَاتَمُ النَّبِيِّنَ . وَكَانَ اللَّهُ
يُكْلِ شَيْءًا عَلَيْهِما ۝

الاحزاب : ٤١

لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِي رَسُولِ اللَّهِ أُشْوَةٌ
حَسَنَةٌ لِمَنْ كَانَ يَرْجُوا اللَّهَ وَالْيَوْمَ
الْآخِرَةَ كَرَاهَ اللَّهُ كَثِيرًا ۝

الاحزاب : ٢٢

إِنَّ اللَّهَ وَمَلَائِكَتَهُ يُصَلِّوْنَ عَلَى النَّبِيِّ . يَا يَهُودَا
الَّذِينَ آمَنُوا صَلَوَاعَلَيْهِ وَسَلَّمُوا أَتَشْهِدُمْ ۝

الاحزاب : ٥٧

مَوْلَانِي أَذْسَلَ رَسُولَهُ يَالْمُدْعَى وَدِين
الْحَقِّ لِيُظْهِرَهُ عَلَى الْمُنْكَرِ كُلِّهِ . وَكَفَى
بِاللَّهِ شَهِيدًا ۝

मोहम्मद अल्लाहका सन्देशवाहक हुन अनि
जो यिनका साक्षी छन् ती निश्चय ने
मिथ्यावादी र स्वयंमसिद्ध समझेहरूका
विरोधी बनेछन्। तिमोले देखेछौं ती सब
अल्लाहका अधि नतमस्तक भई प्रार्थना गर्न
लागेछन्, अनि अल्लाहका कृपा र दृष्टि
पाउने प्रश्नास गर्नेछन्। तिनका दृष्टि
सम्पूर्णता प्राप्तिका निम्ति तिनका चेहरामा
केन्द्रित हुनेछन्।

यो तोराहमा व्याख्या गरिएको छ र
इन्जील (बाईबल) मा यी व्याख्या वीज-
रोपन भै छन्, जसले समयमा पौधा दिनेछन्,
बलिया र दरिलो बनाउनेछन् हाँगा-बिगाँ
लागेछन् अनि तिनले अविश्वासीहरू-
लाई चुनौति दिनेछन् अनि विश्वासीजन-
लाई अल्लाहका बचनमा प्रेरित गर्नेछन्,
सत्कर्म गर्न सिकाउने छन् अनि क्षमाका
पात्र बनाउने छन्।

(अल - फतह ४८. ३०)

हे पैगम्बर भनिदेउ तिमो अल्लाहलाई
प्रेम गर्छौं भने मेरो अनुशारण गर अनि
तिमीलाई अल्लाहले प्रेम गर्नेछन् र तिन्हा
भूल त्रुटिहरू क्षमा गर्नेछन्। अल्लाह नै
त महान क्षमाशील र कृपालु हुन्।

भन, अल्लाह र तिनका पैगम्बरका
आज्ञा पालन गर किनकि जो अविश्वासी

مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ، وَالَّذِينَ مَعَهُ أَشْهَدُوا
عَلَى الْكُفَّارِ رُحْمَاءَ بَيْتَهُمْ تَرْسُمُهُ كُلُّا
سُجَّدًا يَبْتَغُونَ فَضْلَاتَ اللَّهِ وَرُضْوَانَهُ
سِيمَاءَهُمْ فِي دُجُونٍ وَهُمْ قَنْ أَثْرَ السَّجْدَةِ -
ذَلِكَ مَثَلُهُمْ فِي التَّوْزِيعِ وَمَثَلُهُمْ فِي
الْأَنْجِيلِ بِكَرْزِعِ الْخَرْجَةِ شَطَاةً فَازَرَةً
قَاتَلُوكَلَّهُنَّا شَتَّوْا عَلَى سُرُوفِهِ يَعْجِبُ
الرَّزَّاقُ لِيُؤْنِيظِ يَوْمَ الْكُفَّارِ، وَعَدَ اللَّهُ
الَّذِينَ آتَيْنَا وَآتَيْلُوا الصَّلِيْحَاتِ وَمَنْهُمْ
مَغْفِرَةٌ وَآخِرًا عَظِيْمًا ۝

الفاتحة : ۳۰

قُلْ إِنْ كُنْتُمْ تُحْبِّبُونَ اللَّهَ فَأَتْبِعُونِي
يُحِبِّبُكُمُ اللَّهُ وَيَنْهَاكُمُ الْمُنْبَكِمُ، وَأَنْتُ
عَفُورٌ حَيْمٌ ۝

قُلْ أَطِيعُوا اللَّهَ وَالرَّسُولَ، فَإِنْ تَوَلَّوْا

बनी उनका उलझन गर्नेछन् तिनीहरू अल्लाह-
प्रेमदेखि वजिचत हुनेछन् ।

(अल · इमरान ३. ३२ - ३३)

हे पैगम्बर ! मनुष्यजाति बोच तिना स्वामी (ईश्वर) ले जनाएका वचनहरू प्रचार गर तर यदि तिमीले यसो गरेनौ भने तिमी ईश्वरका सन्देश पूर्णरूपले प्रचार गर्ने छैनौ । तिमीलाई अल्लाहले मनुष्यदेखि रक्षा गर्नेछन् । अनि निश्चय नै अविश्वासी जनलाई सत-मार्ग लगाउने छैनन् ।

(अल - मेदह ५. ६८)

فَإِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْكُفَّارِ ○

آل عمران : २२ - २३

يَا أَيُّهَا الرَّسُولُ بَلِّغْ مَا أُنزَلَ إِلَيْكَ مِنْ رِّبِّكَ وَلَا إِنَّ لَمْ تَفْعَلْ فَمَا بَلَّغْتَ رِسْلَتَهُ وَأَنَّ اللَّهَ يَعْصُمُكَ مِنَ النَّاسِ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكُفَّارِ ○

البائدة : १४

6. उपासना (पूजा)

ईस्लाम धर्मका पाँच मुख्य स्तम्भहरू मध्ये उपासना (पूजा) एक हो अनि प्रथम स्तम्भ ईश्वरको एकत्व हो। प्रार्थना नै एउटा यस्तो प्रभावशाली उपाय हो जसले मान्छेलाई आफ्नो सुष्टिकर्त्तासित सम्प्रिलित हुने प्रवल प्रेरणा दिन्छ साथै उनी समक्ष पुस्ताउने चेष्टामा सहयोग पुस्ताउँछ। यो साँचै एउटा अद्भूत दृष्टान्त हो जसबाट ईश्वरले आफ्ना भक्तहरूका प्रार्थना सुन्दरून् अनि तिनका प्रत्युत्तर दिन्दैन्। ईस्लाम धर्मका धारणा र व्याख्यामा प्रार्थना नै सर्वशक्तिमान अनि सर्वजनीन प्रतिपालक ईश्वर समक्ष मानवीय आत्माका प्रत्यागमन हो जो साँचै अल्लाहका दया र अनुग्रह शक्तिले पूर्ण छन्। उपासना (पूजा) व्यवस्थामा मनुष्य अनि यसका सुष्टिकर्ता माझ कुनै मध्यस्थ शक्तिको आवश्यकता फैद्देन।

अनि तिनीहरूलाई दिएको आदेशद्वारा
 अल्लाहका उपासना गर्नेछन्, उनीप्रति विश्वासी
 हुनेछन्, आज्ञाकारी बन्नेछन्, सतर्क बन्ने-
 छन्, प्रार्थना गर्नेछन्, जकात तिर्नेछन् अनि
 यही सत्य मार्गमा हिँड्ने मानवको निम्ति
 धर्म हो। (अल - वाष्पीनह ६८. ६)

**وَمَا أَمْرُوا لِلأَيْمَنِ وَاللَّهُ مُغْلِظُهُمْ لَهُ
الَّذِينَ هُنَفَاءٌ وَمُقْيَضُوا الصَّلَاةَ وَ
يُؤْتُوا الرِّزْكَهُ وَذَلِكَ دِينُ الْقَيْمَوَهُ
بِالبَيْنَهُ :**

अनि मैले पनि वास्तवमा जीन र मानव-
लाई मेरो पूजा आराधनाको निम्ति नै
सृष्टि गरेको हुँ।

(अल - जरियात ५१० ५७)

सूर्य मध्यानबाट पश्चिमतिर सूर्य ढलेदेखि
रातको अन्वकार रहेसम्म प्रार्थना गर अनि
उषाकालिन अवस्थामा कुरआनका प्रवचन-
हरू आलाप गर । वास्तवमा उषा अवधिमा
पढन गरिएका कुरआनका श्लोकहरू अल्लाहले
निश्चय स्वीकार गरेका हुन्छन् ।

रातको पछिलो प्रहरमा कुरआन
पठनको निम्ति उठाने गर कारण यस समय-
मा ईश्वर समक्ष ध्यानमग्न आराधना हुनेछ ।
ईश्वरले पनि यस कर्मको निम्ति तिमोलाई
सचेत गराउनेछन् ।

(बणी इस्लाएल १७. ७४—८०)

प्रार्थनाहरू (नमाजहरू) को रक्षा गर्ने
चेष्टा गर अनि विशेष गरी मध्यावधी नमाज-
को ध्यान राख अल्लाहको अघि समर्पित भई
खड़ा हुने गर । (अल - बाकारह २०. २३६)

❖❖❖

وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّةَ وَالْأَنْسَابَ لِأَلْيَخْبُرُونَ
الْذَّرِيرَ : ٦٧

أَقْبَلَ الْمُصْلُوَةَ لِدُلُوكِ السَّمَاءِ إِلَى عَسْقِ الْأَنْبِيلِ
وَ قُرَآنَ الْقَجْرِيِّ إِنَّ قُرَآنَ الْقَجْرِيِّ كَانَ
مَشْهُودًا ۝

وَ مِنَ الْأَنْبِيلِ فَتَمَحَّدَ بِهِ تَأْفِلَةً لَكَ ۝ عَسَى
أَنْ يَبْعَثَنَاكَ رَبُّكَ مَقَامًا مَحْمُودًا ۝

بَتِ اسْرَاعِيلِ : ٨٠-٧٩

حَافِظُوا عَلَى الصَّلَوَاتِ وَالصَّلَوَةِ الْوُشْطِيَّةِ
وَ قُوْمُوا إِلَيْهِ قَنْتِيْنَ ۝

البقرة : ٢٣٩

उपवास

पवित्र कुरानमा सुर्योदय अधिदेवि सूर्यस्ति अवधिसम्म उपवास रहने निर्देश छ अनि यो उपवास पूर्णमासिको रामधान अवधिमा सम्पन्न गरिन्छ । उपवास एउटा त्यस्तो अनुशाषन हो जसले व्यक्तिलाई आफ्नो धार्मिकता भित्र रही ईश्वरीय प्राक्षिका मार्गमा अग्रसर अध्यात्मताको उच्चता हासिल गर्नमा सहयोग पुर्ख्याउँछ । जुन व्यक्तिले उपवास गरिरहेको हुन्छ दैविकताका निर्देशीत सीमासित सचेत बन्दछ अनि यसबाट उसमा उदारता र हितका भाव जागृत हुन्छन् ।

विश्वास गर । उपवास तिन्हो निम्नि निर्देष गरिएको छ जसरी यो तिन्हो अधि जन्मनेहरूको निम्नि पनि निर्देशित गरिएको थियो यस उपवासद्वारा तिमी पुण्यवान हुनेछौ ।

निर्देशित गरिएको उपवास विशेष अवधि-सम्पको निम्नि हुनेछ तर यदि तिमी अस्वस्थ्य छौ भने या पात्रामा हुनेछौ तब अरु कुनै समयमा त्यति नै दिन उपवास गर । जसले कठिनाईका साथ उपवास लिन्छ उसले

يَا إِنَّمَا الْذِينَ أَمْنَوْا كُتُبَ عَلَيْنِكُمُ الْقِيَامُ
كَمَا كُتُبَ عَلَى الْذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ لَكُمْ
تَسْتَغْفِرُونَ

أَبِي مَاعِدْ وَدْتَ، فَمَنْ كَانَ مِنْكُمْ مَرِيضًا
أَوْ عَلَى سَفَرٍ فَعَذَّةٌ وَمِنْ آيَاتِهِ أُخْرَى، وَعَلَى
الْذِينَ يُطِيقُونَهُ فِدْيَةٌ طَعَامٌ وَشَكَرٌ،

उपवासको बद्ली जातिको एउटा भोको-
लाई पेटभर खुवाएको भै हुन्छ । तर जसले
स्वेच्छाले उपवास लिन्छ उसको उपवास
उत्तम हो अनि साँच्चै जान्ने हो भने उपवास
रहनु लाभकारी हो ।

(अल - बाकारह २. १८४—१८५)

فَمَنْ تَطَوَّعَ حَيْرًا فَهُوَ خَيْرٌ لَّهُ دَوَّانٌ
تَصْرُّفُكُمْ وَاخْيَرٌ لِّكُمْ إِنْ كُثُرْتُمْ تَعْلَمُونَ ۝
البقرة : ١٨٢-١٨٣

8.

अल्लाहको मार्गमा धन खर्च गर

पवित्र कुरानमा उल्लेखित अनुदानको उद्देश्य ‘जाकात’ शब्दको आपने अर्थमा स्पष्ट हुन्छ। ‘जाकातको अर्थ हो पवित्रकरण या विशुद्धिकरण अथवा आत्मयतामा वृद्धि। जन-समछि सम्पूर्ण सम्पत्तिका अनुदान गरिएको अंशले एकातिर जन-समछिका जीवन यापनमा पवित्रता ल्याउछ भने अर्कातिर त्यही जन-समछिका सेवामा सहायता बन्दछ अर्थात जनसाधरणका कल्याणमुखी कार्य पूरा हुन्छन्। जाकातलाई ईस्लामको तेस्रो खाँबो अर्थात आधार मानिन्छ जसले प्रत्येक ईस्लामको प्रत्येक अन्य ईस्लामप्रतिको सौहार्द र कल्याण गर्न जिम्मेवारीको बोध गराउँछ।

प्रार्थना-आराधना पालन गर जकात तिर्ने
गर अनि भुक्तेर अभिवादन गर्नेहरूसिस झुकी
अभिवादन गर। (अल - बाकारह २. ४४)

आफ्ना कुटुम्बीहरूलाई तिनका हिस्सा
देऊ, अभावमा परेकालाई सहयोग गर अनि
यात्रीहरूलाई सहायता गर। यिनै कर्महरू
नै अल्लाहलाई प्रसन्न गर्ने सच्चा कर्म हुन
अनि यसो गर्ने हरू समृद्धशाली बन्नेछन्।

(अल - रूम ३०. ३६)

وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَأَتُوَالُ الزَّكُوَةَ وَ
إِذْكُنُوا مَمَةَ الرَّكْعَيْنَ

البقرة : ٢٤

فَاتَّ ذَا الْقُبْبَى حَقَّهُ وَالْمُشْكِينَ وَأَنَّ
السَّبِيلَ مَذْلَكَ حَمِيرٍ لَّكَ يُرِيدُونَ
وَجْهَ اللَّهِ وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ
التودم : ٢٩

अल्लाहको मार्गमा धन खर्च गर

दौलतवानहरूको मालमा सहायता मान्ने
र विकलांगहरू दुखैको हिस्सा रहेको हुन्छ ।

(अल - जारीयात ५१. २०)

पूँजीपतिहरूको पूँजीमा निश्चय नै भाग हुन्छ सहायता माग्नेहरूको अनि विकलांग-हरूको निम्नि ।

(अल - मारीज ७०. २५—२६)

दान केवल दरिद्र र अभावमा परेका-
हृल्का निम्ति मात्र हो अनि यस्तै परि-
स्थितिमा परेकाहृल्को निम्ति अनि जसको
हृदय उद्धार बनाउन सहायता गर्द्ध जसले
दासहृल्लाई मुक्त गर्ने प्रयास गर्द्धन्, जो
ऋणमा डुबेका छन् अनि अल्लाहका निम्ति
खर्च गर्द्धन् अनि यात्रा गरिरेका हुन्छन्—
दान अल्लाहद्वारा यिनैका निम्ति निर्देश
गरिएको हुन्छ कारण अल्लाह सर्वज्ञाता
हन्, बुद्धिमान हन् ।

(अल - बाकारह ३. ६०)

हे विश्वासी हो ! तिन्हा निम्नि हामीले
जति उपलब्ध गराएका छौं ती खर्च गर—
यस्तो दिन पनि आउनेछ जब कुनै क्रय
विक्रय हुने छैन, कुनै मित्रता रहने छैन,
कुनै हस्तञ्जे प हुनेछैन । यस भनाइको जसले
विरोध गर्ला त्यसले आफैलाई नष्ट पार्नेछ ।
(२५५) (अल - बाकारह २. २५५)

وَفِينَ آمُوا لِهِمْ حَقٌّ لِلْسَّائِلِ وَالْمَحْرُوفُونَ^٥
الْدُّرْسُ : ٢٠

المعارج : ٢٦ - ٢٥

وَالَّذِينَ فِي آمَوَالِهِمْ حَقٌّ مَعْلُومٌ
لِلْسَّائِلِ وَالْمَهْرُومٌ

إِنَّمَا الْعَصَمَةُ قَتْلُ لِلْفَقَرَاءِ وَالْمَسْكِينِ وَ
الْعَمَلِيَّينَ عَنِيهَا أَذْوَانُهُمْ وَأَذْوَانُ
الرِّكَابِ وَالْفَارِمَيْنَ وَفِي سَبِيلِ اللَّهِ وَ
ابْنِ السَّبِيلِ فَرِيَاضَةٌ مِّنَ اللَّهِ وَأَنَّ اللَّهَ
عَلِمَ حَكِيمٌ

التوبه :

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ أَمْنُوا أَنْفَقُوا مِمَّا
رَزَقْنَاكُمْ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَ يَوْمَ لَا يَبْيَسُ
رَفِيقَهُ وَلَا حَلَّةً وَلَا شَفَاعَةً وَالْخَفْرُونَ
هُمُ الظَّالِمُونَ

٢٥٥ : لیقرۃ

अल्लाहका निम्ति आपना दौलत खर्च गर्ने हुल्लाई अन्तका त्यो एक दानासित तुलना गर्न सकिन्छ जो बालोहरूमा उम्रन्छ अनि प्रत्येकबाट सयका संख्यामा अन्य वृद्धि हुन्छन्। अल्लाहका अनुग्रह जसको निम्ति हुन्छ तिनका निम्ति यसभन्दा बडी संख्यामा वृद्धि गराउँछन्। अल्लाह असीमित क्षेत्रमा मालिक हुन्, सम्पूर्णताका ज्ञाता हुन्। अल्लाहका नाममा जसले आपना दौलत खर्च गर्दैन् खर्च गरे पश्चात् जब मन पश्चताप गर्दैन तो सदैव ईश्वरका वरदानले पूर्ण हुनेछन्, तिनमा न डर हुनेछ न त कुनै दुःखले सतिन्छन्।

(अल - बाकारह २. २६२ - २६३)

अल्लाहलाई खुशी र सन्तुष्ट पार्ने जसले आपनो दौलत खर्च गर्दैन् साथै आत्मिक शक्ति प्राप्त गर्ने जसले खर्च गर्दैन तिनका मिसाल फलप्राप्ति उँचाई लिएको जमीनमा बनिएको बर्चैचा भै हुन्छ यदि जहाँ ज्यादै वृष्टिपात भयो त बर्चैचाबाट दुई गुणा फलहरू उङ्गादन हुन्छन्। ज्यादै वृष्टि नभए पनि कम से कम एक पल्को धनघोर वृष्टि पर्याप्त हुन्छ। तिमी जे गल्छौं तो सब अल्लाहले देखिरहेका हुन्छन्।

(अल - बाकारह २. २६६)

مَثُلُ الْذِينَ يُنفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ فِي سَبِيلٍ
أَنَّهُمْ كَمَنَّى حَبَّةً إِنْ يَتَشَاءُّ بَسْعَةً سَنَابِلَ
فِي حُلْلٍ سُتْبَلَوْ مِنَائِهُ حَبَّةً وَ اللَّهُ
يُضِيقُ لِمَنِ يَشَاءُ وَ اَنَّهُ وَاسِعٌ عَلَيْهِمْ
الْأَوَّلُونَ يُنفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ فِي سَبِيلٍ
اَنَّهُمْ شَهَدُوا لَا يُتَبِّعُونَ مَا آتَفَقُوا مَنْ اَنْهَا وَ لَا
آذَى وَ لَهُمْ آجِرٌ هُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَ لَا
خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَ لَا هُمْ يَحْزَنُونَ
البقرة : ٢٦٣ - ٢٦٤

وَمَثُلُ الْذِينَ يُنفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ اِنْتَعَادَ
مِرْضَاتٍ اَنَّهُمْ وَ تَشَيَّعُونَ مِنْ آنفُسِهِمْ
كَمَنَّى جَنَّةً بِرَبَوَةً اَصَابَهُمْ وَ اِلَّ قَاتَشَ
اُخْلَامًا ضَعْقَيْنِ فَإِنَّ اللَّهَ يُوْبِيهِمْ وَ اِلَّ
فَطَلَّ وَ اَنَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ
البقرة : ٢٦٦

अल्लाहका निम्ति दिन-रात अनि प्रत्यक्ष
र परोक्ष रूपमा खर्च गर्नेहरूमा अल्लाहको
दया व्याप्त भईरहन्छ, तिनीहरूमा न डर
हुन्छ न दुःख कष्टले तो सतिन्छन् ।

(अल - बाकारह २. २७५)

तिमीहरूलाई अल्लाहको बाटोमा खर्च गर्ने
आङ्गान गरिएको हो तर तिमीमाझ सकोची-
हरू पनि छन्, जसले सकोची र कञ्जुसी
गर्दै उ आफूलाई हानि पुर्खाउँछ, अल्लाह
त सम्पन्न छन् हे मानव ! तिमी नै
निर्वन हौ, यदि अल्लाहदेखि विमुख भयौ
भने तिम्रा सद्वामा उनले अरु मनुष्य
सृजना गर्ने छन् जो तिमीहरू भै सकोची
हुने छैनन् ।

मुहम्मद ४७. ३६

الَّذِينَ يُنفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ بِالْيَقِيلِ وَالثَّمَارِ
وَسِرَّاً وَعَلَارِنَيَّةً فَلَهُمْ أَجْرٌ هُمْ عَنَّهَا
رَّبِّيهِمْ، وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ
يَحْزَنُونَ ۝

البقرة : ٢٧٥

إِنَّكُمْ هُوَلَاءُ مُذَكَّرُونَ لَكُمْ نُفُقُوا فِي سَيِّئِي
الشَّوْقِ فَمِنْكُمْ مَنْ يَتَبَخَّلُۚ وَمَنْ يَتَبَخَّلْ فَإِنَّمَا
يَتَبَخَّلُ عَنْ تَقْسِيمٍۚ وَاللَّهُ أَعْلَمُۚ وَإِنَّكُمْ
الْفُقَرَاءُۚ وَإِنَّكُمْ لَنَوَّا يَنْتَهِيُ الْوَعْدُۚ
غَيْرَ كُفَّرٍۚ ثُمَّ لَا يَكُونُونَ أَمْتَانَكُفَّرٍۚ

محمد : ٣٩

9.

तीर्थयात्रा (हज) र काबा (ईश्वरको घर)

पवित्र कुरानले प्रत्येक ईस्लामलाई आफ्नो जीवनका उपार्जनबाट आफ्नो जीवनकालमा एकपल्ट मकामा हज अथवा तीर्थयात्रा गर्ने निर्देश दिएको छ अनि यो सुरक्षित हुन पर्छ । तीर्थयात्राको केन्द्र ‘काबा’ हो । जो पवित्र कुरान अनुसार ईश्वरको उपासनाका निम्नि निर्माण गरिएका प्रथम गृह हो । तीर्थयात्रा अथवा ‘हज’ को उद्देश्य हो मुसलमानहरूमा विश्व भारूत्त्वबोधको भावना जागृत गराउनु साथै कतिपय दस्तूरहरू पालनगरी तीर्थ-यात्रीहरूका मनमा जीवनका समस्त गतिविधिका केन्द्र ईश्वर हुन भन्ने विश्वासमा प्रोत्साहित गराउनु हो ।

जसले अविश्वास गर्छ अनि अलाहको मार्गदेखि अरुलाई रोकावट गर्दछ साथै ईश्वरको पकि मस्जिद जहाँ सबैले प्रवेश पाउन सक्छन्, स्थायीरूपमा यहाँ बस्ने हुन या मरुभूमिदेखि दर्शन गर्न आउने हुन—यस मस्जिद दर्शनीय जानेहरूलाई रोकावट गर्दछ त्यसलाई हामी कठोर दण्डको भागी बनाउने छौं ।

याद गर हामीले इब्राहीमलाई ईश्वरको घर (काबा) को निम्नि एउटा स्थान ठिक गरिदिए ताकि मेरो साझी न बनाऊ अनि

إِنَّ الْجِنَّتَ مُكَفَّرُوْا وَيَصُدُّونَ عَنْ سِبِّيلِ
اللَّهِ وَالْمَسْجِدِ الْحَرامِ الَّذِي جَعَلْنَاهُ
لِلنَّاسِ سَوَاءٌ أَعْلَمُكُفُّرُ فِيهِ وَأَلْيَهُ وَمَنْ
يُرِدُ فِيهِ بِإِنْحَاٰٰ بِظَلَمٍ ثُذْفَهُ مِنْ
عَذَابِ أَنْجِيلِهِ ○

ذَرَذَ بِهِ أَنْجِيلًا لَبِرًا هِنَّ مَكَانُ الْبَيْتِ
آنَ لَا تُشْرِكُ بِهِ شَيْئًا وَ طَهِّرْ بَيْتَيِ

शुद्ध र पवित्र राख जहाँ तिनीहरू
आउनेछन् जो प्रार्थनाको निम्नि खड़ा
हुनेछन्, भुक्ने छन् अनि यस घर (काबा)
को परिक्रमा गर्ने छन् ।

अनि सम्पूर्ण मानवजाति समक्ष-तीर्थ-
यात्राको घोषणा गर । तो विश्वासीहरू
तिमीहाँ पैदल आउनेछन् अनि दूर दिशान्त-
देखि थकित ऊँटमा सवार भई आउनेछन् ।

“यसको महत्वबारे तिनीहरूले बुझ्ने छन्
अनि अल्लाह नाम जप्ने छन् । अल्लाहको
अनुग्रहले प्राप्त ती सवार र पशुहरूप्रति
निश्चित दिनमा पुन सकेकोमा गुणगान
गर्नेछन् । तब तिमी ती भोकाएका
तिर्खाएका र थकित भएकाहरूलाई खुवाऊ
अनि पियाऊ ।”

तब तिनीहरूले आफैलाई सफा राखून ।
अनि आपना संकल्प पूरा गर्न अनि प्राचीन
दैविक घरको परिक्रमा गर्नु ।

अल - हज्ज २२. २६—३०

यस घरमा दैविक संकेतहरू देखा परेका
छन् । यो त्यही इब्राहीमको स्थान हो —
यहाँ जो प्रवेश गर्दै उ शान्तिभित्र प्रवेश
गरेको हुन्छ । ईश्वरका पकि घरतिरको
तीर्थयात्रा, कुनै पनि मार्गबाट किन
नगरिएको होस वास्तवमा अल्लाह प्राप्तिको

لِلْطَّائِفَتَيْنِ وَالْقَائِمَتَيْنِ وَالرُّكْمَةِ
السُّجُودُ ○

وَأَذْنَنَ فِي التَّارِبِ بِالْحَمْجَةِ يَأْتُوكَ رِجَالًا وَ
عَلَى كُلِّ ضَامِرٍ يَأْتِينَ مِنْ حُلُلِ نَعِيَّةِ
عَوِينَةِ ٥

لِيَشْهَدُوا امْنَافَةَ لَهُمْ وَيَذْكُرُوا اسْمَهُ
اللَّهُو فِي آيَاتِهِ مَغْلُومُونَ عَلَى مَارَدَقَاهُمْ قَنْ
بِهِمَمَةَ الْأَنْتَارِمِ، فَكُلُّوا مِنْهَا وَأَطْعُمُوا
الْبَارِسَ الْفَقِيرِيَّةَ

شَعْلَيْقُصُوْ تَقْتَمُمْ وَلَيْوَقُوْ اَنْدَزُورَمْ
وَلَجَلَّوْقُوْ اِبْنِيَتِ الْعَيْنِ ○

الحج : ٢٠-٢١

فِيهِ أَيْكَبِيْسِنْتُ مَقَامُ رَابِرِهِيمَةَ وَمَنْ
كَخَلَكَهُ كَانَ أَمَنَا، وَلَبِلِهُ عَلَى التَّارِبِ جِبْ
الْبَيْتِ مَنْ اسْتَطَاعَ رَابِيَهُ سِيْنِيلَّا، وَمَنْ

मार्ग हो। तर जसले विश्वास गदैन
याद गर अल्लाह सम्पूर्ण जीवहरूदेखि स्वतंत्र
रहेको ईश्वर हुन्।

अल - ईमरान ३. ६८

हज गर्न पर्ने महिना सर्वविदित हुन्छ
तसर्थ जो यो महिनाहरूमा तीर्थयात्रा गर्न
दृढ़ भइसकेका छन् तिमीहरूले याद राख्न
पर्दै कि यसबारे कुनै भ्रान्ति बार्तालाप हुने
छैन, न त कुनै हेरफेर अनि न त तीर्थ
यात्राको अवधिमा कुनै भर-भगड़ा हुनेछ।
अनि जे भलो काम तिमी गाढौं त्यो अल्लाहले
जान्नेछन्। आवश्यक सरसरजामले पूर्ण
भई-विशेष सरजाम त भक्ति भाव नै हो—
तीर्थ यात्रा शुरू गर अनि हे सर्वज्ञाता,
केवल मसित ढर मान्ने गर।

अल - बाकारह २. १६८

حَفَرَ فَإِنَّ اللَّهَ غَنِيٌّ عَنِ الْعَلَمِينَ ۝
الْعِمَارَانِ : ۹۸

أَلْحَجُّ أَشْهُرٌ مَّعْلُومٌ ۚ فَمَنْ قَرَضَ فِيهِنَّ
الْحَجَّ فَلَا رَفِثَ وَلَا فُسُوقٌ وَلَا حِدَّةٌ إِلَّا فِي
الْعَيْمَ ۖ وَمَا تَنْعَلُوا مِنْ خَيْرٍ يَعْلَمُهُ
اللَّهُ ۖ وَتَزَوَّدُوا فَإِنَّ خَيْرَ الزَّادِ
الثَّقْوَىٰ ۖ وَأَنْقُونَ يَأْوِي إِلَيْكُمْ ۝
البقرة : ۱۹۸

10.

मानवजाति समक्ष पवित्र सन्देशको प्रचार

अल्लाहका सन्देशद्वारा प्रत्येक व्यक्तिका दृष्टिकोण र आचरणमा प्रभाव रथाउन यसमा सम्मिलित प्रत्येक तत्वको कदर गरिनपर्छ । यो याद राख्न आवश्यक छ कि संदेशका उद्देश्य प्रत्येक व्यक्तिले ईश्वरीय आद्वानलाई प्रशंसा गर्नु अनि प्रतिपालन गर्नु । यो निति-मूसा र आरोनलाई व्याख्या गरिएका निर्देशमा विस्तृत रूपमा बताइएका छन् जसद्वारा तिनीहरूले फरोहा समक्ष विन्ति भाव गर्नु थियो ।

सब भन्दा उत्तम उसको भनाई हो जसले मानवलाई अल्लाहतर्फ बोलाउँछ अनि आफू पनि सत्कर्म गर्दै । अनि भन्दै कि म अल्लाहमा समर्पित छु ।

असत्कर्म र कुकर्म एक होइनन् । सत्य र असलबाट असत्य र खराबलाई दमन गर, यसो गस्त्रौ भने तिमी देल्खौ कि जो तिम्रो कटूर दुश्मन थियो उही नै परम मित्र बनेको हुन्छ ।

وَمَنْ أَخْسَنْ قُوَّلَاقْمَنْ دَعَا إِلَى الْكُوَّةِ عَوْلَ
صَلَاحًا وَقَالَ إِشْرِينِي مِنَ الْمُسْلِمِينَ ۝

وَكَلَّ تَشْتُوِي الْحَسَنَةُ وَلَا السَّيِّئَةُ، إِذْنَهُ
بِالْأَقْرَبِ هِيَ أَخْسَنُ قِيَادًا الْأَزِيْعِ بَيْنَكَ وَ
بَيْنَكَ عَدَادَةُ كَائِنَةٍ وَلِيُّ حَمِيمَ ۝

तर अरु कसैलाई होइन जो स्पष्टवादी
छन् तिनीहरू सुरक्षित हुन्छन् जो धैर्यशील
छन् तो नै सुरक्षित हुनेछन् ।

हा - मीम साजदह ४१. ३४ - ३६

आपनो ज्यानको भरमा परि आपनो प्रभुको
पुकार गर। अनि जो सत्य र स्थित छ
त्यही ज्ञानको आधारमा उत्तमरूपमा वहस
गर वास्तवमा तिम्रो ईश्वरले जो पथहारा
भएका छन् तिनलाई चिनेका हुन्छन् अनि
तिमीलाई पनि चिनेका हुन्छन् जो सही
मार्गमा अप्रसर भएका हुन्छन् ।

यदि तिमो दमनकारीहरूलाई दण्ड दिने
निर्णय गँडौ भने त्यति मात्र दण्ड देउ
जति तिमीमाथि अत्याचार गरिएको थियो
तर यदि तिमी सहनशीलता देखाउँछौ भने
जो वास्तवमा नै धैर्यशील र सहनशील छन्
श्रेष्ठ कर्म गरेका हुन्छन् ।

अनि हे पैगम्बर। धैर्यशील सहनशील
बन्ने कोशिष गर अनि यहो गुण वास्तवमा
तिमीलाई अल्लाहबाट पाएका छौ।
कसैले अपराध गर्दैछन् भने तिनका अपराध-
प्रति शोक नगर।

निश्चय नै अल्लाह तिनीहरू समक्ष हुने
छन् जो पुण्यात्मा छन् जो सत्कर्म गर्दैन् ।

अल - नम्ल २७. १२६—१२८

وَمَا يُلْقِي هَا رَأْلَهُ الْجِنَّتُ صَبَرُواهُ وَمَا
يُلْقِي هَا إِلَّا ذُؤْحَطٍ عَظِيمٍ ۝
حَمَّ التَّجْدِيدَ : ٣٤-٣٦

أَذْعُ إِلَى سَيِّئِلِ رَبِّكَ بِالْحِكْمَةِ وَ
الْمُؤْعِظَةِ الْحَسَنَةِ وَجَادَ لِمُمْرِنِي هِيَ
أَخْسَنُ دِرَانَ رَبِّكَ هُوَ أَعْلَمُ بِمَنْ صَلَّ
عَنْ سَيِّئِلِهِ وَهُوَ أَغْلَمُ بِالْمُفْتَدِينَ ۝

وَإِنْ عَلِمْتُمْ تَعَاقِبُوا إِمْوَالِ مَا عُوْقَبْتُمْ
بِهِ وَلَئِنْ صَبَرُ شَرَّ لَهُمْ خَيْرٌ لِاَصْطِرَّهُمْ ۝

وَاضْرِبُ مَاصَبَرُكَ لَأَكَلِمُ شَوَّدَ لَا تَخْرَنَ
عَلَيْهِمْهُ وَلَا تَكُنْ فِي ضَيْقٍ وَمَمَّا يَمْكُرُونَ ۝

إِنَّ اللَّهَ مَمَّا الْجِنَّاتُ اتَّقُوا وَالْجِنَّاتُ هُنَّ
مُخْسِنُونَ ۝

النحل: ١٢٩ - ١٣١

यदि कुनै मूर्तिपूजकले तिम्रो संरक्षण
चाहन्छ भने त्यसलाई संरक्षण देउ ता कि
त्यसको पनि अल्लाहका वचन सुन्न सकोस
अनि उसलाई संरक्षित स्थान बताइदैऊ।
कारण तिनीहरू अंजानी जीव हुन्।

अल - तोवबाह ٦. ٦

यदि कसैले भूठो ईश्वर पुज्छन् भने
अल्लाहका समक्ष ल्याउने चेष्टा गर। यो
तिनीहरूको निम्नि सुअवसर हो-मेरा भक्त-
हरूलाई सुअवसर दिने गर।

जुन कुरो सुन्दछ अनि उसबाट रास्तो
कुराको पालन गर्दछन् यिनीहरू ती मानिस
हुन् जसलाई अल्लाहले आज्ञा दियो अनि
यो बुद्धिमान हुन्।

अल जुमार ٣٤. ١٥—١٦

وَلَمْ أَحِدْ قُنْ الْمُشْرِكِينَ اسْتَجِدَكَ
فَأَجِزْهُ حَتَّىٰ يَتَسْمَعَ حَلْمَ اللَّهِ ثُمَّ أَبْلَغَهُ
سَأَمْنَهُ، ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا يَعْلَمُونَ
٦٠ التوبه

وَالَّذِينَ اجْتَنَبُوا الطَّاغُوتَ آنِ يَعْبُدُونَهَا
وَآئِي بِوَالِي اللَّهِ لَمْ يَأْتُهُمُ الْبُشْرَىٰ، فَبَشِّرْ عَبَادَهُ

الَّذِينَ يَشَوُّخُونَ الْقَوْلَ فَيَتَبَعَّذُونَ أَحْسَنَهُ،
أُولَئِكَ الَّذِينَ هَذَاهُمُ اللَّهُ وَأُولَئِكَ هُمُ
أُولُو الْأَيْمَانِ ٥٩ الزمر:

11.

उपासना, नैतिकता अनि सदव्यवहार

पवित्र कुरानले जीवनलाई सहर्स स्वीकार गर्न सिकाउँद्दृ तर जीवन परित्याग गर्न र अवहेलना गर्नु होइन। ईस्लाम धर्ममा सन्यास र साधुवादको कुनै स्थान छैन। धार्मिक जीवन यापन विधि ईश्वरदत्त योग्यता र प्रतिभा संतुलीतरूपमा व्यवहार गर्नु तै जीवनको आदर्श हो भन्ने शिक्षा कुरानले दिएको छ। सामान्य निति अन्तर्गत कुरानले नैतिक र आध्यात्म मूल्यहरूको विकाश तोर विस्तृत निर्देशहरू दिएको छ। यसको उद्देश्य उदारता र सौहार्दका साथ ती योग्यता र प्रतिभाहरूलाई विकसीत गर्नु हो।

सबै विश्वासोहरू आपसमा दाज्यु भाइ-हरू हुन् यसैले दाज्यु भाइहरूमाझ शान्ति स्थापना गर अनि अल्लाहसित डगाउने गरता कि तिमीप्रति दयादस्ति पर्न सकोस।

हे विश्वासी हो ! कसैले पनि आफू-लाई अहमन्दा श्रेष्ठ हुँ भन्ने फैसला गर्न नसकोस न त कुनै स्त्री ने अहमन्दा श्रेष्ठ स्त्री हुँ भन्ने फैसला गर्न सकोस। आफूप्रतिको अहलाई नष्ट गर अनि कसैलाई हेधन, हिन-नामले गौरव भन्ने कुरो खाराब हुन जान्छ अनि जो पश्चताप गर्दैन, ती अत्रमी होइनन्।

إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ لَا يَحْوِلُهُمْ فَاضِلُّهُمْ بَيْنَ أَنْ يُكْفَرُوا وَأَنْ يَعْمَلُوا اللَّهَ لَمْ يَلْكُمْ بِرَحْمَةِ رَبِّهِمْ ۝

يَا أَيُّهَا الْمُؤْمِنُونَ إِذَا لَا يَشْعُرُ قَوْمٌ مِّنْ قَوْمٍ
سَئَلُوا أَنَّى أَنْ يُكْفَرُوا حَتَّىٰ إِذَا قِيمُهُمْ وَلَا يُسْأَلُونَ
يُشَاءُ عَسَىٰ أَنْ يُكَفَّرَ حَتَّىٰ إِذَا قِيمُهُمْ وَلَا
تَلْمِيزُهُمْ أَنْفُسُهُمْ وَلَا تَأْتِيَنَا بِزُورًا بِأَنَّا لَنَا لِقَاءٌ
يُمْسِكُ أَلَا نَسْمِهُ الْفَسُوقُ بَغْدَ الْأَدْيَمَانِ وَمَنْ
لَمْ يَتَبَّعْ فَأُولَئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ ۝

हे विश्वासी हो ! जति सकदो शंकालाई हटाउने चेष्टा गर कारण कति मात्रामा शंका पनि पाप हो । कसैको निदो नगर अनि कसैको पीठाछि उसबारे बेअपल कुरा नगर । के कसैले आपनो मरेको दाज्यु भाइको मासु खान रुचाउँछ ? निश्वय नै यसो गर्न सक्दैन । अल्लाहसित डराउने गर कारण उनी असीम क्षमादानी छन्, अनि दयावान छन् ।

(अल - हुजरात ४६. ११—१३)

अल्लाहको उपासना गर अनि कसैलाई उसको साझी न दाँज अनि मात्रिप्रति दया गर, दुरुराहस्यप्रति दया देखाऊ, असहाय र अभावमा परेकाहरूलाई सहयोग गर अनि आफना छिमेकीहरूप्रति दयावान बन कारण ती तिन्ना कुट्टब अनि आशन्तुक हुन् । तिन्ना टाडाका मित्र र यात्रीहरूलाई तिन्ना दाहिने हात सम्झो सहयोग पुर्खाऊ । निश्वय नै अल्लाहले घमण्डी र आड्म्बरीहरूलाई प्रेम गर्दैनन् ।

जो कञ्जुस छन् र अरुलाई पनि दान गर्नदेखि रोक्छन्, अल्लाहले तिनीहरूलाई आपनो सम्पर्कदेखि दूर राखेका छन् । हामीले त्यस्ता अविश्वासीहरूलाई अपमानित दण्डका व्यवस्था गरेका छौं ।

إِنَّمَا يَعْبُدُ الْجِنَّةِ مَنْ أَسْنَوْا
الظُّبَى رَأَى بَعْضَ الظُّبَى لِأَنَّهُمْ سُوَاكَرَ
بَعْضُهُمْ بَعْضًا، أَيْحِبُّ أَكْثَرُهُمْ
إِلَّا حَلَّ لَهُمْ أَجْنِيَبُ مَيْتَانًا فَلَمْ يَهْتَمُوا، وَأَنْقُوا
أَنْتَهُمْ إِلَّا أَنَّ اللَّهَ تَوَابُ رَحِيمٌ
الحجرات : ١٢-١٣

وَ اغْبَدُوا اللَّهَ وَ لَا تُشْرِكُوا بِهِ شَيْئًا وَ
بِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا وَ إِيْزِيْدِيْنِ الْقُزْبَانِيِّ وَ الْيَثْمَانِيِّ
وَ الْمَسْكِينِيِّ وَ الْمَارِدِيِّ الْفُزْبَانِيِّ وَ الْجَارِ الْجُنْبِيِّ
وَ الصَّاحِبِيِّ الْجَنْبِيِّ وَ ابْنِ السَّبِيلِ وَ مَا مَكَثَ
إِنْتَهُمْ إِلَّا أَنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ مَنْ كَانَ مُخْتَالًا
فَخُورًا

إِلَّا ذُرَيْنَ يَبْخَلُونَ وَ يَأْمُرُونَ النَّاسَ بِالْبَغْلِ
وَ يَكْسِبُونَ مَا أَنْتُمْ أَنْتُمْ مِنْ قَضِيلَهِ وَ أَعْذَنَّا
لِلْكُفَّارِيْنَ عَذَابًا مُهِينًا

जसके आपनो धन-दौलत अरुलाई देखाउन-
को निम्ति मात्र खचे गरेका छन् अल्लाह
र अन्तिम दिनमा विश्वास राख्दैनन् शैतान
उनिहरूको मित्र हो अनि शैतान त कस्तो
नराम्रो मित्र हो ।

(अल - नोसा ४. ३७१—३६)

निश्चय नै अल्लाहले न्याय गर्नेछन् अनि
अरुको भलाई गर्ने प्रेरणा दिनेछन् जसरी
तिमी आपनाहरूलाई सहायता गर्नेछन् अनि
अभद्रताको नाश गर्नेछन् । दुराचार र
खराबोको विरोध गर्नेछन् । तिमी यस्ता
नीचतादेखि बाँच्न सक भनी तिमोहरूलाई
सतर्क राख्नेछन् ।

अल्लाहलाई तिमी आपनो मुक्किदान मान्छौ
भने उनीहारा दिइएको निर्देशनको पालन
गर, प्रतिज्ञा गरेकोमा मन वचन र कर्मले
दृढ़ होऊ कारण अल्लाहले साँचो तिमीले
गरेको कर्म हेरिरहेका हुन्छन् ।

त्यस स्त्रो भैं तिमी नबन जब उनले
एकपल्ट तयार पारेको वस्त्रलाई धुजा धुजा
पार्दछे । तिम्रा प्रतिज्ञाहरूमा दृढ़ रहूँ अनि
डर राख कारण यसैले तिमीलाई शक्तिशाली
र दृढ़ रहनमा सहयोग पुर्याउँछ । निश्चय
नै अल्लाहले तिम्रो पुनर्जीवनको निम्ति
अन्तिम दिनमा परीक्षा लिनेछन् । तिमी
कहाँ मार्गहीन भएका छौ त्यहाँदेखि तिमी-
लाई मार्ग निर्देश गर्नेछन् । (अल - नाहल १६०. ६१—६३)

وَالَّذِينَ يُنفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ رَغَبَةً إِلَيْهَا وَلَا
يُؤْمِنُونَ بِإِلَهِهِ وَلَا يَأْتُونَ مَا أَخْرَجُوا وَمَنْ يَكُنْ
الشَّيْطَنُ لَهُ تَرِينَا فَسَاءَ قَرِينَا
السَّاءَ ٢٧: ٣٧-٣٩

إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ وَالْإِحْسَانِ وَإِيتَاءِ
ذِي الْقُرْبَىٰ وَيَنْهَا عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ
وَالْبَغْيِ ۝ يَعْظُمُهُ لَعْنَكُمْ تَدْكُرُونَ ۝

وَأَذْفَوْا بِعَهْدِ اللَّهِ رَذْأَعَاهْذَمْ وَكَرْ
تَنْقُضُوا الْأَيْمَانَ بَعْدَ تَوْكِيدِهَا وَقَدْ
جَعَلْتُمُ اللَّهَ عَلَيْكُمْ كَفِيلًا، إِنَّ اللَّهَ
يَعْلَمُ مَا تَفْعَلُونَ ۝

وَلَا يَكُونُ نُؤَاكَلُتَيْ نَقَضَثْ غَرَلَهَا مِنْ بَعْدِ
قُوَّةِ آئِكَّا شَا، تَنْجُذُونَ آيَمَاتَكُمْ دَخَلًا
بَيْنَكُمْ آنَ تَكُونَ أَمَّةٌ هِيَ أَزْبِي مِنْ أَمَّةٍ،
إِنَّمَا يَبْلُوُكُمُ اللَّهُ بِهِ، وَلَيَبْيَسَنَ لَكُمْ يَوْمَ
الْقِيَمَةِ مَا كُنْتُمْ فِيهِ تَحْتَرِفُونَ ۝

النحل : ٩٣-٩١

हे विश्वासीहरू हो ! न्यायप्रति दृढ़ संकल्प होऊ अनि सत्यका साक्षि बन यदि तिन्हो साक्षी आफ्नै माता-पिता र कुटुम्बी-हरूको विरुद्ध नै किन नहोस् गरीब होस् या धनी अल्लाह कसैलाई पक्षपात गर्दैनन् । यसैले नीच इच्छाहरू नलेऊ जसले गर्दा तिमीमा अन्यायको भावना आउन सकोस । सत्य छुपाउने र सत्य हटाउने प्रयास गरे याद राख अल्लाहले तिमी-तिन्हो कारवाई-प्रति दृष्टि राखेका हुन्छन् ।

(अल - नीसा ४. १३६)

कहिल्यै पनि सार्वजनिक स्थानमा कसैको विरुद्ध खराब वचनको प्रयोग गरी वक्तव्य नदेऊ तर जसमाथि अन्याय गरिएको छ उसको पक्षमा आवाज उठाइदै, कारण निश्चय नै अल्लाह सर्वश्रवण र सर्वज्ञाता हुन् ।

चाहे तिमी सर्वहितका कर्म गर वा सत्कर्म गर अथवा यसलाई छुपाउने काम गर अथवा कुकर्मलाई क्षमादान गर जानी राख अल्लाह सर्व्यून कर्मका लेखाजोखा गर्ने सर्वशक्तिमान परमेश्वर हुन् ।

(अल - नीसा ४. १४६—१५०)

हे विश्वासीजन हो ! सत्य साक्षि दिन अल्लाहको निम्ति दृढ़ संकल्प बन अनि कसैको यथोचित समानता खोस्ने प्रयास नगर । न्यायी बन्ने निरन्तर कोशिष गर यही नै पुण्य कर्म हो, अनि अल्लाहका

يَا يَهَا الْؤَذِنَ أَمْوَالُكُو نُوا قَوَّامِينَ
إِلَقْسِطْ شَمَدَأَرْشِلُوَّلْهَعَلْ آنْفِسْكُمْ أَوْ
الْوَالِدَيْنَ وَالْأَقْرَبَيْنَ، رَبْ يِكْنَ عَنِيَّا أَوْ
فَقِيرَأَفَالَّهُ أَوْلَيْوَمَكَهْ فَلَآتَتْبِعُوا الْمَوْى
آنْ تَغْدِيَّوْنَاه، دَلَنْ تَلَوْأَأَوْتَغْرِصُوا فَقَانَ اللَّهُ
كَانَ يِمَّا تَعْمَلُونَ خَيْرًا

السَّاءَ : ١٣٦

لَا يُحِبُّ اللَّهُ الْجَهَرُ بِالسُّوءِ وَ
الْتَّقْوِيَ لِأَكَّرْ مِنْ طَلِيَّهُ وَ كَانَ اللَّهُ
سَوْيِعًا عَلَيْهِمَا

لَرْ شَبَدُوا خَيْرًا أَوْ تَخْفُهُهُ أَوْ تَعْفُوا عَنْ
سُوءَ فَقَانَ اللَّهُ كَانَ عَفْوًا قَدِيرًا
السَّاءَ : ١٤٩ - ١٥٠

يَا يَهَا الْؤَذِنَ أَسْنُوكُو اقْوَامِينَ يِشُو
شَمَدَأَرْشِلُوَّلْهَعَلْ مَكْمُشَنَانَ قَوَهُ
عَلْ آكَّرَشَنُوا لَاغْرِيَهُوَأَقْرَبَ لِلتَّقْوِيَز

डर मान कारण तिम्रो कारबाई उनीदेखि
लुकेको हुँदैन।

जो विश्वासी छन् अनि साथै सत्कर्म गरेका
हुन्दून् तिनले क्षमा पाउने छन् अनि
तिनका निम्नि परितोषिक अल्लाहद्वारा
प्रदान गरिने छ।

जो अविश्वासी छन् अनि जसले हाम्रा
दैविक संकेतको तिरस्कार गर्दून् ती निश्चय
नै नर्कका प्राणी बन्ने छन्।

(अल - मैदाह ५. ६—११)

गरिबीको डरले आफ्नो सन्तानको हत्या
नगर हामीले नै तिनीहरूलाई अनि तिमी-
लाई जोविका प्रदान गरेका छौं। वास्तव-
मा आफ्ना संतानको हत्या एउटा जघन्य
पाप हो अपराध हो।

बलात्कारको छेउमा पनि नजाऊ, यो
पनि एउटा जघन्य अपराध हो।

प्रत्येक मनुष्यलाई अल्लाहले विशेष कर्म-
को निम्नि सृष्टि गरेका हुन् र तिमीले
कसैलाई हत्या नगर। जसको निपराध
हत्या भयो उसका संतानलाई प्रतिशोध र
बदला लिने अधिकार दिएका छौं, तर त्यो
हत्या अल्लाहद्वारा निधारीत नियमका सीमा-
मित्र मात्र हुनपर्छ। कारण यसो गरे उ
कानूनको घेराभित्र नै काम गरेको हुन्छ।

दुहुराको धन सम्पत्ति खोस्ने प्रयास नगर
बहु उ प्रौढ नभएसम्म उसका सम्पत्तिका

وَاتَّقُوا اللَّهَ ۝ إِنَّ اللَّهَ حَسِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ۝

وَعَدَ اللَّهُ ۝ الْأَئِمَّةَ أَمْنُوا ۝ وَعَمِلُوا الصِّرَاطَ ۝
لَهُمْ مَغْفِرَةٌ ۝ وَآجَرٌ عَظِيمٌ ۝

وَالَّذِينَ كَفَرُوا ۝ وَكَذَّبُوا بِاِيْتَنَا ۝ وَلَيْكَ
أَصْحَابُ الْجَنِّيْو ۝

السادسة : ٩ - ١١

وَلَا تَقْتُلُو ۝ أَوْلَادَ كُمْ خَشِيَّةً رَامْلَاقَ ۝ ، تَخْنُ
تَزْدُقُهُمْ ۝ وَ لَيْكَلْفُ ۝ ، إِنَّ قَتْلَاهُمْ كَانَ خَطَأً
كَبِيرًا ۝

وَلَا تَقْرِبُوا الرِّفَ ۝ إِنَّهُ كَانَ فَكِيشَةً ۝ ، وَ سَاءَ
سِيِّلًا ۝

وَلَا تَقْتُلُو النَّفَسَ الَّتِي حَرَّمَ اللَّهُ ۝ لَا يَأْخُذُ
وَمَنْ قُتِلَ مَظْلُومًا فَقَدْ جَعَلْنَا لَوْلِيْهِ سُلْطَنًا ۝ لَا
يُشَرِّفُ فِي الْقَتْلِ ۝ إِنَّهُ كَانَ مَنْصُورًا ۝

وَلَا تَقْرِبُوا مَكَارَ أَيْتَيْبِمْ ۝ لَا يَأْتِيْهِ هِيَ

रक्षा गरिदेउ, अनि आपनो वचनको पालन गर। किन कि अल्लाहले वचनको सोध-खोज गर्नेछन्।

न्यायोचित नाप र उचित तौल दिने प्रयार गर कारण यहो नै अन्तिम दिनमा सफल प्राप्तिका आकार बन्नेछन्।

जुन विषयप्रति तिन्हो अज्ञानता छ त्यता-तिर नलाग निश्चय नै अन्तिम दिन तिन्हा कान, आँखा र हृदयको प्रोग बारे सोध पुछ हुनेछ।

अनि धरतीमा घमण्डो भई नहिँड कारण न त घमण्डले तिमी धरती फाड्न सक्छौ न पर्वत जस्तो अग्लो हुन सक्छौ।

यी माथिका समूर्ण कुकर्महरू अल्लाहका दृष्टिमा तिरस्कृत र पापमय छन्।

(बनी - इस्लाम १७. ३२—३४)

آخْسَنُ حَتَّىٰ يَنْلُغَ أَشَدَّهُ ۝ وَأَوْفُوا بِالْعَهْدِ
إِنَّ الْعَهْدَ كَانَ مَسْئُولاً ۝

وَأَوْفُوا الْكَيْلَ رَاذَا لَكُمْ فَرَزُونَا بِالْقُشْطَاءِ
الْمُشَتَّقِينَ مِنْ لَكُوكَ خَيْرٍ وَآخْسَنَ تَأْوِيلًا ۝

وَلَا تَنْفَعُ مَا كَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ إِنَّ السَّمَاءَ
الْبَصَرَةَ الْفُؤَادَ كُلُّ أُولَئِكَ كَانَ عَنْهُ مَسْئُولاً ۝

وَلَا تَمْسِخُ فِي الْأَرْضِ مَرَحًا إِنَّكَ لَنْ تَنْهِرَ
الْأَرْضَ وَلَنْ تَبْلُغَ الْجَبَابَرَ طُولًا ۝

كُلُّ ذُلْكَ كَانَ سُبْعَةٌ عِنْدَ رَبِّكَ مَكْرُوهًا ۝
بَنَى اسْرَادِيل : ۲۹-۳۲

12.

अर्थनैतिक सिद्धान्तका प्राथमिक निति

ईस्लाम धर्ममा अर्थनैतिक धारणको मौलिक अर्थ यो हो कि सम्पूर्ण वस्तुहरूको स्वामित्व केवल ईश्वरमा रहन्छ । व्यक्तिका न्यायसंगत स्वामित्व अर्थात् स्वामित्वका अधिकार, सम्पत्तिका प्रयोग र विनियय ईस्लाम धर्म अनुसार सुरक्षित र मान्यता प्राप्त रहेका हुन्छन तर सम्पत्तिका स्वामित्वमाथि समाजका सर्ववर्गका सदस्यमा समान नैतिक अधिकार र उपयुक्त हिस्सा रहेको हुन्छ । यसका केही अंशमा कानूनी मान्यता व्यक्ति विशेषलाई निर्देशीत गरिए पनि वृहत्तर अंशका भागीदार सबै हुन्छन अनि यी अंश समाजहित र जनहोतको निम्नि प्रयोग गरिन्छ ।

जब हामीले फरिशताहरूलाई भन्यौं—
आइमको अधि समर्पित होऊ सबै समर्पित
भए तर ईबलीसले समर्पित हुन मानेन,
अस्वीकार गरे ।

तब हामीले भन्यौं—हे आदम । यो तिम्रो अनि तिम्रो पत्नीको शत्रु हो । यसर्थ तिमी दुवैलाई यसले सर्वगबाट वंचित न गराई दियोस कि तिमीहरूले दुःख कष्ट भोग्न परोस ।

“तिम्रो निम्नि यो निश्चित गरिएको छ कि तिमी भोको नहोऊ अनि नाङ्गो हुन नपरोस ।

وَلَذْقُنَا لِلْمُلِكَةِ اشْجُدُوا لَادَمَ فَسَجَدُوا إِلَّا
رَبِّلِيْسْ مَأْبِيْ ٠

فَقُلْنَا يَا آدَمَ إِنَّ هَذَا عَدُوُّكَ وَلِزَوْجِكَ
لَا يَخْرُجَنَّكُمَا مِنَ الْجَنَّةِ فَنَتَشَرُّ ٠

إِنَّكَ أَلَا تَخْمُونَ فِينِيْ وَلَا تَغْرِيْ ٠

अनि तिमी तृष्णित हुन नपरोस साथै
घामको गर्भिमा पसीना नपरोस ।

ता - हा २०. ११७ १२०

अवैधरूपले तिमी आफ्नो धन संग्रह नगर
अनि आफ्नो अधिकारीहरूलाई धूस दिएर
आफ्नो धनको कुप्रयोग नगर । अरुमाथि
अन्याय गरि तिनको धन हतियाउने चेष्टा
पनि नगर । अल - बाकरह २. १८४

हे किश्वासीजन हो । तिमी आफ्नो
सम्पत्ति गै कानूनि उपायको उपार्जन गर्ने
नगर तर सबैको अनुमति र मान्यताले हुने
व्यापारद्वारा उपार्जन गर्ने गर - आफ्नो
नजरबाट गिरि आफैलाई मृततुल्य नबनाऊ
कारण निश्चय नै अल्लाह तिमीप्रति दयावान
छन् ।

अल - नीसा ४. ३०

وَأَنْكَلَكُلُّهُ أَمْوَالَكُمْ وَلَا تَنْصُرُونَ ۝

طہ : ١٢٠ - ١١٧

وَلَا تَأْكُلُوا آمْوَالَكُمْ بِيَتْكُمْ بِإِلْبَابٍ طِلْوَةٍ
شُدْدُوْبَهارَى الْحُكَمَاءِ لِتَأْكُلُوهُ فَرِيقًا مِنْ
آمْوَالِ النَّاسِ بِالْأَلْثَمِ وَأَنْتُمْ تَخْلُمُونَ ۝
البقرة : ١٨٩

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ أَتَنُوكُلُّهُ أَمْوَالَكُمْ
بِيَتْكُمْ بِإِلْبَابٍ طِلْوَةٍ أَنْ شُكُونَ تَجَاهَةً
عَنْ تَرَاضٍ مُّنْكَمْ وَلَا تَنْتَلِلُوْ أَنْفُسَكُمْ
رَأَى اللَّهُ كَانَ بِكُمْ رَّجِيمًا ۝

النساء : ٣٠

13.

धर्मयुद्ध जेहाद —अल्लाह प्राप्तिका चरम मार्ग

जेहादको अर्थ यो चरम शक्ति हो जसद्वारा व्यक्तिले अरुको प्रभुत्वमाथि विजय प्राप्त गर्छ । जुन जुन विरोधीहरूलाई उसले परास्त गर्ने पर्छ ती संख्यामा तीन मानिएका छन्—

(१) सम्मुखी भएका दश्य शत्रु (२) शैतान अनि (३) आफू स्वयंम् । कुरानको उपदेश र निर्देश अनुसार जब युद्ध छेडिन्छ यो यस्तो प्रकारले लड्नु पर्छ कि कुनै जीवन र सम्पति नाश हुन नपाउन अनि यसलाई चाँडो भन्दा चाँडो समाप्त गर्ने चेष्टा गर्ने पर्छ ।

शत्रुहरूद्वारा पिडितहरूमाथि अब लडाई पनि थपि दिएको छ यसर्थ अब तिमीहरूलाई पनि युद्ध गर्ने अनुमति दियो अनि यस्ताहरूलाई अल्लाहले पनि पूर्ण सहयोग दिन्छन् ।

अस्थावादीहरूलाई मक्काबाट निष्कासित गर्नमा यिनीहरूको कसूर के थियो ? यही कि उनिहरूले भने अल्लाह एकमात्र हास्त्रा पुज्य हुन, यदि ईश्वरको यो निति दस्तुर न भए, “कि एउटा कुनै निर्बल समुहलाई उठाएर अर्को बलियो समुहको घमण्डको शक्ति चूर पार्छन्” भने यो गिर्जा, गुम्बा,

أَذْنَ لِلّٰهِ يُقْتَلُونَ يَا أَنَّهُمْ ظَلِيمُوْا وَلَئِنْ
اللّٰهُ عَلَى تَضْرِبَهُمْ لَقَرِيْبٌ

إِلَّٰهٌ أُخْرِجُوْا مِنْ دِيَارِهِمْ بِغَيْرِ حَقٍّ
لَا هُوَ أَنْ يَقُولُوا رَبُّنَا اللّٰهُ وَلَئِنْ لَّا دَفَعْ
اللّٰهُ إِلَّٰهٌ بِنَصْرِهِمْ بِتَغْيِيرٍ لَّهُمْ مَثْ
صَوْا مَهْدَىٰ يَعْلَمُ صَلَوَاتٌ وَمَسْجِدٌ يَذْكُرُ

मन्दिर, मस्जिदहरू नष्ट हुन्थे, जहाँ अल्लाहको जप, उपासना हुँदै गर्दै । निश्चय नै अल्लाह उनिहरूको साथी हुन जो उसको सत्य धर्मको सहायता गर्दैन् ।

अल - हज २२. ४०—४१

जसले तिम्रो धर्मको रक्षा गर्नमा, अन्यायको विरुद्ध लड़दा सहयोग दिएकोमा र तिम्रो वासस्थानदेखि नलखेटेर सहयोग पुस्ताएका छन्, तिनीहरूलाई तिमीले सम्मान सद्भावना र सत्व्यवहार समानताको प्रदर्शन गर्नपछि भन्ने निर्देश दिएका छन् कारण साँचै अल्लाह समानताका हितेषु-हरूलाई प्रेम गरेका छन् ।

तिम्रो धर्मका विरुद्धमा लड्ने तिमीलाई तिम्रा वासस्थानबाट लखेटेहरूलाई यसो गर्नमा सहायता गर्नेहरूलाई मित्र न बनाउने आदेश दिएका छन्, जसले त्यस्ताहरूसित मित्रता गर्दै ती अधर्म र पापी हुन भनेका छन् । अल - मुमताहनाह ६०. ६—१०

हे विश्वासी हो ! के म तिमीलाई घोर शास्तिदेखि बाँच्ने एउटा उपाय न बताउँ ।

अल्लाह र उनका पैगम्बरमाथि विश्वास गर आफ्ना तन मन र जुनद्वारा अल्लाहका निमित परिश्रम गर, तिमीले जान्ने हो भने यही तिम्रो श्रेष्ठ कर्म हो ।

अल - साफ ६१. ११—१२

فِيهَا أَسْمَاءُ أَنْشَئُوا كَوْثِيرًا وَلَيَنْصُرَنَّ اللَّهَ مَنْ يَنْصُرُهُ رَبُّ الْأَنْشَاءِ لَقَوْيٌ عَزِيزٌ ۝
الحج : ٢٠-٢١

لَا يَنْهَمُكُمُ اللَّهُ عَنِ الَّذِينَ لَمْ يُقَاتِلُوكُمْ فِي
الْخَيْرِ وَلَمْ يُخْرِجُوكُمْ مِنْ دِيَارِكُمْ أَنْ
تَبْرُدُهُمْ وَتُقْسِطُوا لِلَّذِينَ هُمْ رَاجِحُونَ
الْمُقْسِطُونَ ۝

إِنَّمَا يَنْهَاكُمُ اللَّهُ عَنِ الَّذِينَ قَاتَلُوكُمْ فِي
الْخَيْرِ وَأَخْرَجُوكُمْ مِنْ دِيَارِكُمْ وَظَاهِرُوا عَلَىَّ
لِخْرَاجِكُمْ أَنْ تَوْهُمُهُمْ ۝ وَمَنْ يَتَوَهَّمُهُمْ
فَأُولَئِكُمْ هُمُ الظَّالِمُونَ ۝

المتحدة : ١٠-٩

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ أَتَمُوا هَلْ أَدْلُكُمْ عَلَى تِجَارَةٍ
شُنْجِيَّكُمْ مِنْ عَذَابٍ أَلِيمٍ ۝

تُؤْمِنُونَ بِاِسْلَامٍ وَرَسُولِهِ وَتُجَاهِهِمْ فِي
سَبِيلِ اللَّهِ وَبِآمَنَةِ كُفُّوًّا وَأَنْفُسِكُمْ ذِلْكُمْ خَيْرٌ
لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ۝

الصف : ١٢-١١

हास्रा निर्देशित मार्गमा, परिश्रम गर्ने-
हरूलाई हामी निश्चय नै हास्रा व्यवस्था
अनुसार अगुवाई गर्ने छौं—अनि निश्चय नै
सत्कर्म गर्नेहरूलाई अल्लाहले साथ दिनेछन् ।

अल - अंकावृत २६. ७०

जसले अल्लाह र उसको पैगम्बरमाथि
विश्वास गरे अनि आपना घर र वासस्थान-
देखि स्थानान्तर भई आपना धन र जनले
जसले अल्लाहका निमित परिश्रम गरे तिनीहरू
अल्लाहका समक्ष उच्च स्थान प्राप्त गर्दछन्
तिनको सदैव विजय हुनेछ ।

अल - तोवबाह ६. २०

अल्लाहले मोमिन (विश्वासी) हरूको ज्यान
र माल किनी लिए स्वर्गको सट्टामा,
तिनीहरू उसको धर्मको रक्षार्थ युद्ध गर्दछन्
मार्द्धन् र मारीच्छन् यो अल्लाहबाट पक्का
वचन हो, तौरातमा अनि कुरआनमा पनि
यो वचन दिएको छ, यस व्यापारमा ढूलो
लाभ उनिहरूले कमाउने छन् भनेर उनीलाई
सुसमाचार दिदेछ । अनि यो महान विजय
हो ।

अल - तवबाह ६. १११

विश्वासीहरूमा पनि, जो घरमा बसी
रहने छन् निष्क्रय भई अनि जसले अल्लाहका
नाममा आपना धन र जन लिई परिश्रम
गर्द्धन् यी दुवै एक होइनन् । धन र
जनद्वारा परिश्रम गर्नेहरूलाई निष्क्रय रहने-

وَ الْأَذِينَ جَاهَدُوا فِينَا لَنَهْرِيَّتُهُمْ
سُبْلِنَا، وَ إِنَّ اللَّهَ لَكَمَ الْمُحْسِنِينَ ۝

العنبروت : ٧٠

أَئِذِينَ أَمْتُوا هَاجِرُوا هَاجِرُوا فِي
سَبِيلِ الْمُؤْمِنِيْمِ بِآنَفْسِهِمْ وَأَعْظَمُ
دَرْجَةً عِنْدَ اللَّهِ وَأُولَئِكَ هُمُ الْفَائِزُونَ ۝

التوبه : ٢٠

إِنَّ اللَّهَ اشْرَكَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ آنفُسَهُمْ
وَأَمْوَالَهُمْ بِأَنَّ لَهُمُ الْجَنَّةَ، يُقَاتِلُونَ فِي
سَبِيلِ اللَّهِ فَيُقْتَلُونَ وَيُقْتَلُونَ وَعَدًا
عَلَيْهِمْ حَقًّا فِي التَّوْزِيْةِ وَالْأَنْجِيلِ وَ
الْقُرْآنِ، وَمَنْ أَوْفَى بِعَهْدِهِ مِنَ اللَّهِ
فَأَسْتَبِّشْرُوا بِإِيمَانِهِمُ الَّذِي تَأْيَيْتُمْ بِهِ،
وَذَلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيْمُ ۝

التوبه : ١١١

لَا يَبْشِّرُ الْقَاعِدُونَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ غَيْرُ
أُولَئِكَ الظَّرِيرَ وَالْجَاهِدُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ
بِأَمْوَالِهِمْ وَآنفُسِهِمْ، قَضَى اللَّهُ الْمُجِيدُونَ

हरूका तुलनामा उच्च स्थान अल्लाहले
प्रदान गरेका छन्। यी दुवैर्गको निम्ति
अल्लाह उचित रूपमा न्याय गर्नेछन्, तर
घन र जनद्वारा अल्लाहका निम्ति परिश्रम
गर्नेहरूको निम्ति अफ ज्यादा मात्रामा
पारितोषिकको बारे उनले बचन दिएका
हुन्छन्।

अल - नीशा ४. ६६

يَا مَوْلَاهُمْ وَآنْفُسِهِمْ عَلَى الْقَوْدِينَ دَرَجَةٌ وَ
كُلَّاً وَعَدَ اللَّهُ الْحُشْنِي، وَ فَضَلَ اللَّهُ
الْمُحْمَدِينَ عَلَى الْقَوْدِينَ آجِرًا عَظِيمًا
النَّاءُ ۖ ۹۶

14.

विश्वासीजनका गुण अनि चरित्र

पवित्र कुरानले ईश्वर प्रतिको आस्था र तिनको अस्तित्व प्रमाण वारे विश्वस्त विवरण दिएको छ। ईश्वरले आपनो अवतरीत स्वरूपको माध्यमबाट सन्देश पठाउने चेष्टा गरेका छन भन्ने विषयमा जोड़ दिएको छ। ईश्वरले आपनो ईश्वरीयता र दैविकता अवतरीत पैगम्बरका माध्यमबाट फैलाउन नसकेका भए आज सम्म पृथ्वीमा ईश्वरको अस्तित्वको विश्वास मानव जातिमा नष्ट भइसकेको हुने थियो। यसैले यो निश्चित भइसकेको छ कि पृथ्वीमा जबसम्म मानवता रहन्छ तबसम्म ईश्वरले आपनो अवतरीत पैगम्बर यस पृथ्वीमा पठाईरहनेछन्।

परम दयालु ईश्वरका सेवकहरू पृथ्वीमा सम्मानित भई हिँडिरहेका हुन्छ अनि जब अज्ञानीहरूले तिनीहरूलाई डाकदछन् तब तिनीहरूले भन्दछन्—“शान्ति”

अनि जस-जसले सारा रात ईश्वर समक्ष खडा हुँदै र ढोगेर प्रार्थना अनि आराधना गदै बिताए।

अनि जसले ईश्वरलाई पुकार गर्दछन्—“हात्रा प्रभु ! हामी नरक भोग्ने कष्ट-दायक दण्डदेखि दूर राख्नुहोस्,” निश्चय नै नर्कको कष्ट त असहाय कष्ट हो।

وَعِبَادُ الرَّحْمَنِ الَّذِينَ يَمْشُونَ عَلَىٰ
أَرْضِهَا وَلَا يَرْجِعُونَ خَاطِبَهُمُ الْجِنُّونَ
قَالُوا سَلَّمًا

وَالْكُفَّارُ يَسْتَهِنُونَ لِرَبِّهِمْ سُجَّدًا وَرَقِيَّا مَّا

وَالْكُفَّارُ يَقُولُونَ رَبَّنَا اصْرُفْ عَنَّا عَذَابَ
جَمَّثُمْ إِنَّ رَبَّنَا عَذَابَهَا كَانَ غَرَامًا مَّا

नक्क त सबभन्दा कष्टदायक ठेगाना हो ।

अनि जसले आपनो धन खर्च गर्नमा न त बहुखर्ची हुन् न त संकोचीशील तर दुवै थरीकामध्ये माझका हुन् ।

अनि जसले अळाहसित कसैलाई सहायक साभी ठहराउँदैनन् न त अल्लाहले सम्मानित बनाएको कुनै मानवको हत्या गर्दछन् न बलात्कारको छेउमा जान्छन्, जो बलात्कारमा परियो त्यो जघन्य पापमा पसियो ।

पुर्नजीवनको दिनमा यस्ताहरूलाई दण्डको अंश दोबर गरिनेछ अनि त्यो नक्कमा अभिमानित भएर जान्छ ।

तर जसले पश्चताप गरेर सत्वर्म स्वीकार गरे अनि सत्कर्ममा जीवन बिताए तिनीहरूको निप्ति अल्लाहले कुकर्मलाई सत्कर्ममा बढ्ने अवसर दिनेछन्, किन कि अल्लाह परम क्षमाशील र अपीम दयालु हुन् ।

जो पश्चताप गरी सत्कर्म गरी अल्लाहतर्फे फर्कन्छन्, तिनोहरू वास्तवमा क्षमाशील जीवन पाउनेछन् ।

जसले भूठो साक्षी दिदैनन् अनि कुनै बेला अभद्र दृश्य वा कामका छेउम फाल्तु गएभने त्यहाँबाट सम्मानितसित फर्केका हुन्छन् ।

जसले ईश्वरग्रन्थको वाक्यहरू ध्यानले सुन्छन् अन्धा बहिरा भएर सुन्दैनन् ।

رَأَنَهَا سَاءَتْ مُشْتَقَرًّا وَمُقَاماً ۝

وَالَّذِينَ لَدَاهُ أَثْفَقُوا لَهُمْ يُشْرِفُونَ وَلَهُمْ يَقْتُلُونَ وَهُمْ بَيْنَ ذَلِكَ قَوَافِلًا ۝

وَالَّذِينَ لَا يَذَّمُونَ مَعَ اسْتَهْلَكَهَا أَخْرَدَلَا
يَقْتُلُونَ النَّفَسَ الَّتِي حَرَّكَهُ اللَّهُ لِأَيْلَامَ حَقِيقَةٍ
لَا يَزِنُونَ وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ يَلْقَ أَثْمًا ۝

يُضَعِّفُ لَهُ الْمَذَادُ بِيَوْمِ الْقِيَمَةِ وَيُحْكَلُ
رَفِيهِ مُهَمَّانًا ۝

إِنَّمَّا تَابَ وَآمَنَ وَعَمِلَ عَمَلًا صَالِحًا
فَأَوْلَئِكَ يُبَوَّلُ اللَّهُ سَيِّتاً إِنَّمَّا حَسِنَتْ ۝
كَانَ اللَّهُ عَفُورًا لِّرَجِيمَانًا ۝

وَمَنْ تَابَ وَعَمِلَ صَالِحًا فَإِنَّهُ يَتُوبُ إِلَى اللَّهِ
مَتَابًا ۝

وَالَّذِينَ لَا يَشْمَدُونَ الرُّؤْرَ، وَلَدَاهُ أَمْرُؤَا بِاللَّغْوِ
مَرْؤُؤَا عَرَامًا ۝

وَالَّذِينَ لَدَاهُ أَمْرُؤَا بِإِيَّاهِ رَتِيمَهُ لَمْ يَخْرُرُوا
عَلَيْهَا صَمَّاءً وَعَمَيَّانًا ۝

अनि जसले पुकार गर्दैन्— हे हाम्रा प्रभु !
हाम्रा स्त्री र नानीहरूलाई हाम्रा आँखा
शोतल राख्ने अथवा हाम्रा लागि सुखदायी
बनाऊ अनि उनलाई सत्कर्मकारी बनाऊ ।

यस्ताहरूलाई स्वर्गको उच्च स्थान निश्चित
गरिएको हुन्छ अनि त्यहाँ यिनीहरूलाई
सम्मान र शान्तिमय स्थितीमा स्वागत
हुनेछ ।

ती स्वर्गमा सदा रहनेछन् के राम्रो
ठेगाना हो स्वर्ग र सुखदायी ।

ती अविश्वासीहरूलाई भन— “तिमी-
हरूले क्षमा याचना गरेनौ भने अल्लाह-
लाई केही खाँचो छैन तिमीहरू सत्यको
तिरस्कार गरेका छौं र यसको निम्ति
तिमीहरू केवल दण्डको भागी बन्ने छौ ।”

(अल - फूरकान २५. ७८—७९)

अति कृपालु अनि दयामय अल्लाहको
नाममा ।

निश्चय नै विश्वासीहरूका निम्ति
सफलताको आगमन हुनेछ ।

जो आपना प्रार्थनामा बिनम्र छन् ।

जसले व्यर्थता र निर्यकतालाई तिरस्कार
गर्दछ ।

जो जकात तिर्नमा सक्रिय छन् ।

जसले आपना चरित्र र आचरणका रक्षा
गरेकाछन् ।

وَالَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا هُبَّ لَنَا مَنْ أَرَدَ إِنَّا
ذُرْتُمْنَا فُرْةً أَعْيُنٍ وَاجْعَلْنَا لِلْمُتَوْكِينَ
إِنَّا مَا

أُولَئِكَ يُجْزَئُنَ الْغُرْفَةَ بِمَا صَبَرُوا وَبِلَقَّوْنَ
فِيهَا تَحْيَيَةً وَسَلَماً

خَلِدُونَ يُنَيَّهَا حَسْنَتُ مُشَتَّقَةً وَمُقَاءِماً

فُلْ مَا يَعْبُدُوا إِنَّمَا رَبُّكَ لَوْلَا دُعَاءُهُمْ فَنَفَّ
كَذَبَتُهُ فَسَوْفَ يَكُونُ لِرَازِماً

الفرقان : ٧٨ - ٧٩

يُشَوَّالُ اللَّهُ الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ

قَدْ أَفْلَحَ الْمُؤْمِنُونَ

الَّذِينَ هُمْ فِي صَلَاتِهِمْ حَاضِرُونَ

وَالَّذِينَ هُمْ عَنِ الْأَغْوِيَةِ مُعْرِضُونَ

وَالَّذِينَ هُمْ لِلرَّحْمَةِ قَاعِدُونَ

وَالَّذِينَ هُمْ لِلرَّحْمَةِ حُفَظُونَ

जसले आपना स्त्री र दासनीको अतिरिक्त काम वासनाको प्रयोग गरेका छैनन् ।

जसले यो भन्दा बढी वासनाको प्रयोग गरे तो दुष्ट हुन् ।

जो आपना इमानदारी र बचन पालनमा दृढ़ छन् ।

जसले आपनो प्रार्थना (सलात) को रक्षा गर्दछन् ।

तिनीहरू नै वास्तवमा उत्तराधिकारी हुन् ।

उनले स्वर्गका राज्य प्राप्त गर्न सक्छन् अनि स्वर्गमा सदैव रहने छन् ।

(अल - मोमी नून २३. १-१२)

तिनीहरूका निम्नि जसले भन्ने गरेका छन्— “हात्रा प्रभु परमेश्वर अल्लाह हुन्” उनि यसका दृढ़ रहेका छन् मृत्युको समय शान्तिको देवदृढ़ तिनीहरू समझ देखा पर्ने-छन् अनि यसो भन्नेछन् “नडराऊ, दुःख नमान कारण तिमीहरूको निम्नि तोकिएको स्वर्गमा स्थान बनिसकेको छ ।

“हामी तिन्ना सहायक हौं यसलोक र परलोकको निम्नि परलोकमा तिन्ना आत्माले चाहेका सम्पूर्ण वस्तुहरू हुनेछन् अनि तिमीहरू जे चाहन्छौ त्यही प्राप्त गर्न सक्छौ ।

رَأَلَّا عَلَىٰ آذِنَّهُمْ أَذْنَانَكُثُرَةً فَإِنَّمَا عَيْزِمُهُمْ مُؤْمِنَةً

فَمَنِ ابْتَغَىٰ وَرَآهُ ذَلِكَ قَوْلَيْكَ هُمُ الْعَدُونَ ۝

ذَلِكَ الَّذِينَ هُمْ لَا مُنْتَهِمْ وَعَهْدُهُمْ رَاغِعُونَ ۝

وَالَّذِينَ هُمْ عَلَىٰ صَلَوةٍ هُمْ يَحْافِظُونَ ۝

أُولَئِكَ هُمُ الْوَارِثُونَ ۝

الَّذِينَ يَرِثُونَ الْفِرْدَوْسَ هُمْ فِيهَا خَلِيلُونَ ۝

المؤمنون : ١٢-١٣

إِنَّ الَّذِينَ قَاتَلُوا رَبَّنَا اللَّهُ شُرَكَاءَ إِشْتَقَامُوا تَشَرِّذًا عَلَيْهِمُ الْجَنَاحُكَةُ لَا تَنْعَفُوا لَا تَخْرُجُوا وَآبَشُرُوا بِإِنْجَنَةَ الَّتِي كُنْتُمْ تُوعَدُونَ ۝

نَحْنُ أُولَئِكُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَفِي الْآخِرَةِ وَلَكُمْ فِيهَا مَا تَشَيَّهُ إِنَّفُسَكُمْ وَلَكُمْ فِيهَا مَا مَأْتَىٰ عَوْنَانَ ۝

نَزُّلَهُنَّ عَفْوٌ رَّحْمٌ ۝

असीम क्षमावान र कृपालु प्रभुबाट तिमी-
हरु परमानन्द पाउने छौ।

(हा - मीम सजदाह ४१. ३१—३३)

15.

स्त्री - पुरुषका निमित्त समान - अधिकार

ईस्लाम धर्मको आगमन अघि समाजमा स्त्रीहरूका निमित्त कुनै कानूनी अधिकारहरू थिएनन्। ईस्लाम धर्म मात्र एउटा यस्तो धर्म हो जसले स्त्री अधिकार बारे एउटा विशेष निति निर्देश गरेको छ अनि यी निति अनुसार स्त्रीले आफ्नो पूर्ण संरक्षण गर्ने अधिकार पाएका छन् साथै पुरुषहरू समक्ष आध्यात्म र धार्मिक विषयहरूमा स्त्रीको समान स्थानको महत्व वारे विशेष निर्देश गरिएको छ। उक्त क्षेत्रमा स्त्रीस्वतन्त्रता, स्त्री अग्रगम्यताका अधिकार अनि स्त्रीका उत्तरदायित्वलाई दैविक र धार्मिक विधानका एक प्रमुख अंग मानिएको छ।

स्त्री हो या पुरुष जसले सत्कर्म गर्द्दा हामी ती विश्वासी स्त्री र पुरुषहरूलाई पवित्र जीवनदान गर्दौं जो आपना कर्ममा शुद्धता र पुण्य देखाउँछन् अनि निश्चय नै तिनीहरूको निमित्त उचित पारितोषिक रहेको हुन्छ। अल - नाहल १६. ६८

जसले सत्कर्म गर्द्दन् अनि जो विश्वासी छन्—चाहे ती स्त्री हुन या पुरुष तिनीहरूको निमित्त स्वर्गमा स्थान ठीक रहनेछ अनि तिनीहरूमाथि अन्याय हुने छैन्।

अल - नीसा ४. १२५

مَنْ عَمِلَ صَالِحًا قَاتِنْ ذَكَرٍ أَوْ اُنْثِي وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَنْ يُخْيِيَنَّهُ حَيَاةً طَيِّبَةً، وَ لَنْ يَجِدْ يَنْهَمُهُ أَجَرَهُمْ بِأَخْسَى مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ○
النحل : ٩٨

وَمَنْ يَعْمَلْ مِنَ الصَّالِحَاتِ مِنْ ذَكَرٍ أَوْ اُنْثِي وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَأُولَئِكَ يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ وَكَمْ يُظْلَمُونَ تَقْيِيرًا ○
الناء : ١٢٥

जुन स्त्री या पुरुष अल्लाह समक्ष पूर्ण समर्पित छन्, जो स्त्री या पुरुष उनीश्रति विश्वासी छन्, जो स्त्री या पुरुष अल्लाहप्रति आज्ञाकारी र सत्यवादी छन्, जो दृढ़ र धोर छन्, नम्र छन्, अनि जुन स्त्री पुरुष दान पुण्य गर्द्धन्, जुन स्त्री पुरुषले उपवासको पालन गर्द्धन्, जो स्त्री पुरुष आफ्ना आचरणको रक्षा गर्द्धन्, अनि जो स्त्री पुरुषले अल्लाहको स्मरण गर्द्धन्, तिनीहरूलाई उनले क्षमादान गर्नेछन्, अनि पारितोषिकको व्यवस्था गरेका छन्।

अल - अहजाब ३३. ३६

जसले कुकर्म गर्द्ध सत्कर्म गर्द्ध चाहे स्त्री या पुरुष होस अनि विश्वास गर्दछन्, भने तिनलाई सोही बमोजिमको फल वहाँ उसले पाउँछ, जसले स्वर्गको बघैचाका सुख प्राप्त हुने फलको भाग गर्नेछन्।

अल - मोमीनुन २३. ४२

अनि तिलाक अथवा डाइभर्स पाएकी स्त्रीहरूलाई तीन मासिक अवधिसम्म पर्खीरहनुपर्ख, अनि तिनीहरूलाई गर्भ छ भने त्यसलाई छुपाउनु हुँदैन, यदि वास्तवमा ती अल्लाह र अन्तिम दिनको पुनर्जीवनमा विश्वास राख्ने छिन्, अनि यस तीन महीनाको अवधिमा उनको पतिले उनलाई कफाएर फेरि राख्न अधिकार हुन्छ। यदि

إِنَّ الْمُشْلِمِينَ وَالْمُشْلِمَاتِ وَالْمُؤْمِنِينَ وَ
الْمُؤْمِنَاتِ وَالْفَقِيرِينَ وَالْفَقِيرَاتِ وَالصَّدِيقِينَ
وَالصَّدِيقَاتِ وَالصَّابِرِينَ وَالصَّابِرَاتِ وَالْخَشِعِينَ
وَالْخَشِعَاتِ وَالْمُتَصَدِّقِينَ وَالْمُتَصَدِّقَاتِ وَ
الصَّارِئِينَ وَالصَّارِئَاتِ وَالْحَفَظِينَ
فُرُوجُهُمْ وَالْمَفْظُوتُ وَالذَّاهِرِينَ اللَّهُ
عَلَيْهِ اكْثِيرًا وَالذُّعِيرَاتُ لَا يَعْدُ أَلَّهُ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَ
أَجْرًا عَظِيمًا

الاحزاب: ٣٦

مَنْ عَوَلَ سَهِيَّةً فَلَا يُبَجِّزُ إِلَّا مِثْلَهَا وَمَنْ
عَوَلَ صَالِحًا مِنْ ذَكَرٍ أَوْ اُنْثِي وَهُوَ
مُؤْمِنٌ فَأُولَئِكَ يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ
مَرَرَّاتٌ فِيهَا يَعْتَرِفُ حَسَابٌ
ال المؤمن: ١٤

وَالْمُطَّلَّقُتُ يَتَرَبَّصُ بِأَنْفُسِهِنَّ ثَلَاثَةَ
فُرُوجٌ وَلَا يَعْلُمُ لَهُنَّ أَنْ يُكْتَمِنَ مَا خَلَقَ
اللَّهُ فِي آذَنِهِمْ إِنَّ كُلَّ مُؤْمِنٍ مِنْهُ
وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَبُعُولَتُهُنَّ أَحَقُّ بِرَبِّهِنَّ

यसो गरे सम्बन्ध सुधारने विचार छ अनि
स्त्रीहरूलाई पनि यस विषयमा समान
अधिकार दिइएको छ तर पुरुष स्त्रीका
तुलना उच्च दर्जामा हुन्छन् कारण अल्लाह
शक्तिसम्पन्न र ज्ञानी छन्।

यस्ता विवाह विच्छेद (छुटनाम) को
शब्द दुईपल्ट भनेसम्म या त पतिले दस्तुर
अनुसार पत्निलाई राख्न सक्छ या त
सद्व्यवहारसित अलग गर्न सक्छ तर हे
पतिहरू ! जो धन अथवा समानहरू तिमीले
पत्निलाई दी सकेका छौ यो फर्काई लिनु
उचित हुँदैन । तर पतिले पत्निलाई छोड़न
चाहौदैन ख्री आफूलाई उसबाट छुटन चाहे
भने केही माल दिएर छुटकारा लिए हुन्छ ।
यही सोमा अल्लाहले निर्धारित गरेका
छन् । अनि यसमा विचलीत नबन तर
अल्लाहका नियम सीमा विरुद्ध कदम उठए
यी अपराध हुने छ ।

فِي ذَلِكَ إِنَّ أَرَادَ وَالْأَصْلَاحَ، وَلَمْ يَرْجُ وَثْلَ
الَّذِي عَلَيْهِ بِالْمَغْرُورِ فَوَلِلْرَّجَالِ عَلَيْهِ
دَرَجَةٌ، وَاللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ۝

أَلْعَلَّا قَبْرَتِنِي، فَإِنْسَانٌ يَمْعَرُوفٌ أَوْ
شَرِيكٌ بِإِحْسَانٍ، وَ لَا يَجِدُ لِكُمْ أَنْ
تَأْخُذُهُ إِنْمَا أَتَيْتُهُمُوهُنَّ شَيْئًا لَا
يَعْلَمُونَ فَإِنَّمَا كَفَرُوا بِآثْرِهِ، فَإِنْ خَفَتْهُ
أَلَا يُقْبِلُهُ مَحْدُودًا إِلَّوْ، فَلَا يُجَنِّحُ عَلَيْهِمَا فِيمَا
أَفْتَدَهُمْ بِهِ، تَلَكَّ مَحْدُودًا إِلَّوْ فَلَا تَفْتَدُهُمْ
وَمَنْ يَتَسْعَهُ مَحْدُودًا إِلَّوْ فَأُولَئِكَ هُمُ
الظَّالِمُونَ ۝

अल - बाकारह २. २२६—२३०

16.

व्याजका प्रतिरोध

पवित्र कुरानमा सुद शब्दको निम्ति उल्लेखित शब्द हो “रीबा” । यस शब्दको अर्थ साधारण प्रयोगमा व्यवहार हुने “सुद” सित मेल खाँदैन । रीबालाई तब प्रतिरोध मानिन्छ जब यसद्वारा एउटा विशेष वर्ग या श्रेणीले सम्पति उपार्जनका साधन बनाउँच्छन् साथै स्वजनहरूका कल्याणका विरुद्ध साधन हुन्छन् । कर्जमा सुद लिने व्यवस्थाद्वारा कर्ज दिनेले गरीब र अभावमा परेकाहरूमा फायदा उठाई शोषण र दमन गर्ने कुचेष्टा गरेका हुन्छन् ।

जसले व्याज बनुल गर्दै त्यो अल कोई होइन तर शैतानको पागलनले भरिएको व्यक्ति हो । यसै कारण तिनीहरू भन्दछन् — “व्यापार पनि एक प्रकारको सुद नै हो । अलाहले त व्यापार न्यायसंगत बनाएका थिए अनि सूदलाई अन्यायसंगत यसैले जसको समीप अल्लाहको आदेश याप्त हुन्छ उसले यस सूदलाई तिरस्कार गर्दै अनि अतीतका सम्पूर्ण प्राण वस्तुहरू उसका हुन्छन् अनि उनका कम्पूर्ण कर्महरू अल्लाहप्रति लीन हुन्छन् । जसले यस्तो कर्मको विरोध गर्दै ती नर्कको अग्निमा भस्म हुन्छन् अनि सदैव नर्कमा रहने हुन्छन् ।

أَلْزَيْنَ يَا حُكُمَ الرِّبَوَا كَيْقُومُونَ إِلَّا
كَمَا يَقُومُ الْؤْيَيْتَخَبَطُ الشَّيْطَنُ وَنَ
الْمُقْسِ ، ذَلِكَ بِإِنْهُمْ قَاتُلُوا رَأْئِمَا الْبَيْتِ
مِثْلِ الرِّبَوَا وَأَحْلَلُ اللَّهُ الْبَيْتَ وَحَرَمَ
الرِّبَوَا فَمَنْ جَاءَهُ مَوْعِظَةً فَنَذَهَ
فَائِتَهُ فَلَمَّا مَاتَ سَلَفَ وَأَمْرُهُ إِلَى الْمُشَوَّدَةِ
مَنْ عَادَ فَأَوْلَيْكَ أَصْحَابَ النَّارِ هُمْ فِيهَا
خَلِدُونَ ۝

अल्लाहले सूदलाई वहिकार गर अनि
यसका सट्टा दानको विकास चाहन्छन् ।
अल्लाहले यस्ता पट अविश्वासी र घोर पापी-
लाई कहिल्यै साथ दिदैनन् ।

जसले अल्लाहमाथि विश्वास राख्छ अनि
सत्कर्म गर्दै साथै प्रार्थना गर्दै अनि जकात
तिर्छ उसले उनको ईश्वरदेखि अनुग्रह पाउँदछ ।
उसमा न डर रहन्छ न त दुःख कष्ट
नै भोग्छ ।

डे विश्वासीजन हो ! यदि तिमीहरू
अल्लाहमाथि विश्वासी राख्छौ भन्ने अल्लाह-
सित डराऊ अनि सूदलाई वहिकार गर ।

तर यदि वहिकार गरैनौ भने अल्लाह
र तिनका पैगम्बरद्वारा रहिने युद्धसित
होसियार होऊ । पश्चताप गस्तौ भने पनि
तिम्रो मौलिक पूंजीको तिमी भागी हुनेछौ ।
यसैले कसैलाई अत्याचार नगर अनि कसै-
द्वारा तिमी पनि हानि न उठाऊ ।

कुनै क्रृष्ण लिने व्यक्ति कठिनाईमा परेको
छ भने उसको अवस्था ठिक नभएसम्म
प्रतिक्षा गर अनि यदि दानको अर्थ जान्दछौ
भने त्यस क्रृष्णलाई दान दिएको समझने
प्रयास गर ।

अल्लाह समक्ष फर्किजाने दिनको याद गरी
डराउने गर अनि प्रत्येक आत्मालाई आफ्नो
कर्म अनुसार व्याय प्रदान अनि कसैमाथि
अन्याय त्यहाँ हुनेछैन । (अल - बाकारह २० २८२-२८२)

بِمَحْقُ اللَّهِ الرَّبِّ بِوَادِيِّ الْصَّدَقَةِ، وَاللَّهُ
لَا يُحِبُّ كُلَّ كَفَّارَ أَئِيمَّةٍ ۝

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّلِحَاتِ وَآتَاهُمْ
الصَّلُوةَ وَأَتُوا الرَّحْكُوَةَ لَهُمْ أَجْرٌ هُمْ عِنْهُ
رَّيِيفُونَ، وَلَا خَوْفَ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَخْرُجُونَ ۝

إِنَّمَا يَهْمَّهُمُ الْأَذِيَّنَ أَمْنُوا تَقْوَا اللَّهِ وَذَرُوا مَا
بَيْقَى مِنَ الرِّبَّوَانِ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ۝

فَإِنْ لَمْ تَفْعَلُوا فَأَذْنُوا بِخَرْبَبِ رَبِّنَ اللَّهِ
وَدَسْوِلِهِ ۝ وَإِنْ تُبْنِمُ فَلَكُمْ دُرُوزُ
آمَوَالِكُمْ لَا تَظْلِمُونَ وَلَا تُظْلَمُونَ ۝

وَرَاثَ كَانَ ذُوْمُشَرَّةَ فَنَظَرَةً إِلَى مَيْسَرَةَ ۝ وَ
آتَنَ تَصَدَّقَ قُوَّا خَيْرُ لَعْمَرَانَ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ۝

وَاتَّقُوا يَوْمًا تُزَجَّعُونَ فِي سَوَالِ الْمُتَّكَبِّرِ
تُؤْتَقُ كلَّ نَفِيسٍ مَا كَسَبْتُ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ۝

البقرة: ٢٨٢-٢٨٣

17.

भविष्यवाणी

कुरानका धेरै जस्ता पूर्ववर्ति अनुच्छेदहरूमा साक्षीका हरूमा धेरै घटनाहरू कुरानका आध्यात्मिक प्रवचनहरू पुष्टि गर्नका निम्न उल्लेख गरिएका छन् । यस्ता कतिपय अवतरणहरूमा भविष्यवाणीहरू छन् जो विभिन्न शाब्दिकहरूमा सत्य सावित भइसकेका छन् । यस्ता भविष्यवाणीका सत्यताहरूमा साहित्यिक अर्थ समावेश भएका छन् अनि कोइ बेला गहन अध्यात्मताको अर्थ विश्लेषण देखिन्छन् अनि कोई बेला दुवै पक्ष पुष्टि गरेको देखिन्छ । अघि नै भनियो कि ग्रन्थको आफ्नै नामकरणमा भविष्यवाणीको अर्थ लगाइएको छ जो विभिन्न युगमा सत्य सावित भइसकेका छन् । यसको प्रथम चरणको अवतरणमा नै शिक्षण युगको आगमन देखाइएको छ जो लेखो सिक्ने प्रक्रियामा एउटा प्रचेष्टा भएको छ ।

उसले भविष्यवाणीहरू जलका दुई धारा-
हरू भै बनाएका हुन भने तिनीहरू निश्चय
नै एकदिन एक हुने नै छन् ।

यी दुवै धाराबीच एउटा वाधा सुष्टि
भएको हुन्छ यी वाधा एक-अर्काका पस्तु
सकदैनन् ।

(अल - रहमान ५५. २० - २१)

مَرَاجِ الْجَنَانِيِّيِّيْنَ يَعْلَمُونَ

بِئْنَهُمَا بَزَرْخُ لَدَيْنَوْنَ

الترجمة: ٢١-٢٠

हे जीव र मानवका मित्र हो । आकाश र पृथ्वीको दैविक सीमा पार गर्ने शक्ति राख्छौ भने गरी हेर यसका लागि ठूलो शक्तिको आवश्यकता पर्दछ त्यो शक्ति तिम्रो-मा छैन ।

तब हे जीव र मानव तिमो दुवै आफ्ना पालनहाराका कुन कुन महिमा नगर्ने छौ ।

तब तिम्रा अघि आगोको ज्वाला र धुँवाको मुस्लो पठाइनेछ अनि तिम्री आफ्नो निम्ति केही गर्न सक्ने छैनौ

(अल - रहमान ५५. ३४—३६)

जब आकाश भयानकता लिई गर्जेर फाट्छ ।

उसका मालिकको आदेश बमोजिम आकाशलाई यसो हुन कर लाग्छ ।

अनि पृथ्वी थरथराउन थाल्छ ।

अनि धरती आफूभित्रको सारा भेद बाहिर गरी खाली हुन्छ ।

अनि उसका मालिकले आदेश बमोजिम पृथ्वीले यसो गर्न कर लाग्छ ।

(अल - ईन्सोकाक ८४. २—६)

अनि जब दस महिनाको गर्भवती उँट्टनी-लाई (त्यसदिनको विजोगले) त्याग गरिनेछ ।

(अल - तक्वीर ८१. ५)

अनि जब असंख्या मानिसहरूलाई एकत्र गरिनेछ ।

अल - तक्वीर ८१. ८

يَمْخَشِّرُ الْجِنِّينَ وَالْأَنْوَسَ إِنْ أَشْتَطَغْتُمْ أَنْ تَنْفَذُوا مِنْ أَقْطَارِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ فَانْفَذُوا مَدْلَعْتُمْ لَا تَنْفَذُونَ إِلَّا بِسُلْطَنٍ

فَيَأْتِيَ الْأَعْرَبُ كُمَّا كُزَّبِينَ ۝

يُرِسْلُ عَلَيْهِ حَكْمًا شَوَّاظٌ قَنْ تَارَةٌ وَنُحَاسٌ
لَلَا تَنْتَصِرُونَ ۝

الرحمن: ٣٦-٣٤

وَإِذَا السَّمَاءُ انشَقَّتْ ۝

وَأَذَنَتْ لِرَبِّهَا وَحْقَتْ ۝

وَإِذَا الْأَرْضُ مُدَّثَّ ۝

وَأَلْقَتْ مَا فِيهَا وَتَحَلَّثَ ۝

وَأَذَنَتْ لِرَبِّهَا حَقَّتْ ۝
الانشقاق: ٦-٢

وَإِذَا الْعَشَارُ مُعْطَلَتْ ۝

الستكوير: ٥

وَإِذَا النُّفُوسُ رُوَجَّتْ ۝

التکوير: ٨

अनि जब कर्म पुस्तकका पन्नाहरू
खोलिनेछन् ।

كَرَادَةُ الصَّحْفُ نُشِرَتْ

अनि जब आकाश पनि शुन्य हुन थाल्नेछ ।

(अल - तक्वीर ८१. ११—१२)

जब पृथ्वी आपनो उग्ररूपमा कम्पना
गर्नेछ ।

كَرَادَةُ السَّمَاءُ كُشِطَتْ

ال takoīr : ١٢-١١

إِذَا زُلْزَلَتِ الْأَرْضُ نُزِلَّهَا

पृथ्वीले आफूमाथिको भार पल्टाउने छ ।
तब मानिसहरूले भन्नेछन् — यस पृथ्वी-
लाई के भयो ?

وَآخَرَجَتِ الْأَرْضُ أَثْقَالَهَا

وَقَالَ الْإِنْسَانُ مَا لَهَا

त्यसदिन पृथ्वीले आपनो खबर बताउने-
छिन् ।

يَوْمَئِذٍ تَحْوَى ثُلُودُ أَخْبَارَهَا

किन कि तेरो पालनहारले उसलाई यही
आदेश दिएको हुनेछ ।

يَا أَنَّ رَبِّكَ أَذْخِلَ لَهَا

तब मानिसहरू झुण्ड बाँधेर अघि आउने-
छन् अनि आपना कर्मका फल देख्नेछन् ।

يَوْمَئِذٍ يَصْدُرُ النَّاسُ أَشْتَائِيهَا لِيُرَوَّا

أَعْمَالَهُمْ

तब कसैले आपनी सुक्षमनेकर्म देख्नेछ ।
अबि कसैले आपनो सुक्षम कुकर्म देख्नेछ ।

فَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ خَيْرًا يَرَهُ

وَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ شَرًّا يَرَهُ

الزلزال : ٩-٢

(अल - जील जाल ६६. २—६)
अनि तिनीहरूले पर्वतको विषय सोधे—
भन मेरा प्रभुले ती पर्वतलाई टुक्रा-टुक्रा
पार्नेछन् अनि धूलोमा परिणत गर्नेछन् ।

وَيَسْتَأْتِيَكَ عَنِ الْوَبَائِ الْمُقْبَلِ يَنْسِفُهُمَا رَبِّي

تَسْفَاهُ

अनि यसलाई उसले एउटा रुखो बाँजो
समतल भूमिमा परिणत गर्नेछन् ।

فَيَذْكُرُهَا قَاتِلًا صَفَرَهَا

तब यहाँ तिमी नै कुनै भूमि क्षय देख्ने
छौ न त भूमिको उठान देख्नेछौ ।

لَا تَرِي فِينَمَا عَوْجَأَ وَلَا آمْتَأْ

ط़ل : ١٠٤-١٠٣

(ता - हा २०. १०६—१०८)

जब अविश्वासी बारे ईश्वरको वचन पूरा
हुने समय आउँछ तब पृथ्वी एउटा किटाणु-
को उत्थान गरिनेछ जसले ती सबलाई
घाइते बनाउनेछ जो प्रभु परमेश्वरको दैविक
संकेतफो विश्वास गर्दैन ।

(अल - नमल २७. ८३)

जब आँखा तिरमिराउँछन् ।

अनि चन्द्र ग्रहण लाग्नेछ ।

सूर्य अनि चन्द्र एकै ठाउँ हुनेछन् ।

(अल - कियामह ७५. ८—१०)

وَلَاذَا وَقَمَ الْقَوْلُ عَلَيْهِمْ أَخْرَجْنَا لَهُمْ
دَآبَّةً مِنْ أَهْدَافِنَا كَلِمُهُمْ أَنَّ النَّاسَ
كَانُوا إِيمَانًا لَا يُؤْقَنُونَ ۝

السمل : ٨٣

فَإِذَا أَبْرَقَ الْبَصَرُ

وَخَسَقَ الْقَمَرُ

وَجَمِيعُ السَّمَاءُ وَالْقَمَرُ

القيمة : ١٠ - ٨

18.

प्रकृति सम्बन्धको निरिक्षण

कुरानको एउटा मुख्य विशेषता यो हो कि १४०० वर्ष पुरानो भए पनि प्रकृति वारे उल्लेख गरिएका विषयहरू वर्तमान गवेषणाका पनि कुनै असद्य देखा पढेनन् । धेरै अवतरणहरू वर्तमान वैज्ञानिक आविष्कारका द्योतक भएका छन् अनि कति भविष्यका गवेषणाका निमित्त पनि सम्भव देखिन्छन् । ती मध्ये केही अवतरण लिई कुरानमा विश्लेषण गर्ने चेष्टा भएका छन् ।

आकाश र पृथ्वी दुवैको सृजना प्रभुको एउटा ठूलो चिन्ह हो अनि सम्पूर्ण जिवित पशु-प्राणो पनि सृष्टि गरि यी दुवै स्थानमा फैलाए । उनले शब्द्धा गरे भने यी सबैलाई एकत्रित गर्ने शक्ति पनि देखाउन सक्छन् ।

अल - शुरा ४२. ३०

हे मनुष्य ! तिन्हा ईश्वरको डर राख, जसले तिमोलाई एउटै मनुष्य (आदम) बाट सृजना गरे अनि उसैबाट उसको लोको सृजना गरे अनि यी दुवैबाट धेरै स्त्री-पुरुषको सृजना गरे ।

उनीसित डर राख जसको अघि तिमीले परस्पर बारे अनुरोध गर्दौ अनि आफ्नो

وَمِنْ أَيْمَهُ خَلْقُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَ
فِئِيمَا مِنْ ذَاقَتْهُ وَمَوْعِلٌ جَنَوْهُمْ رَأَى يَسْأَمُ
قَوْيِئُ ۝

الشّورى : ٢٠

يَا أَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمُ الَّذِي خَلَقَ كُمْ مِنْ
نُفُسِكُمْ وَأَجْدَهُ وَخَلَقَ مِنْهَا زَوْجَهَا وَبَثَّ

مِنْهُمَا رِجَالًا كَثِيرًا وَ نِسَاءً وَ اتَّقُوا اللَّهَ

कुटुम्बको सहायता लिन्छौ कारण अलाहले
तिम्रो निरक्षण गरिरहेका हुन्छन् ।

अल - निसा ٤. ٢

उनी यही परमेश्वर हुन जसले गर्भमा
तिप्रो आकार र रूप जस्तो चाहन्छन्
बनाउँछन्, उनी बाहेक कोई पूज्य छैन
उनी सर्वशक्तिमान र ज्ञानी हुन् ।

अल - इमरान ٣. ٧

के तिमीलाई ज्ञान छ कि अलाहले यो
आकाश र पृथ्वी सत्यको आधारमा बनाएका
छन् । यदि उनले इच्छा गरे भने तिमीलाई यस
पृथ्वीबाट हटाई केरि नयाँ सृष्टि गर्नेछन् ।

अल - इब्राहीम ١٤. ٢٠

हे मानव ! पुनर्जन्मबारे तिम्रो शंका
भए याद गर हामोले तिमीलाई माटोबाट
सृजना गरे त्यसपछि बीजका थोपाको रूपमा,
रगतको डल्लाको रूपमा केही मासुका
टुक्राको रूपमा, आकार र बिकारमा सृजना
गरेका हो, ताकि तिमीले हाम्रो शक्ति बुझन
सक्छौ त्यसपछि गर्भमा निश्चित समयसम्म
बास गरायौ । हामोले तिम्रो पालनपोषण
गर्ख्यौ ताकि तिमी सामर्थवान बन सकोस ।
तिमीहरू मध्ये कतिलाई अल्पायुमा मृत्यु
भोग गरायौ अनि तिमी भैं कतिलाई बृद्ध
अवस्थासम्म जिवित राख्यौ यहाँसम्म कि
उ बडा ज्ञानी भएपछि केही न जान्ने

الَّذِي تَسْأَلُونَ بِهِ وَالْأَرْحَامُ مِنَ اللَّهِ كَانَ
عَلَيْكُمْ رِقْبَتُكُمْ ۝

التساءل ٢ :

مَوَالِيٍ يُصْوِرُكُمْ فِي الْأَرْضِ كَيْفَ يَسْأَمُونَ
لَا لَهُ إِلَّا هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ۝

آل عمران ٧ :

الْمُتَرَّأَ أَنَّ اللَّهَ خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ
بِالْعَقْدِ، إِنَّ يَسْأَمُهُمْ وَيَأْمُرُهُمْ بِخَلْقِ
جَهَنَّمَ ۝

ابراهيم : ٢٠

يَا يَاهُمَا النَّاسُ إِنَّ كُنْتُمْ فِي رَيْبٍ مِّنَ الْبَعْثَةِ
فَإِنَّا خَلَقْنَاكُمْ مِّنْ تُرَابٍ ثُمَّ مِّنْ نُطْفَةٍ
ثُمَّ مِنْ عَلَقَةٍ ثُمَّ مِنْ مُضْعَةٍ مُّحَلَّقَةً
غَيْرِ مُحَلَّقَةٍ لِّتَبْيَنَ لَهُمْ، وَتُقْرَبُ فِي
الْأَرْضِ مَا تَشَاءُ إِنَّ آجِلَ مَسْئَلَتِهِ
تُخْرِجُهُمْ طَفْلًا ثُمَّ لَتَبْلُغُوا أَشَدَّ كُفَّارَهُ
وَمِنْكُمْ قَوْنَى مُتَوَّثَّى وَمِنْكُمْ مَنْ يَرْدُوا إِنَّ
آذَلُ الْحُمُرِ إِكْيَلَا يَغْلِمُهُ مَنْ بَغَدَ عَلَيْهِ

दशामा पुग्छ तिमीले देख्यौ यो पृथ्वी रुखो
र सुक्खवा थियो त्यहाँ हामोले बृष्टि गरायो
अनि यसद्वारा सिजिचत भई कति उद्धिद
हुँके बडो सुन्दर देखिए ।

अल - हज २२. ६

आज तिमी पर्वत अश्वल भई खडा रहेका
देख्यौ तर यी पनि बादलका टुक्का भै उडेर
विलिन हुनेछन्—अल्लाहको कस्तो कृतकार्य
छ कि प्रत्येक वस्तु स्वयम सम्पूर्ण छन्
निश्चय नै उनी जान्छन् कि तिमी के
गरिरहेछौ ।

अल - नम्ल २७. ८६

(अल्लाह) ले घोडा खच्चर र गधा
सवारी र सुन्दरताको लागी जन्मायो अनि
अझे जन्म गछं जो तिमीहरूले जान्दैन ।

अल - नहल १६. ६

धन्य हुन अल्लाह जसको अधिनमा
साम्राज्य छ अनि जसमा सम्पूर्ण शक्तिको
संचार हुन्छ ।

जसले जन्म र मृत्युलाई रचे ताकि तिम्रो
परीक्षा गर्न सके कि तिमीमध्ये कसका कर्म
उत्तम छन् किनकि उनी सर्वशक्तिमान र
दयावान हुन् ।

जसले क्रमैसित सात आकाश रचे ।
कृपालु ईश्वरको सृष्टिमा तिमी कुनै अनि
यी मत्ता देख्न सक्दैनै नन्त्र हेर केही कुरा
कहाँ कम छ ? अल - मुल्क ६७. २-४

شَيْئًا، وَتَرَى الْأَزْقَادَ حَامِدَةً قَيَادًا
أَنْزَلَنَا عَلَيْهَا الْمَاءَ اهْتَدَتْ وَرَبَّتْ
آثَبَتْ وَمِنْ كُلِّ ذُوْجٍ بَهِيجٌ
الحج : ٢٩

وَتَرَى الْجِنَّاَلَ تَحْسِبُهَا جَامِدَةً وَهِيَ
كَمْرُمَّرَ السَّحَابِ، صُنْمَ الظُّولُوْلِيَّ أَثْقَانَ
كُلَّ شَيْءٍ، وَرَأَتْهُ خَيْرٌ يَعْمَلُونَ
السماء : ٨٩

وَالْخَيْلَ وَالْبَيْنَالَ وَالْحَوَافِلَ تَرَكَبُهَا وَزِينَةٌ
وَيَخْلُقُ مَا لَا تَعْلَمُونَ
التحل : ٩

تَبَرَّكَ الَّذِي رَبَّهُ الْمُلْكُ، وَهُوَ عَلَىٰ
كُلِّ شَيْءٍ قَوِيرٌ
اللهم

إِلَّذِي خَلَقَ الْمَوْتَ وَالْحَيَاةَ لِيَبْلُو مُحْمَدًا كُمْ
أَخْسَنَ عَمَلًا، وَهُوَ الْعَزِيزُ الْغَفُورُ
اللهم

الَّذِي خَلَقَ سَبَّهَ سَمَوَاتٍ طَبَاقًا مَّا تَرَىٰ
فِي خَلْقِ الرَّحْمَنِ مِنْ تَفْوِيتٍ، فَاقْرِجْ الْبَصَرَهُ
هَلْ تَرَىٰ مِنْ فُطُورٍ
السلوك : ٤-٥

19.

कुरानमा चिन्तन गरिएका केही प्रवचनहरू

प्रार्थना (उपासना) ईश्वर अनि ईश्वरीय पुरुष बीचका परिवर्तनशील सम्पर्कको माध्यम हो । ईश्वरका अनुग्रहले व्यक्तिलाई ईश्वरप्रति आग्रही तुल्याउँछ । व्यक्तिले इमानदारीसित कुतज्ज भई ईश्वरप्रति आपनो प्रत्युत्तर देखाउँदछ । प्रार्थनामा यस्ता सम्बन्ध स्थापना हुन्छ अनि ऐटा विशेष गुणको प्रादूर्भाव हुन्छ जसबाट विशेष प्रकारका फलप्राप्ति हुन्छन् । जो आफ्ना आध्यात्मिक अनुभवका आधारमा फलित हुन्छन्—दीर्घ अनुभवद्वारा फलित हुन्छन्, तिनमा प्रार्थनाका माध्यमद्वारा सृजनशील शक्तिको समागमन हुन्छ अनि तिनमा ढड़ आस्था र विश्वास जागृत हुन्छ ।

यदि मेरा सेवकले तिमोलाई मेरा विषय-
मा सोधे यसो भने— “म नजिकै छु, प्रार्थना
गर्नेहरूको पुकार मैले सुनेको छु अनि
तिनीहरू अफ गहिरो ध्यान गर्न अनि म
मा विश्वास गर्न ताकि ठिक मार्गमा
मेरा अनुशरण गर्न सक्नु ।”

(अल - बाकारह २. १८७)

तिनीहरूमध्ये कोही पुकार गर्द्दन्— हे
परम-परमेश्वर ! हामीलाई यसलोक परलोक
दुवैमा असल बनाऊ अनि हामीलाई (नर्कको)
आगोमा कष्टदेखि बचाऊ ।

وَلَا أَسْأَلُكَ عِبَادَةً يَعْتَدِي فَإِنِّي قَرِيبٌ مُّجِيبٌ
أُجِيبُ دُعَوَةَ الدَّاعِ إِذَا دَعَانِي
فَلَيَسْتَجِيبُ بِوَالِيٍّ وَلَيُؤْمِنُوا بِي لَعَلَّهُمْ
يَرْشُدُونَ ۝

البترة : ۱۸۷

وَمِنْهُمْ مَنْ يَقُولُ رَبَّنَا أَنَا فِي الدُّنْيَا
حَسَنَةٌ وَّ فِي الْآخِرَةِ حَسَنَةٌ وَّ قَنَاعَذَابَ
الثَّالِثَةِ ۝

यसो प्रार्थना गर्नेहरूको निम्नि उत्तम पुरस्कार छ अनि अल्लाह यसो गर्नमा अनि शिघ्रता देखाउने हुन् ।

(अल - बाकारह २. २०२—२०३)

अल्लाहले सामर्थ्यभन्दा बेसी भार कुनै आत्मालाई लदाउँदैनन् । जसले जति उपार्जन यही भरिको पारितोषिक अनि जसले जति कुर्कम्गर्द्ध त्यती नै दण्ड पाउने छ । आफ्नो प्रार्थनामा यसो भने हे हाम्रो पालनहार हाम्रा भूलचूक क्षमा गरिदेऊ । हाम्रा शक्ति र सामर्थ्यभन्दा ज्यादा बोझ हामीमा न लदाऊ । तिमीले उनोहरूलाईभन्दा अधि थियो अनि हाम्रा पापहरू निर्मल पारि हामीलाई क्षमा प्रदान गरिदेऊ, हामीमाथि दया गर यसर्थ अविश्वासोहरूका विरुद्ध हाम्रो सहायता गरिदेऊ ।

(अल - बाकारह २. २८७)

आकाश र पृथ्वीको सृष्टिमा अनि दिन र रातको परिवर्तनमा ज्ञानीहरूका निम्नि दैविक संकेतहरू दिइएका हुन्छन् ।

जुन ज्ञानीहरूले उठ्दा बस्दा अनि सुत्दा आकाश र पृथ्वीको सृष्टि बारे चिन्ता गर्छन्, तिनीहरू ईश्वरलाई यस प्रकारले स्मरण गर्दछन्— “हे परमेश्वर तपाईंले यी सब व्यर्थमा सृष्टि गरेका होइन तर यस सृष्टिमा तपाईंका पवित्र कला लुकेको

أُولَئِكَ أَهُمْ نَصِيبُكَ مِمَّا كَسَبُواهُ، وَإِنَّهُ
سَرِيعُ الْحِسَابِ ۝

البقرة : ٢٠٣-٢٠٤

لَا يَكُلُّفُ اللَّهُ نَفْسًا لَا وَسْعَهَا، لَهُمْ مَا
كَسَبَتْ وَعَلَيْهَا مَا اتَّسَبَتْ، رَبُّنَا لَهُ
مُؤَاخِذَةٌ إِنَّ رَبِّنَا إِنْ تُسْيِنَاهُ أَوْ أَخْطَأَنَا، رَبُّنَا وَلَا
تَخُولُ عَلَيْنَا لِاصْرَارًا كَمَا حَمَلْتَهُ عَلَى الْجِنِّ
وَمَنْ قَبَلْنَا، رَبُّنَا وَلَا تُحِمِّلْنَا مَا لَا طَاقَةَ لَنَا
بِهِ، وَاعْفُ عَنَّا، وَأَغْفِرْنَا، وَارْحَمْنَا
أَنْتَ مَوْلَانَا فَأَنْصِرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكُفَّارِينَ ۝

القدر : ٣٨٧

إِنَّ فِي خَلْقِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَالْخَلْقَاتِ
آيَاتٍ وَالنَّهُ رَبُّ الْأَيَّاتِ لَا يُبَدِّلُ إِنْهَا زَبَابٌ ۝

الْجِنِّينَ يَدْكُرُونَ اللَّهَ وَيَكَامِنُونَ قُعُودًا وَعَلَى
جُنُوبِهِمْ وَيَتَكَبَّرُونَ فِي خَلْقِ السَّمَوَاتِ وَ
الْأَرْضِ، رَبُّنَا مَا خَلَقَتْ هَذَا إِنَّمَا طَلَّا، سُبْحَنَكَ

छ, तसर्थ हामीलाई अग्नि दण्डदेखि
बचाउनुहोस् ।

हे हाम्रा परमेश्वर ! तपाईंले जसलाई
अग्निमा भोक्ने दण्डको भागी बनाउनुभयो
ती वास्तवमा अग्मानित भए अनि कुर्कमं
गर्नेहरूको निम्नि कोही सहयोगी हुँदैनन् ।

हे हाम्रा प्रभु तिम्रो पैगम्बरले आवाज
दिएको हामीले सुनेका छौं कि “तिम्रो
परमेश्वरप्रति विश्वास गर” त हामीले
विश्वास गरे ।

हे परमेश्वर हाम्रा पापहरूको क्षमा गर्नु-
होस, हामीलाई कुर्कमं र अवर्मतादेखि मुक्त
राख्नुहोस् अनि हामीलाई पुण्यात्माहरूसित
मृत्यु दिनुहोस् ।

हे प्रभु तपाईंका पैगम्बरका मार्फत
हामीलाई जुन वचन दिनु भएको छ त्यो
पूरा गर्नुहोस् अनि हाम्रो पुनर्जन्मको दिन-
मा अग्मानित हुन नपरोस । साँच्चै तपाईं
आफ्नो वचनबाट कहिल्यै विमुख हुनुहुन्न ।

यसरी तिनीहरूमा परमेश्वरले तिनीहरू-
का प्रार्थना सुने अनि यसो भने — “चाहे
तिमी स्त्री हो या पुरुष म तिम्रो कर्म-
देखि तिमीलाई अलग राख्न्दन, न त तिम्रो
कर्मलाई व्यर्थ समझन्दू । तिमीहरू वास्तव-
मा सम्पूरक हो यसले त जो मेरो निम्नि

لَقِنَّا عَذَابَ النَّارِ ۝

رَبَّنَا إِنَّكَ مَنْ تُمْهِدُ فَتَمْهِيدُ أَخْرَيْنَهُ
وَمَكِيلٌ لِّظُلْمِيْنَ مِنْ أَنْصَارِ ۝

رَبَّنَا إِنَّا سَمِعْنَا مُنَادِيًّا يُنَادِي لِلْأَيْمَانَ
آنَّ أَمْوَالَ إِرْبَلْمَدْ قَاتَلَهُ ۝ رَبَّنَا تَغْفِرْنَا
دُنُوبَنَا وَكَفِزْنَا مِنْ سَيِّئَاتِنَا وَتَوَفَّنَا مَعَ
نَلَّا بِوَارِ ۝

رَبَّنَا أَرْتَنَا مَا وَعَدْنَا عَلَىٰ رُسُلِكَ وَلَا
تُخْرِجْنَا يَوْمَ الْقِيَمَةِ، إِنَّكَ لَا تُخْلِفُ
الْمِيعَادَ ۝

فَاسْتَجِّابَ لَهُمْ بِمُهَاجَرَتِهِنَّ لَا أُضِيقُهُمْ عَمَلَ
لَهَا مِيلٌ مِّنْكُمْ مِّنْهُ كَرِآءَانِي بِخُصُمَّهُمْ
بَخِضٌ ۝ فَالَّذِينَ هَاجَرُوا وَأَخْرَجُوهُمْ مِّنْ
دِيَارِهِمْ وَأَوْدُوا فِي سَهِيلٍ وَّقَتَلُوا وَقُتُلُوا

घुमन्ते फिरन्ते भए, जसलाई वासस्थानदेखि
लखेटियौ, जो मेरो निम्ति मारिए अनि मेरो
निम्ति लडे, म निश्चय नै तिमीहरूको
पापलाई क्षमा गर्नेछु अनि तिनीहरूलाई
स्वर्गमा प्रवेश गराउनेछु जहाँ पारितोषिक-
का प्रभाव छुटेका हुनेछ अनि अलाह प्राप्ति
नै त साँचो पारितोषिक हो ।

(अल - इमरान ३. १६१—१६७)

لَا كَفِرَنَّ عَنْهُمْ سِتَّاً يَهُمْ وَلَا دُخَانَهُمْ
جَنَّتٌ تَجْرِي مِنْ تَعْرِيقَهَا لَا نَهْرٌ شَوَّابٌ
مَنْ عَنْ دِيَنِهِ دَاءٌ وَاللَّهُ عِنْدَهُ حُسْنُ
الشُّوَّابِ ○

آل عمران : १६१-१६७

20.

कण्ठस्थ गर्न सकिने पवित्र कुरानका केही अनुच्छेदहरू

अति कृपालु र दयामय अल्लाहका नाममा ।

मन— हे अविश्वासी हो ।

म त्यो पुजिदन जे तिमी पुजदछौ,

न त तिमी त्यो पुजदछौ जो म पुजदछु ।

म त्यो आधारना गर्दिन जुन तिमी
गरिरहेछौ ।

न त तिमी त्यो आराधना गछौं जो म
गरिरहेको छु ।

तिमी तिन्नो धर्मको निम्नि हो मेरो धर्म-
निम्नि । (अल - काफीरून १०६. १—७)

असोम कृपालु पवित्र र दयामय अल्लाह-
को नाममा ।

जब जलाहको सहायता आउँछ र विजय
हुन्छ ।

तिमी देखेछौ मानिसहरू गुण्डमा अल्लाह-
का धर्म ग्रहण गर्नेछन् ।

प्रभुका महिमा गाऊ, उसका प्रशंसा गर
स्तुति गर अनि क्षमा मार्ग साँच्चै
अनुग्रही र क्षमाशील छन् ।

(अल - नसर ११०. १—४)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ○

قُلْ يَا أَيُّهَا الْكُفَّارُ ○

لَا عَبْدُ مَا تَعْبُدُونَ ○

وَلَا أَنْتُمْ عِبْدُونَ مَا أَعْبُدُ ○

وَلَا أَنَا عَابِدٌ مَا عَبَدْتُمْ ○

وَلَا أَنْتُمْ عِبْدُونَ مَا أَعْبُدُ ○

لَكُمْ دِينُكُمْ وَلِي دِينِ ○

الْكَافِرُونَ : ٧-١

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ○

إِذَا جَاءَ نَصْرًا تَصْرِيْلُهُ وَالْفَتْحُ ○

وَدَرَأَيْتَ النَّاسَ يَكْفُلُونَ فِي دِينِ اللَّهِ

أَفْوَاجًا ○

فَسَيِّئُ بِحَمْدِ رَبِّكَ وَاشْتَغَفَهُ إِنَّهُ كَانَ

تَوَاجِدًا ○

النَّصْرُ : ٤-١

असीम कृपालु पवित्र र दयामय अल्लाह-
को नाममा ।

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ۝

यस वृद्धकालमा ।

وَالْعَصْرِ ۝

साँच्चै मनुष्य क्षतिग्रस्त भईरहेकाछन् ।
तर ती बाहेक जो विश्वासी छन् अनि
सत्कर्म गर्द्दन् अनि एक अकालाई सत्य
ग्रहण गर्नमा अनि विपत्तिको सामना गर्नमा
सहायता गर्द्दन् ।

إِنَّ الْإِنْسَانَ لَفِي حُشْرٍ
إِلَّا الَّذِينَ أَتَوْا وَعْدَهُمْ وَتَوَاصَوْا
بِالْعَيْنِ؛ وَتَوَاصَوْا بِالصَّبَرِ ۝

العصر: ٤-١

(अल - असर १०३. १-४)

असीम कृपालु, पवित्र र दयावान अल्लाह-
को नाममा ।

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ۝

भन उनै एक अल्लाह हुन् ।
उनि सबका शरणदाता हुन् ।
न त उनलाई कसैले जन्म दियो न उनले
कसैलाई आफ्नो छोरा छोरी बनाए ।
न उनि समान कोई छ ।

(अल - इखलास ११२. १-५)

असीम दयालु र दयावान अल्लाहको
नाममा ।

भन म प्राकृतिक घटनाहरू सृजना गर्न
अल्लाहमा भर परेको छु ।

सारा सृष्टिका उपद्रवदेखि बाँझका
निम्ति ।

धोर अन्धेरो विपत्तिहरूदेखि बाँझका
निम्ति ।

قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ ۝

آللَّهُ الصَّمَدُ ۝

لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُوْلَدْ ۝

وَلَمْ يَكُنْ لَّهُ كُفُواً أَحَدٌ ۝

الاخلاص: ٥-١

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ۝

قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ ۝

مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ ۝

وَمَنْ شَرِّ عَمَّا يَسِيقُ إِذَا وَقَبَ ۝

गाँठोमा फूँक मारेर जादू गर्नहरूका
हानीबाट बाँचनका निम्ति । अनि ईश्या र
कपट धारीहरूको हानीबाट बाँचनका निम्ति ।
(अल - फलक ११३. १—६)

असीम कृपालु र दयामय अल्लाहको
नाममा ।
भन मानवताको प्रभु अल्लाहमा भर परेको
छु ।

मानवताका अधिपति ।
मानवताका ईश्वर ।
मनमा शंका हाल्ने शैतानको आतंकदेखि
बाँचनको निम्ति ।
जो मनमा वा शंका हालेर फर्कन्छन्
त्यो शैतान जीज्ञ हो वा मानव ।

(अल - नास ११४. १—७)

وَمِنْ شَرِّالنَفَثَتِ فِي الْعُقَدِ
وَمِنْ شَرِّحَامِ سِدِّرٍ إِذَا حَسَدَ
الفلق: ٦-١:

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

فُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ

مَلِكِ النَّاسِ

إِلَوْالنَّاسِ

مِنْ شَرِّأَلْوَشَوَّافِينَ وَالْخَنَّاسِ

الْجُنُونِ يُوَسِّعُ فِي صُدُورِ النَّاسِ

مِنَالْجِنَّةِ وَالنَّاسِ

الناس: ٧-١:

